

T.C.
SIIRT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS

ÇOCUK EDEBİYATI ÇERÇEVESİNDE HAFİZE ÇINAR GÜNER'İN
ESERLERİ ÜZERİNE İNCELEME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selva ERKAL

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Erhan AKIN

SIIRT-2023

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	II
ÖZET	VII
ABSTRACT.....	VIII
KISALTMALAR.....	IX
TABLolar DİZİNİ	X
ŞEKİLLER DİZİNİ	XI
ÖN SÖZ	XIV
GİRİŞ	1
I. PROBLEM DURUMU.....	1
II. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	2
III. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	2
IV. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	2
V. ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI	2
VI. TANIMLAR	2
BİRİNCİ BÖLÜM	4
1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	4
1.1. ÇOCUK VE ÇOCUK EDEBİYATI.....	4
1.2. ÇOCUK KİTAPLARINDA BULUNMASI GEREKEN İÇ YAPI UNSURLARI.....	6
1.2.1. KONU	6
1.2.2. TEMA	7
1.2.3. ÇEVRE	7
1.2.4. İLETİ.....	8
1.2.5. KAHRAMAN	8
1.2.6. DİL VE ANLATIM	9
1.2.7. YAZIM VE NOKTALAMA	9
1.3. ÇOCUK KİTAPLARINDA BULUNMASI GEREKEN DİŞ YAPI UNSURLARI.....	9
1.3.1. KİTABIN BOYUTLARI	10
1.3.2. KİTABIN AĞIRLIĞI	10
1.3.3. KAPAK VE CİLTLEME.....	10
1.3.4. KÂĞIT ÖZELLİKLERİ	11

III

1.3.5. HARFLER	11
1.3.6. SAYFA DÜZENİ.....	11
1.3.7. RESİMLEME	11
1.4. ÇOCUK EDEBİYATI METİN TÜRLERİ.....	12
1.5. HAFİZE ÇINAR GÜNER' İN HAYATI, EDEBİ KİŞİLİĞİ VE ESERLERİ.....	16
İKİNCİ BÖLÜM.....	19
2. YÖNTEM	19
2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	19
2.2. ARAŞTIRMANIN MATERYALİ	19
2.3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	21
2.4.VERİLERİN ANALİZİ	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	23
3.BULGULAR VE YORUM.....	23
3.1. ASLAN'IN DOĞUM GÜNÜ	23
3.1.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	23
3.1.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	25
3.2. PARK CANAVARI.....	27
3.2.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	27
3.2.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	29
3.3. AYI MASALI	32
3.3.1.ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	32
3.3.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	33
3.4. PARKTA KİMSECİKLER YOK	35
3.4.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	35
3.4.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	37
3.5. EĞER.....	39
3.5.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	39

IV

3.5.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	41
3.6. ANNEMİN KALBI KUŞ GİBİ	43
3.6.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	43
3.6.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	44
3.7. İDA VE MİLA KUŞ GİBİ.....	47
3.7.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	47
3.7.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	48
3.8. İDA VE MİLA ZÜRAFAN NE SEVER?	51
3.8.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	51
3.8.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	52
3.9. İDA VE MİLA RESSAM KEDİ ÜZÜM.....	55
3.9.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	55
3.9.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	56
3.10. İDA VE MİLA BÜYÜKANNEYE YOLCULUK	59
3.10.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	59
3.10.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	60
3.11. ATATÜRK GİBİ	62
3.11.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	62
3.11.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	63
3.12. TEŞEKKÜRLER KIRÇIL.....	65
3.12.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	65
3.12.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	68
3.13. BİTMEYEN MİTOLOJİ	71

3.13.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	71
3.13.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	76
3.14. ÖZGÜR KEDİLER ÜLKESİNDE	78
3.14.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	78
3.14.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	81
3. 15. İYİ Kİ VARSIN TİLKİ TONİ 1 ARKADAŞLIK, PUDİNG GİBİDİR!86	
3.15.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	86
3.15.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	89
3.16. İYİ Kİ VARSIN TİLKİ TONİ 2 BEŞ DUYU, ZAMAN DİPSİZ BİR KUYU!.....	91
3.16.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	91
3.16.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	97
3.17. İYİ Kİ VARSIN TİLKİ TONİ 3 BİR DİLEK TUT!	100
3.17.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	100
3.17.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	104
3.18. BAHARA MERHABA.....	107
3.18.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	107
3.18.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	109
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	112
4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	112
4.1. SONUÇ	112
4.2. TARTIŞMA	114
4.3. ÖNERİLER.....	116
KAYNAKÇA.....	117
EKLER.....	122
EK- 1. RÖPORTAJ.....	122

EK- 2. İNCELENEN KİTAPLARDAKİ DİĞER GÖRSELLER 125

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ÇOCUK EDEBİYATI ÇERÇEVESİNDE HAFİZE ÇINAR GÜNER'İN
ESERLERİ ÜZERİNE İNCELEME

Selva ERKAL

2023/ Sayfa: 167

Bu araştırmada, Hafize Çınar Güner' in çocuklar için yazmış olduğu eserlerin çocuk edebiyatı çerçevesinde incelenmesi amaçlanmıştır. Eserlerin çocuk edebiyatı ve çocuk eğimindeki yeri ve önemi ortaya konmaya çalışılmıştır. Kavramsal çerçeve kısmında çocuk edebiyatı ile ilgili bilgilere, yazarın hayatına, edebi kişiliğine ve eserlerine ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu çalışmadaki veriler yazılı materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. Çalışmanın materyali olarak yazarın 18 adet çocuk edebiyatı kitabı seçilmiştir. Yazarın bu eserleri, çocuk edebiyatı çerçevesinde ele alınarak iç yapı ve dış yapı unsurları bakımından incelenmiştir. İç yapı unsurları olarak konu, varlık kadrosu, dil ve anlatım başlığı altında deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları ele alınıp incelenmiştir. Dış yapı unsurları kapsamında değerlendirme yapılmış ayrıca eserde kullanılan resimler yorumlanarak incelenmiştir. İncelenen eserlerin genel olarak ilgili yaş grubundaki çocuklara uygun olduğu tespit edilmiş, öğretmenlere ve velilere tavsiye edilmiştir. Çalışmanın sonuna yazar ile yapılan röportaj ve kitaplardaki bazı resimler eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, çocuk edebiyatı, Hafize Çınar Güner, kitap inceleme.

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

THESIS EXAMPLE

**A REVIEW OF THE WORKS OF HAFIZE ÇINAR GÜNER WITHIN
THE FRAMEWORK OF CHILDREN'S LITERATURE**

Selva ERKAL

2023/ Page: 167

In this study, it is aimed to examine the works written by Hafize Çınar Güner for children within the framework of children's literature. The place and importance of the works in children's literature and children's inclination were tried to be revealed. In the conceptual framework section, information about children's literature, the author's life, literary personality and works were given. In this study, descriptive survey model, which is one of the qualitative research methods, was used. The data in this study were collected by document review technique covering the analysis of written materials. As the material of the study, 18 children's literature books of the author were selected. These works of the author are examined within the framework of children's literature in terms of internal structure and external structure elements. Under the heading of subject, entity staff, language and expression as internal structure elements, idioms, dilemmas, spelling and punctuation errors are discussed and examined. An evaluation was made within the scope of external building elements and the pictures used in the work were interpreted and examined. It was determined that the examined works were generally suitable for children in the relevant age group and recommended to teachers and parents. At the end of the study, the interview with the author and some pictures from the books were added.

Key Words: Child, children's literature, Hafize Çınar Güner, book review.

KISALTMALAR

- Akt.** : Aktaran
cm : Santimetre
s. : Sayfa
TDK : Türk Dil Kurumu
vb. : Ve benzeri

TABLolar DİZİNİ

Tablo 2. 1. Araştırmanın materyalini oluşturan kitap bilgileri 19

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 3. 1. Aslan' nın Doğum Günü (Resimleyen: Eray ASENA) (Kapak)	25
Şekil 3. 2. Aslan' nın Doğum Günü.....	26
Şekil 3. 3. Aslan' nın Doğum Günü	Şekil 3. 4. Aslan' nın Doğum Günü.26
Şekil 3. 5. Aslan' nın Doğum Günü.....	27
Şekil 3. 6. Park Canavarı (Resimleyen: Mustafa DELİOĞLU) (Kapak)	29
Şekil 3. 7. Park Canavarı.....	30
Şekil 3. 8. Park Canavarı.....	31
Şekil 3. 9. Park Canavarı.....	31
Şekil 3. 10. Ayı Masalı (Resimleyen: Burcu YILMAZ) (Kapak)	34
Şekil 3. 11. Ayı Masalı	35
Şekil 3. 12. Ayı Masalı	35
Şekil 3. 13. Parkta Kimsecikler Yok (Resimleyen: Ghazal FATOLLAHİ) (Kapak).....	37
Şekil 3. 14. Parkta Kimsecikler Yok.....	38
Şekil 3. 15. Parkta Kimsecikler Yok.....	38
Şekil 3. 16. Parkta Kimsecikler Yok.....	39
Şekil 3. 17. Parkta Kimsecikler Yok.....	39
Şekil 3. 18. Eğer (Resimleyen: Burcu YILMAZ) (Kapak).....	41
Şekil 3. 19. Eğer.....	42
Şekil 3. 20. Eğer.....	42
Şekil 3. 21. Eğer.....	43
Şekil 3. 22. Annemin Kalbi Kuş Gibi (Resimleyen: Göktuğ KARAHAN) (Kapak).....	45
Şekil 3. 23. Annemin Kalbi Kuş Gibi	Şekil 3. 24. Annemin Kalbi Kuş Gibi46
Şekil 3. 25. Annemin Kalbi Kuş Gibi	Şekil 3. 26. Annemin Kalbi Kuş Gibi47
Şekil 3. 27. İda ve Mila Kuş Gibi (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak).48	
Şekil 3. 28. İda ve Mila Kuş Gibi	49
Şekil 3. 29. İda ve Mila Kuş Gibi	49
Şekil 3. 30. İda ve Mila Kuş Gibi	50
Şekil 3. 31. İda ve Mila Kuş Gibi	50

XII

Şekil 3. 32. İda ve Mila Kuş Gibi	51
Şekil 3. 33. İda ve Mila Kuş Gibi	51
Şekil 3. 34. İda ve Mila Zürafan Ne Sever? (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak).....	53
Şekil 3. 35. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?.....	53
Şekil 3. 36. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?.....	54
Şekil 3. 37. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?.....	54
Şekil 3. 38. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?.....	55
Şekil 3. 39. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak).....	57
Şekil 3. 40. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm.....	57
Şekil 3. 41. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm.....	57
Şekil 3. 42. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm.....	58
Şekil 3. 43. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm.....	58
Şekil 3. 44. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm.....	58
Şekil 3. 45. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak).....	60
Şekil 3. 46. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk.....	60
Şekil 3. 47. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk.....	61
Şekil 3. 48. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk.....	61
Şekil 3. 49. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk.....	62
Şekil 3. 50. Atatürk Gibi (Resimleyen: Huban KORMAN) (Kapak).....	63
Şekil 3. 51. Atatürk Gibi.....	64
Şekil 3. 52. Atatürk Gibi.....	64
Şekil 3. 53. Atatürk Gibi.....	65
Şekil 3. 54. Teşekkürler Kırçıl (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak)	68
Şekil 3. 55. Teşekkürler Kırçıl.....	69
Şekil 3. 56. Teşekkürler Kırçıl.....	69
Şekil 3. 57. Teşekkürler Kırçıl.....	70
Şekil 3. 58. Teşekkürler Kırçıl.....	70
Şekil 3. 59. Bitmeyen Mitoloji (Resimleyen: Zeynep DAĞGÜDEN) (Kapak).....	76
Şekil 3. 60. Bitmeyen Mitoloji Şekil 3. 61. Bitmeyen Mitoloji.....	77

XIII

Şekil 3. 62. Bitmeyen Mitoloji	Şekil 3. 63. Bitmeyen Mitoloji.....	77
Şekil 3. 64. Özgür Kediler Ülkesinde (Resimleyen: Gözde EYCE) (Kapak) ..		82
Şekil 3. 65. Özgür Kediler Ülkesinde		82
Şekil 3. 66. Özgür Kediler Ülkesinde		83
Şekil 3. 67. Özgür Kediler Ülkesinde		83
Şekil 3. 68. Özgür Kediler Ülkesinde		84
Şekil 3. 69. Özgür Kediler Ülkesinde		84
Şekil 3. 70. Özgür Kediler Ülkesinde		85
Şekil 3. 71. Özgür Kediler Ülkesinde		85
Şekil 3. 72. İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık, Puding Gibidir! (Resimleyen: Şebnem AYDIN GÜNDÜZ) (Kapak)		89
Şekil 3. 73. İyi ki Varsın Tilki Toni 1	Şekil 3. 74. İyi ki Varsın Tilki Toni 1.....	90
Şekil 3. 75. İyi ki Varsın Tilki Toni 1	Şekil 3. 76. İyi ki Varsın Tilki Toni	191
Şekil 3. 77. İyi ki Varsın Tilki Toni 2 Beş Duyu, Zaman Dipsiz Bir Kuyu! (Resimleyen: Şebnem AYDIN GÜNDÜZ) (Kapak)		98
Şekil 3. 78. İyi ki Varsın Tilki Toni 2.....		99
Şekil 3. 79. İyi ki Varsın Tilki Toni 2.....		99
Şekil 3. 80. İyi ki Varsın Tilki Toni 2.....		100
Şekil 3. 81. İyi ki Varsın Tilki Toni 3 Bir Dilek Tut! (Resimleyen: Şebnem AYDIN GÜNDÜZ) (Kapak)		105
Şekil 3. 82. İyi ki Varsın Tilki Toni 3	Şekil 3. 83. İyi ki Varsın Tilki Toni 3	106
Şekil 3. 84. İyi ki Varsın Tilki Toni 3	Şekil 3. 85. İyi ki Varsın Tilki Toni 3	106
Şekil 3. 86. Bahara Merhaba (Resimleyen: Cansu DİNÇ) (Kapak)		109
Şekil 3. 87. Bahara Merhaba.....		110
Şekil 3. 88. Bahara Merhaba.....		111
Şekil 3. 89. Bahara Merhaba.....		111

ÖN SÖZ

Hafize Çınar Güner' in çocuklar için yazdığı on sekiz eserinin çocuk edebiyatı ilkelerine göre incelenmesinin ele alındığı bu çalışma dört ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında araştırmanın problemi, amacı, önemi, sınırlılıkları, sayıltıları ve tanımlar yer almaktadır. Birinci bölümde kavramsal çerçeve ele alınmış, yazar hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci bölümün yöntem kısmında araştırmanın modeli, materyali, verilerin toplanması ve verilerin analizine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmaya ait bulgu ve yorumlar yer almaktadır. Çalışmanın dördüncü bölümünde ise araştırmaya ait bulgulardan yola çıkarak sonuç, tartışma ve çalışmayla ilgili öneriler yer almaktadır. Çalışmanın ekler kısmına yazar ile yapılan röportaj ve incelenen eserlerdeki bazı resimler eklenmiştir.

Tezimin yazma sürecinde bana yardımcı olan değerli hocam Doç. Dr. Erhan AKIN' a çok teşekkür ederim. Ayrıca bana bu süreçte destek olan ve katkılarını esirgemeyen değerli aileme teşekkürü borç bilirim.

SiİRT-2023

Selva ERKAL

GİRİŞ

Bu bölümde araştırma yapmamıza sebep olan problem durumuna, araştırmanın önemine, amacına, sınırlılıklarına, araştırmaya yönelik sayıtlara ve tanımlara yer verilmiştir.

I. PROBLEM DURUMU

Gerek ülkemizde gerek dünyada çocuk edebiyatı alanında yazılan eserlerin sayısının gün geçtikçe arttığı görülmektedir. Ülkemizde çocuk edebiyatı ile ilgili çalışmaların Tanzimat Dönemi' nde hız kazanması bu alandaki kitapların sayısını artırmıştır. Çocuk edebiyatına ilgi duyulması, eser ve yazar sayısının artması olumlu bir durum olarak kabul edilebilir fakat üzerinde esas durulması gereken eserlerin çocuğa göre olup olmamasıdır.

Bu çalışma Hafize Çınar Güner' in çocuk edebiyatı eserlerine odaklıdır. Yazarın çocuklar için yazmış olduğu çok sayıda eseri olmasına karşın eserleri hakkında herhangi bir akademik çalışmanın yapılmamış olması bu araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın problem sorusu: Hafize Çınar Güner' in çocuk edebiyatı eserleri çocuk edebiyatı çerçevesinde nasıl özellikler taşımaktadır? Bu sorudan yola çıkılarak aşağıdaki alt problemlere cevap bulmaya çalışılmıştır:

- 1) Hafize Çınar Güner' in çocuklar için yazdığı eserleri, iç yapı unsurlarından konu, varlık kadrosu, dil ve anlatım, yazım ve noktalama yanlışları bakımından çocuk edebiyatının temel ilkelerine uygun mudur?
- 2) Hafize Çınar Güner' in çocuklar için yazdığı eserleri dış yapı unsurlarından kitabın boyutları, ağırlığı, kâğıdın özelliği, kapak, ciltleme, sayfa sayısı, resimleme bakımından çocuk edebiyatının temel ilkelerine göre oluşturulmuş mudur?

II. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde çocuk edebiyatı eserleri nicelik olarak artarken nitelik olarak geride kalabilmektedir. Yapılacak araŐtırmalar sayesinde velilere ve öğretmenlere nitelikli eserlerin tanıtılması sağlanmaktadır. Bu bağlamda Hafize Çınar Güner' in çocuklar için yazmış olduğu eserlerin çocuk edebiyatı çerçevesinde incelenmesinin bu alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Hafize Çınar Güner ve eserleri ile ilgili herhangi bir akademik çalışmanın olmaması bu çalışmanın önemini artırmaktadır. Ayrıca yazar ve eserleri ile ilgili ilk akademik çalışma olması bakımından da önem taşımaktadır.

III. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı Hafize Çınar Güner' in eserlerinin çocuk edebiyatı ilkeleri açısından uygun olup olmadığını araŐtırmaktır. Aynı zamanda hakkında çok fazla çalışma yapılmayan yazarların ve eserlerin tanıtılmasına katkı sağlamaktır.

IV. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu çalışma Hafize Çınar Güner' in çocuk edebiyatı alanında yazdığı on sekiz eseriyle sınırlandırılmıştır.

V. ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI

Hafize Çınar Güner' in yazmış olduğu on sekiz çocuk kitabının çocuk edebiyatı çerçevesinde nitelikli olduğu varsayılmıştır.

VI. TANIMLAR

Çocuk: İki yaşından ergenlik dönemine kadar insanoğunun içinde bulunduğu dönem; ergenlik çağına gelmemiş kız ve oğlan olarak tanımlanabilir (Yalçın ve Aytas, 2017: 13).

Edebiyat: Duygu, düşünce ve hayallerin söz veya yazı halinde etkili bir şekilde anlatılması sanatıdır (Oğuzkan, 2013: 1).

Çocuk Edebiyatı: Temel kaynağı çocuk olan, çocuğun duygu, düşünce ve hayallerine hitap eden, çocuğu yetişkinliğe hazırlayan geçiş dönemi edebiyatı olarak tanımlanmaktadır.

Çocuk Kitabı: Çocuklar tarafından okunabilecek kitaplara denir. Bu yönünün yanı sıra “çocuğa görelik” ifadesinin de kavramsallaştırılması gerekir (Çiftçi, 2013).

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. ÇOCUK VE ÇOCUK EDEBİYATI

Çocuk, zihinsel ve bedensel gelişim açısından 0-16 yaş aralığındaki insanoğluna verilen isimdir. Böyle bir sınırlamanın her şartta geçerli olacağını söylemek biraz zordur. Nitekim kimi bilim insanları ise 0- 14 yaş aralığını çocukluk dönemi olarak kabul etmektedir (Yalçın ve Aytaş, 2017: 13). Bebeklik dönemi ile ergenlik dönemi arasındaki gelişme döneminde olan insan (Oğuzkan, 2013: 2). TDK tarafından basılan *Türkçe Sözlük*' te çocuğun birden fazla tanımı yapılmıştır. Bunlardan birkaçı verilecek olursa *'1. Küçük yaştaki kız veya erkek. 2. Bebeklik ile ergenlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız, uşak.'* (TDK, 2011). Bu tanımlardan anlaşılacağı gibi çocuk kavramı için ortak bir tanım bulunmamaktadır. Şirin (2019: 21)' e göre bu durumun nedeni kültürel ve tarihi farklılıklardır.

Çocuk edebiyatı ile ilgili ele alınması gereken diğer bir kavram da edebiyattır. Edebiyatın da yazarlar tarafından farklı tanımları yapılmaktadır. Bu tanımlardan bazıları ise şöyledir:

Devellioğlu (2010: 230) Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat adlı kitabında edebiyatı nesirli, nazımlı güzel sözler olarak tanımlamıştır.

Çetişli (2011: 69) ' ye göre edebiyat sözcüğü Arapça kökenli olup *''edep''* kelimesinden gelir. Bu kelime ise ahlâk ve güzel huy anlamına gelmektedir. Edepten türeyen edebiyat için kişiye iyi huy kazandıran, onu terbiye eden ve onun gelişmesine katkı sağlayan bir sanattır denilebilir.

Çocuğun eğitiminde edebiyatın önemli bir yeri olduğu düşüncesi gün geçtikçe artmaktadır. Çocuk eğitiminde en önemli husus çocuğun iyi bir terbiyeyle yetişip topluma kazandırılmasıdır. Çocuğa bu değerlerin verilmesinde kuşkusuz edebiyatın rolü büyüktür. Çünkü edebiyat çocuğa çevresini tanımayı, güzel konuşmayı, yeteneklerini keşfetmeyi, hayal dünyasını zenginleştirmeyi, düşünmeyi ve yorum yapmayı sağlar (Şirin, 1998: 103).

Çocuk ve edebiyat kavramlarından sonra çocuk edebiyatı kavramı üzerinde durmak gerekir. Geçmişte çocuğu merkeze alan, çocuğa görelilik ilkesine dikkat eden eserlerin çok az olduğunu söylemek mümkündür. Günümüzde ise çocuk edebiyatı gelişen edebi görüşlerin katkısı sayesinde farklı bir alan olarak ele alınıp, incelenmeye başlanmıştır. Alan uzmanları çocuk edebiyatı tanımını farklı şekillerde yapmaktadır. Çocuk edebiyatı; çocuğun duygu, düşünce, yetenek, hayal ve zevklerine hitap eden çocuğu eğitirken onun eğlenmesini sağlayan yazılı ve sözlü terimlerin tamamıdır (Yalçın ve Aytaş, 2017: 17).

Çocuk edebiyatı; erken çocukluk döneminden ergenlik dönemine kadar olan dönemde, çocuğun dil gelişimi ve anlama düzeyine uygun bir şekilde duygu ve düşüncelerini, sanatsal yönü olan görsel ve dilsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeyini artıran tüm ürünlerdir (Sever, 2010: 17). Bu tanımdan Sever' in çocuk edebiyatı ürünlerinin özelliklerini ve ürünlerin hitap ettiği yaş grubunu dile getirdiği söylenebilir.

Şirin (2018: 9) ise çocuk edebiyatını; çocuğun gelişim, duygu, düşünce, hayal ve zevkine eğilip onların eğlenmelerini sağlayan çocuksu edebiyat olarak tanımlamaktadır. Tüm bu tanımlardan yola çıkarak çocuk edebiyatında en önemli ögenin dil olduğunu söylemek mümkündür. Dilin ustaca kullanılması ve eserlerde çocuğun anlayacağı şekilde verilmesi önemlidir. Çocuk edebiyatının diğer önemli özelliği çocuğa görelilik ilkesidir. Bu özellik onu diğer edebi ve sanatsal ürünlerden ayırır. Çocuklar için yazılan eserlerde çocuğun yaş düzeyi ve ilgisi göz önünde bulundurularak ürünler hazırlanmalıdır. Çocuk edebiyatının belli başlı özellikleri vardır. Bu özellikler Yalçın ve Aytaş (2017)' a göre şu şekilde verilmiştir:

- ❖ Çocuk kitapları hiçbir şekilde şiddet öğeleri içermemelidir.
- ❖ Eserlerde anlatılan olayların yaşanılan gerçekler ile ilgisi olması gerekmektedir.
- ❖ Çocuklar için hazırlanan eserler okuldaki programları destekleyecek nitelikte olmalıdır.
- ❖ Çocuk yapıtları çocuğa dünyayı, yaşadığı ülkeyi öğretmeli; çocuğu hayata bağlamalıdır.

- ❖ Metinlerde verilen hayal ögeleri ve masalsi ögeler eserin sonunda çocuğun yaşadığı çevrenin gerçeğine uygun bir sonuçla bitirilmelidir.

Eserler; çocukların kavrama düzeylerini geliştirmeli, çocuğun okuduklarından ve dinlediklerinden hareketle duygu ve düşüncelerini rahat şekilde ifade etmesini sağlamalıdır.

Sever (2010: 198- 199) ise çocuk edebiyatının özelliklerini şu şekilde vermektedir:

- ❖ Çocuğa, Türkçenin kuralları ve anlatım olanakları sezdirilmelidir.
- ❖ Eserler çocukların okuma hevesini arttıracak anlayışla tasarlanmalıdır.
- ❖ Çocuk edebiyatı yapıtları çocuğun hem düşünmesini hem de sanat eğitim sürecini desteklemelidir.
- ❖ Çocuklar için yazılan eserlerde, çocuğun kendine özgü samimiyeti ile anlatım dilinin saflığı buluşturulmalıdır.
- ❖ Yazar, eserinde kurgulamış olduğu olaylarda çocuklar ile arkadaşlık ilişkisi kurmayı başarabilmelidir.
- ❖ Yapıtlar, çocukla hayat arasında bağ kurmalıdır ve çocukların kendilerini özgür bir şekilde gerçekleştirmelerine olanak sağlamalıdır.
- ❖ Çocuk edebiyatının temel özelliği, çocuklara resmin ve dilin imkânlarıyla kurgulanmış yeni yaşantılar sunmalı ve sunulan bu yaşantılardan çıkarım yapmak da çocuğa bırakılmalıdır.

1.2. ÇOCUK KİTAPLARINDA BULUNMASI GEREKEN İÇ YAPI UNSURLARI

Çocuk edebiyatı yapıtlarında bulunması gereken iç yapı unsurları konu, tema, çevre, ileti, kahraman, dil ve anlatım, yazım ve noktalamadan oluşmaktadır.

1.2.1. KONU

TDK tarafından konunun tanımı şu şekilde yapılmaktadır: ‘‘ 1. Üzerinde konuşulan şey, bahis. 2. Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, mevzu’’ (TDK, 2011: 1476). Konu; düşünce, nesne, olay üzerine söylenen her şeydir. Yazımın ve sözümüzün ana sebebidir (Emir, 2016: 66). Eserde veya yazıda ele alınan, üzerinde durulan, işlenip getirilen her şeydir (Özdemir, 1995: 53). Yapılan

tanımlar ve açıklamalardan yola çıkarak daha geniş kapsamıyla konu hayatın içinde olan her şeydir denilebilir.

Konu, çocuk edebiyatı eserlerinde çocuk okuru metnin anlam evrenine çeken, çocuğun eserle ilişkisini sağlayan önemli bir ögedir. İşlenen konular çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarıyla ilişkilendirildiği ölçüde önem kazanmaktadır (Sever, 2019: 119).

Çocuklar için yazılan eserlerde kin ve düşmanlık gibi olumsuz kavramlara yer verilmemelidir. Çocuk yapıtlarında daha çok olumlu konular işlenmeli; bu konular çocuğa sevgi, arkadaşlık, yardımlaşma, özveri, iyilik, dostluk, dayanışma, barış, kahramanlık gibi nitelikleri kavratmalı ve benimsetmelidir (Yurttaş, 1997: 60).

1.2.2. TEMA

TDK Türkçe Sözlük' te temanın tanımı "*1. Öğretici veya edebî bir eserde işlenen konu, düşünce, görüş. 2. Asıl konu, temel motif, ana konu*" (TDK, 2011: 2315). olarak verilmektedir. Konu; yazılı metinlerde okura anlatılan olay iken tema ise yazarın eseri yazma nedeni, okura vermek istediği ana mesajdır. Eserde sürekli belirtilmeye çalışılan temel düşünce ve ana yönelime tema denmektedir. Çocuklar için yazılmış eserlerde yetişkinler için yazılmış eserlerde olduğu gibi tema herhangi bir duraksamaya yol açmayacak şekilde açık ve belli olmalıdır. Teması belli olmayan, farklı yorumlara açık eserler okuru yanlış anlamaya yönlendirebilir (Oğuzkan, 2010: 375).

Çocuk kitaplarında yurt, aile, millet, yaşama sevgisi, dayanışmanın önemi, hoşgörü, doğruluğun önemi, çalışkanlık, sorumluluk duygusu gibi temalara yer verilebilir (Kıbrıs, 2006: 26).

1.2.3. ÇEVRE

Çevre, kişinin içinde yaşadığı toplumu oluşturan ortama verilen addır. Çocuk kitaplarında çevre önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuk, okuduğu eserdeki çevre ile yaşadığı çevreyi anlamlandırarak karşılaştırma yapma imkânı bulmalıdır. Bu nedenle eserdeki çevre kavramı gerçek yaşamda karşılaşılabileceği çevreye uygun olarak tasarlanmalıdır. Sever (2019: 136) ' e göre çocuk kitaplarında çevre ilkesinin sınanabilmesi için aşağıdaki sorulara yanıt aranmalıdır:

1) Kahramanlar nasıl bir çevrede yaşamaktadır, eserde olayların geçtiği toplumsal çevrenin özellikleri nelerdir?

2) Olaylar ne zaman ve nerede geçmektedir?

3) Kahraman, yaşadığı toplumsal çevrenin hangi kültürel özelliklerinden etkilenmektedir?

4) Kahraman yaşadığı çevre ile çatışma yaşıyor mu, bu çatışmanın temel nedenleri nelerdir?

5) Çevresiyle çatışma yaşayan kahraman hangi yöntemleri deniyor, başarılı olabiliyor mu?

1.2.4. İLETİ

Verilmek istenen temel düşünce ve mesajı ileti denilir. Yazılarda birden fazla ileti bulunur fakat bunlardan biri diğerlerine göre daha baskın olur (Yakıcı ve diğerleri: 60). Çocuk edebiyatı yapıtlarında ileti doğrudan verilmemeli, çocuğun idrak ederek bulmasını sağlayacak şekilde metne yerleştirilmelidir. Metinlerde anlatılmak istenen temel düşünceye ana düşünce denir. Ana düşünceyle yardımcı düşünceler harmanlanarak bir bütün halinde ele alınmalıdır.

1.2.5. KAHRAMAN

Çocukların okudukları kitaplardaki kahramanlarla özdeşim kurmaları, kahraman unsurunun eserde önemli bir yere sahip olmasını sağlamıştır. Bu özdeşim çocuk okurun yaş düzeyine uygun olmalıdır. Yalçın ve Aytaş (2017: 90) ' a göre küçük çocukların yaş seviyelerine uygun kitaplardaki kahramanlar yakın komşuları gibi olmalıdır. Çocuk edebiyatı ürünlerinde kahraman sayısı çocukların yaş düzeyine göre az tutulmalıdır. Eserde yer alan kahramanlar insanlar veya insan dışındaki varlıklardan oluşuyorsa varlık kadrosu içerisinde değerlendirilir. Bu varlık kadrosunda hayvanlar, nesnelere veya bitkiler yer alabilir.

1.2.6. DİL VE ANLATIM

Çocuk kitaplarında dil ve anlatım önemli bir iç yapı unsurudur. Eserlerde dil uygun bir şekilde kullanılmalıdır. Aksi takdirde çocuğa görelilik ilkesi ihlâl edilmiş olacaktır. Çocuk edebiyatı kitaplarında bulunması gereken dil ve anlatım özellikleri aşağıda sıralanmıştır:

1. Türkçenin imla ve noktalama kurallarına uyulmalıdır.
2. Sözcükler çocukların anlayabileceği uzunlukta olmalıdır.
3. Anlatım akıcı, yalın ve açık olmalıdır. Cümleler gereksiz kelimelerden arındırılarak yazılmalıdır (Kıbrıs, 2006: 27).
4. Eserlerde kullanılan deyimler seçilirken çocuğun yaş seviyesi dikkate alınmalıdır.
5. Çocuk kitaplarında okurun yeni kelime ve ifade kalıpları öğrenmesine olanak sağlamalıdır (Çılgın, 2007: 84).
6. Anlatıma sadelik kazandırmak için edilgen çatılı fiillerin yerine etken çatılı fiiller tercih edilmelidir (Oğuzkan, 1977: 310).
7. Eserlerde hedef kitle düşünülerek dilimize geçmiş yabancı kelimeler yerine Türkçe sözcükler kullanılmalıdır.

1.2.7. YAZIM VE NOKTALAMA

Çocuk kitaplarında yazım ve noktalama hataları üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Çocukların gördükleri hatalar yanlış öğrenmelerine neden olabileceği gibi ileriki zamanda da yanlışların düzeltilmesi zorlaşabilir. Bu yüzden çocuk kitapları yazım ve noktalama kurallarına sıkı sıkıya bağlı olmalıdır (Yalçın ve Aytaş, 2005: 49). Çocuk edebiyatı ürünlerinde yazılar yanlış yazılmamalı, noktalama işaretlerinin de kullanımında kurallara uyulması gerekir (Oğuzkan, 2010: 372).

1.3. ÇOCUK KİTAPLARINDA BULUNMASI GEREKEN DIŞ YAPI UNSURLARI

Kitaplara olan ilginin oluşmasında dış yapı ilk unsur olarak kabul edilebilir. Bir kitabı satın alırken veya okurken ilk olarak dış görüntüsü dikkat çekmektedir. Kitabın kapağı, adı veya kapaktaki resimler ilk izlenim oluşturmada etkili olur. Çocuk okurlar

için de bu durumdan söz edilebilir. Özellikle okul öncesi dönemi çocukların ilgisini kapaktaki resim ve kullanılan renkler daha fazla çekmektedir. Bundan dolayı çocuk yapıtlarında dış yapı özellikleri özenli tasarlanmalıdır. Dış yapı özellikleri olarak kitabın boyutları, ağırlığı, kapak ve ciltleme, kâğıdın özelliği, harfler, sayfa düzeni ve resimleme sayılabilir.

1.3.1. KİTABIN BOYUTLARI

Çocuk kitaplarının en önemli ilkelerinden biri eserlerin boyutudur. Boyutlar çocuğun yaş düzeyine uygun olarak tasarlanmalıdır. Okul öncesi çağı için kitapların boyutları büyük iken daha üst kademelerde ise kitabın boyutunda küçülme olmalıdır. Çocuk kitapları çocukların kolaylıkla taşıyabileceği ve tutabileceği boyutta olmalıdır.

1.3.2. KİTABIN AĞIRLIĞI

Çocuklar için yazılacak eserlerde kitabın ağırlığı çocukların yaş düzeyi dikkate alınarak hazırlanmalıdır. Okul öncesi dönemi çocuk kitaplarının boyutu büyük olduğundan daha hafif malzeme tercih edilmelidir.

1.3.3. KAPAK VE CİLTLEME

Kitabın kapağı çocuk okurların ilk dikkat edeceği unsur olarak görülebilir. Kapağın tasarımı, içerik hakkında bilgi vermesi ve estetik olması çocuk ürünlerinde önem verilmesi gereken detayların başında gelmektedir. Kitabın kapağı kadar ciltlemenin de önemli olduğunu belirtmek gerekir. Çocuğun ilgisini çekecek kalitede bir kapak ya da sağlam ciltleme kitabın uzun süre muhafaza edilmesini sağlayacaktır. Ciltsiz ve dikişsiz çocuk kitaplarının ömrü kısa olacağından bu durum çocukların kitaplık oluşturma alışkanlığı kazanmalarına engel olabilir (Oğuzkan, 1977: 306). Ciltleme için genellikle tutkal kullanılırken kuşe kâğıtların ciltlenmesinde iplik dikiş tercih edilmelidir. Kapakta kitabın hangi yaş grubundaki çocuklara hitap ettiği belirtilmelidir. Bu durumun ebeveynlerin ve eğitimcilerin kitabı alırken daha çabuk karar verebilmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

1.3.4. KÂĞIT ÖZELLİKLERİ

Çocuk kitaplarında kâğıdın özelliği önemli bir dış yapı unsurudur. Kullanılacak kâğıdın dayanıklı olması, gözü yormayacak parlaklıkta olması, mat olması ve en az ikinci kalite hamurdan üretilmesi tercih edilmelidir (Oğuzkan, 1977: 304). Kitaplarda kullanılacak kâğıdın renginin beyaz olması, yazıların daha net görülmesini sağlayacağı gibi resimlerin de görünürlüğünü artıracaktır. Okul öncesi çocuk kitapları için kuşe kâğıdı çok tercih edilmektedir. Gözü yormaması için kuşe kâğıdının çok parlak olmamasına dikkat edilmelidir.

1.3.5. HARFLER

Çocuk edebiyatı ürünleri, harflerin yazı stili ve yazının büyüklüğü bakımından bazı özelliklere sahip olması gerekir. Çocuğun yaşı ilerledikçe yazının puntosunun da küçülmesi gerekmektedir. Sınıf düzeylerine bakılarak yazının puntosu hakkında şu rakamlar önerilebilir: İlkokul birinci sınıf düzeyi için 20- 24, ikinci sınıf düzeyi için 18, üçüncü sınıf düzeyi için 16, dördüncü sınıf düzeyi için ise 12 punto olmalıdır (Temizyürek, Şahbaz ve Gürel, 2016: 32).

1.3.6. SAYFA DÜZENİ

Sayfa düzeni kitaptaki metinlerin kolay okunmasını sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır. Çocuk edebiyatı kitaplarında görsel, karikatür, yazı, rakam, fotoğraf vb. unsurlar sayfa tasarımının bileşenleridir (Sever, 2015: 122). Bu bileşenler arasında uyum sağlanmalı ve bir bütünlük içinde sayfaya yerleştirilmelidir. Çocuk kitaplarının sayfa kenarlarında geniş boşlukların bırakılması gerekir. Sayfada kullanılacak resim ve yazı bir arada kullanılacaksa yazının resim içerisinde kaybolmamasına dikkat edilmelidir (Geçgel ve Güleç, 2006: 168).

1.3.7. RESİMLEME

Çocuk edebiyatı eserlerinde resimlere önemle üzerinde durulması gereken bir konudur. Kitaplarda kullanılacak resimler hedef kitlenin seviyesine uygun olmalı, çocukların hayal dünyasına hitap etmeli ve içeriği en iyi şekilde yansıtmalıdır. Bunun

için de alanında çok iyi olan çizerler tercih edilmelidir. Sever (2019: 125) ' e göre çocuk kitaplarında kullanılacak resimlerin hedef kitleye uygun olarak hazırlanması için şu sorulara olumlu cevap verilmelidir:

- 1) Resimler metinlere görsel yorum katıyor mu?
- 2) Resimlerdeki çizgilerin biçemi özgün müdür?
- 3) Eserdeki resimler çocukta resim yapma merakı uyandırıyor mu?
- 4) Kitaplardaki resimler çocukları eğlendirecek veya düşündürecek özellikler taşıyor mu?
- 5) Resimler, kitapta anlatılanları çocuğun hafızasında canlandırmasına hizmet ediyor mu?
- 6) Metinde anlatılanlara kitabın çizeri yeni anlam veya yorum katabilmiş midir?
- 7) Kitapta kullanılan resimler çocuğun hayal kurmasını sağlayacak nitelikler barındırıyor mu?
- 8) Kitaptaki resimler, metindeki sözcüklerin anlatamadığını çizginin anlatım gücüyle çocuğa sezdirmeyi başarabilmiş midir?
- 9) Okul öncesi ve ilköğretim kademesindeki çocuklar için önerilen eserlerdeki resimler, eserde metin olmadan sadece resimden yola çıkarak çocukların öyküler oluşturmalarına imkân veriyor mu?

1.4. ÇOCUK EDEBİYATI METİN TÜRLERİ

Edebiyat eserlerinin konu, biçim ve anlatım yöntemlerine göre ayrılmış parçalarına tür denir. Edebiyatımızda 19. yüzyıl öncesine kadar tiyatro ve şiir gibi türler yaygın iken bu yüzyıldan sonra mektup, roman, öykü gibi diğer türler etkinlik kazanmıştır. Çocuk edebiyatında metin türleri olarak hikâye edici metinler daha fazla öne çıkmaktadır. Yazarların bilgilendirici metinleri çocukların anlayacağı seviyede yazması, bu türlerin de çocuklar tarafından ilgi görebileceği düşünülmektedir.

Masallar

Çocuk edebiyatında önemli bir yere sahip olan masalın birden fazla tanımı yapılmaktadır. Bu tanımlardan birkaçı şu şekildedir: Masal; kahramanları olağanüstü özelliklere sahip, mekân ve zaman kavramları belirsiz, iyilerin hep kazandığı, kötülerin ise cezalandırıldığı, başlangıç, ara, bitiş formellerinin bulunduğu, hacmi az olan, sözlü veya mensur olarak bilinen edebiyat ürünüdür (Sezer, 2010: 18). Olağanüstü güçlere sahip sıradan kişilerin olağanüstü varlıklar ve olaylar ile mücadelesini anlatan, zamanı belli olmayan hikâyelerdir (Güzel ve Torun, 2012: 176). Bu tanımlardan sonra masalın bazı özellikleri ve nitelikleri Ciravoğlu (2000) tarafından şu şekilde verilmiştir:

- Masalların çocukları mutlu edecek bir anlatımı olmalıdır.
- Masalların bilgi verici, edebî ve ahlâki niteliği kuvvetli olmalıdır.
- Masalların konusu çocukların hayal güçlerine uygun olmalıdır.
- Masallar, çocukların hafızasını geliştirici özelliklere sahip olmalıdır.

Hikâye (Öykü)

Hikâye, yaşanması olası olayları bir ölçü ile aktaran, hayalde tasarlanan ilgi çekici özellikteki bazı olayları okuyucuya heyecan verecek şekilde anlatan metin türüdür (Karaalioğlu, 2014: 347). Hikâyelerde kişi, zaman, yer ve olay unsurları bulunur. Bu unsurlar hikâyede çok detaylı bir şekilde işlenmez. Hikâyede kişi sayısının az olması ve yaşamlarının sadece bir bölümünün anlatılması bu türün belirgin özellikleri arasında verilebilir.

Hikâye; birkaç kişinin başından geçen gerçeğe yakın olayın, belli bir zaman ve yerde geçtiğini anlatan, sayfa sayısını az tutan kısa yazılara denir (Oğuzkan, 2001: 98).

Çocuk eğitiminde önemli yeri olan hikâyenin çocuğun duygusal, dilsel ve bilişsel gelişiminde öneminin olduğu yadsınamaz.

Roman

Zaman, kişi, olay ve yer unsurlarının okuyucuda gerçeklik hissi uyandıracak şekilde kurgulandığı, olayların okur üzerinde yaşanmış ya da yaşanabilir izlenimi bıraktığı metin türüne roman denir (Akbayır ve Şahin, 2005: 195-196).

Yaşanmış veya yaşanması ihtimal olan olayların belirli kişiler etrafında ilgi çekici yönleriyle geniş betimlemelere yer verip anlatan ve değerlendirmeyi okurlara

bırakan edebî türdür (Ağca, 2001: 125). Edebî türler içerisinde en uzun tür olan romanda olaylar son derece genişlemesine anlatılır.

Romanlar dillerine ve işledikleri konulara göre töre romanı, psikolojik roman, tarihi roman, polisiye roman, macera romanı ve nehir romanı gibi türlere ayrılabilir (Karasoy vd. , 2016: 347).

Roman için öykünün uzun şekli de denebilir. Esasında roman bu yönden hikâyeden ayrılır. Romanlarda altı temel unsur bulunur ve bunlar romanın çerçevesini belirlemektedir. Bu unsurlar kişiler, zaman, konu, amaç, üslûptur ve çevredir (Kabaklı, 2004: 518).

Fabl

Konusu hayvanlar, bitkiler veya cansız varlıklar olan, sonunda ahlâk dersi veren manzum öykülere fabl denir (Karasoy vd. , 2016: 349) . Kahramanların özellikle hayvanlardan seçilmiş olması çocuk edebiyatında fabl türünün diğer türlerden öne çıktığı söylenebilir. Fabl türünün çocuk eğitiminde olumsuz yönlerinin de olduğunu düşünen (Nas, 2004) ‘ a göre bu türü olumsuz yapan didaktik olması ve bunu da açık şekilde yapmasıdır.

Efsane

Efsane, insanoğlunun oluş nedenini açıklayamadığı doğüstü olayları yorumlama neticesinde oluşan metinlerdir. Bu ürünler zamanla düzenlenerek edebi hâle getirilmiştir. Luthi (1995: 66)’ ye göre efsanede duygusal bir anlatım ve nesilden nesile aktarım var iken Seyidoğlu (1992: 315) ‘ya göre ise efsanelerin temelinde inanç unsuru vardır. Efsanenin bazı özellikleri Sakaoğlu (1980: 5- 6) tarafından şu şekilde verilmiştir:

- Anlatılanların inandırıcılık yönü vardır.
- Kişi, olay ve yer hakkında anlatılırlar.
- Genellikle kişi ve olaylarda doğüstü olma niteliği görülür.
- Efsanede belirli bir şekil yoktur, kısa ve konuşma diliyle anlatılır.

Destan

Manzum halk ürünü olan destanlar, milletlerin yaşamında büyük izler oluşturan, yüzyıldan yüzyıla değişkenlik gösterip, tarihi olaylara olağanüstü özellikler katılarak anlatılan hikâyelerdir (Kabaklı, 2004: 61). Destanlar her ne kadar dilden dile

zamanla aktarılsa da içinden çıktığı toplumun temel kaynaklarıdır (Sepetçioğlu, 1998: 7).

Tiyatro

Yaşanmış veya yaşanması muhtemel olan olayları sahnede canlandırmak için edebî üslup ile yazılmış metin türüdür (Ağca, 2001: 128). Çoğu tiyatro metni canlandırılmak için yazılmış olsalar da sadece okunması için yazılan tiyatro metinleri de mevcuttur. Birden fazla duyuya hitap eden tiyatro metinleri, hem göz hem kulağa hitap eden görsel bir türdür. Tiyatroda davranış ve söz birbirini tamamlamaktadır. Bu iki unsur bir araya gelerek gerçek bir tiyatronun ortaya çıkmasını sağlar (Karaalioğlu, 2014: 347).

Tekerleme

Belli bir ölçüye bağlı kalmadan bazı kelimelerin tekrarlanması ile oluşan anlamlı ve anlamsız konusu olmayan söz dizisine tekerleme denmektedir (Yılar ve Lokman, 2013: 69). Tekerlemede ses uyumu ve ritim önemlidir. Bu yönleriyle tekerleme çocuklarda dil gelişimini artırdığı gibi ritim duygusunu da geliştirir.

Şarkı

Daha çok bestelenmek amacıyla yazılan, edebiyatımıza 17. yüzyıldan sonra katılan bir türdür (Kabaklı, 2004). Şarkılarda tekrar edilen nakarat bölümü ve söz bölümü bulunur.

Türkü

Halkın tüm duygularına tercüman olan, çeşitli nedenlerle çekilen sıkıntıların ezgili şekilde söylenerek ortaya çıktığı manzum ürünlere denir (Ağca, 2001: 113). Yöreden yöreye değişkenlik gösteren türkülerde, bazen bireysel konular bazen de toplumun büyük kesimini ilgilendiren konular dile getirilir. Türkülerin söz ve bestecisi olabildiği gibi bazı türküler ise söyleyeni belli olmadığından anonimdir.

Bilmece

Bir kelimenin üstü kapalı bir şekilde anlatılarak, dinleyene ve okuyana bulması için anlatıldığı eğlenceli sözlü edebiyat ürünüdür (Yılar ve Lokman, 2013: 76).

Bilmeceler, güzel zaman geçirmek maksadıyla kurgulanmış olsalar da asıl amaç dikkatli ve hızlı anlamayı geliştirmektir (Uyar Dalkılıç, 1990: 928).

Şiir

Şiir, biçim ve içerik bakımından diğer edebi türlerden ayrılmaktadır. Birçok tanımı yapılan şiirin bazı tanımları şunlardır: “ *Zengin sembollerle, ritimli sözlerle, seslerin uyumlu kullanımıyla ortaya çıkan, hece ve durak bakımından denk ve kendi başına bir bütün olan edebi anlatım biçimi.* ” (TDK, 2011: 2224). Kafiye ve ölçüye dikkat edilerek yazılan, mısralardan oluşan metne manzum denir. Sanat değeri taşıyan manzumelere de şiir denmektedir. Her şiirin kafiyeli ve ölçülü olma şartı yoktur (Yakıcı vd, 190). Bu tanımlardan yola çıkılarak şiirin diğer edebi türlerden söyleyiş bakımından ayrıldığı söylenebilir. Önkaş (2009: 2) ’ a göre şiir, çocukların dil becerilerini geliştirmede kelimelerin büyüsunü kavratmada önemli bir vasıttır.

1.5. HAFİZE ÇINAR GÜNER’ İN HAYATI, EDEBİ KİŞİLİĞİ VE ESERLERİ

1976 senesinde İstanbul’ da doğdu. Üniversite eğitimini Gazi Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği Bölümünde aldı. Lisans eğitiminin ardından yüksek lisansını Ankara Üniversitesinde yaratıcı drama üzerine tamamladı. Yetişkinler ve çocuklar için tiyatro metinleri yazdı. Tiyatroyla ilgili iki kitap yazan yazarın “Yaratıcı Drama” adlı kitabı 2005’ te yayımlandı sonrasında 2010’ da geliştirilerek yeniden basıldı. Yaratıcı Drama Köprüsü isimli sempozyumda koordinatörlük yaptı. İnternet sitesindeki İlk Kitaplığım adlı köşesinde çocuk edebiyatı eserlerini tanıtıp resimli yapıtlar üzerine yazılar yazdı ve Küçük Kitap Buluşmaları düzenledi. Ayrıca kendisi yoga eğitmeni ve masal anlatıcısı olduğu için Masal Yoga Atölyeleri vesilesiyle çocukları masallarla buluşturmuştur. Çocuklarda okuma kültürünü oluşturmak için sosyal sorumluluk projeleri yürütmüş ve Cumhuriyet Kitap Eki’ nin Taş-Kâğıt-Makas adlı çocuk edebiyatı sayfasında çocuk kitaplarını yorumlamıştır. Şu an özel bir okulda drama öğretmeni yapan yazar Sanat Kritik’ te çocuk edebiyatı eserlerini yorumlarken Kelime Çocuk Oyunları Atölyesinde yazarlık yapmaktadır. Evli ve İda adında bir oğlu olan yazar ailesiyle birlikte İstanbul Moda’ da yaşamaktadır.

Eserlerinin çoğunu çocuk edebiyatı alanında yazan yazarın 20 eseri bulunmaktadır. Bunlardan iki tanesi yetişkinler için 18 tanesi ise çocuklar için yazılmıştır. Yazarın tüm eserleri şunlardır:

İlköğretimde Yaratıcı Drama Atölyeleri: Yetişkinlere hitap eden kitaptır. Bir öğretim yılı boyunca uygulanacak 10 tema çerçevesinde 34 atölye planından oluşmaktadır. 2005 yılında yayınlanan kitap 2010 yılında geliştirilerek yeniden yayınlamıştır.

Eğitim İçin Tiyatro Uygulamaları: Hasan Nami Güner ile birlikte yetişkinler için yazdığı kitaptır. Eser 2010 yılında yayınlanmıştır.

Aslan' nın Doğum Günü: Masal kitabıdır.

Park Canavarı: Parkta yaşayan kahramanların komik maceralarının anlatıldığı hikâye kitabıdır.

Ayı Masalı: Masal kitabıdır.

Parkta Kimsecikler Yok: Ghazal Fathollahi tarafından resimlenen kitap Rusya' da düzenlenen 14. Uluslararası İllüstrasyon ve Kitap Tasarımı Yarışması' nda ödüle layık görülmüştür.

Eğer: Beş buçuk yaşındaki bir çocuğun yetişkinlerden çocukları anlamaları için yetişkinlerin empati kurmalarını istediği bir kitaptır.

Annemin Kalbi Kuş Gibi: Bu hikâye kitabında küçük bir çocuğun annesinin işi münasebetiyle evde anneanesi ile yalnız kalması ve tüm zamanını küçük kuşuyla geçirmesi anlatılır.

İda ve Mila Kuş Gibi: Yazarın seri hâlinde 2-4 yaş grubu için yazmış olduğu hikâye kitabıdır.

İda ve Mila Zürafan Ne Sever?: Hikâyenin kahramanları olan İda ve Mila' nın küçük zürafalarının iyileşmesi için yaptıkları maceralar anlatılır.

İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm: Serinin bu kitabında ressam olarak adı geçen kedinin yani Üzüm' ün hastalanması ve kahramanların onun için yaptıkları anlatılır.

İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk: Hayalperest ve yaratıcı kahramanların evdeki eşyalardan ulaşım araçlarını yaparak oynamaları anlatılır.

Atatürk Gibi: Bu hikâye kitabında küçük bir kız çocuğunun gelecekte Mustafa Kemal Atatürk gibi olmayı istemesi ve Atatürk' ün çocukluğunu hayal etmesi anlatılır.

Teşekkürler Kırçıl: Yabancılaşan toplumda kendini yalnız hisseden küçük bir kız çocuğunun sokak köpeği Kırçıl ile olan sevgi bağının anlatıldığı hikâye kitabıdır.

Bitmeyen Mitoloji: Yunan mitolojisinin bir kaplumbağa tarafından anlatıldığı hikâye kitabıdır.

Özgür Kediler Ülkesinde: Bu hikâye kitabında Bulut adlı kahramanın kedisi ile olan maceraları fantastik bir biçimde anlatılır. Hikâyenin sonunda anlatılanların tamamen kahramanın rüyası olduğu anlaşılır.

İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık, Puding Gibidir: Yazarın ilk göz ağrım dediği ve serinin de ilk hikâye kitabıdır.

İyi ki Varsın Tilki Toni 2 Beş Duyu, Zaman Dipsiz Bir Kuyu!: Tilki Toni serisinin ikinci hikâye kitabıdır. Osmanlı Dönemi kültürü hakkında bilgi veren kesitler içermektedir.

İyi ki Varsın Tilki Toni 3 Bir Dilek Tut!: Serinin son hikaye kitabında Türkiye'deki doğal manzaralar hakkında bilgiler verilmektedir.

Bahara Merhaba: Yazarın yazdığı son kitapta doğaya dönüş yoga ile anlatılmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

Hafize Çınar Güner' in eserlerinin çocuk edebiyatı çerçevesinde incelenmesini amaçlayan çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, araştırmanın materyali verilerin toplanması, verilerin analizi hakkında bilgi verilmektedir.

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu çalışmadaki veriler yazılı materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. Nitel araştırmada görüşme ve doğrudan gözlemin mümkün olmadığı durumlarda araştırmanın geçerliliğini artırma maksadıyla gözlem ve görüşme yöntemleriyle birlikte araştırma problemi ile alakalı görsel, yazılı materyal araştırmalara eklenebilir. Bu bilgiden yola çıkılarak doküman incelemesinin tek başına bir yöntem olarak kullanılabilmesi gibi diğer nitel yöntemlerin kullanıldığı çalışmada ek bilgi kaynağı olarak da kullanılabilmesi sonucuna varılabilir (Tanrıöğen, 2012: 239).

2.2. ARAŞTIRMANIN MATERYALİ

Araştırmanın materyali olarak Hafize Çınar Güner' in 18 çocuk kitabı seçilmiştir. Yazarın incelemeye alınan eserlerinin adı, yayın yılı ve yayınevi bilgileri aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

Tablo 2. 1. Araştırmanın Materyalini Oluşturan Kitap Bilgileri

Sıra	Kitabın Adı	Sayfa Sayısı	Yayın Yılı	Yayınevi
1	İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk	20	2017	Ayrıntı Yayınları
2	İda ve Mila Kuş Gibi	20	2017	Ayrıntı Yayınları

3	İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm	18	2017	Ayrıntı Yayınları
4	İda ve Mila Zürafan Ne Sever?	18	2017	Ayrıntı Yayınları
5	İyi ki Varsın Tilki Toni 2 Beş Duyu, Zaman Dipsiz Bir Kuyu!	55	2017	Kelime Yayınları
6	İyi ki Varsın Tilki Toni 3 Bir Dilek Tut!	55	2019	Kelime Yayınları
7	Aslan' nın Doğum Günü	22	2019	Kelime Yayınları
8	Annemin Kalbi Kuş Gibi	28	2019	Beta Basım Yayınları
9	Park Canavarı	32	2019	Kelime Yayınları
10	Özgür Kediler Ülkesinde	63	2019	Ayrıntı Yayınları
11	İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık, Puding Gibidir!	55	2021	Kelime Yayınları
12	Ayı Masalı	24	2021	Kelime Yayınları
13	Eğer	24	2021	Nesin Yayınları

14	Atatürk Gibi	23	2021	Ayrıntı Yayınları
15	Teşekkürler Kırçıl	42	2022	Doğan Yayınları
16	Parkta Kimsecikler Yok	28	2022	Nesin Yayınları
17	Bitmeyen Mitoloji	55	2022	Nesin Yayınları
18	Bahara Merhaba	41	2022	Hep Kitap TEAS Yayınları

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Çalışmada doküman incelemesi tekniği kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırmanın daha kapsamlı olması için çocuk edebiyatı ve ilkeleri ile ilgili kaynaklar, makaleler, dokümanlar ayrıştırılarak incelemeye alınmıştır. Hafize Çınar Güner' in incelemeye alınan kitapları çeşitli yayın evleri aracılığıyla temin edilmiştir. Yazarın eserleri çeşitli yayınevinde (Anı Yayıncılık, Kelime Yayınları, Nesin Yayınları, Beta Basım Yayınları, Ayrıntı Yayınları, Doğan Yayınları, Hep Kitap TEAS Yayınları) basılmıştır.

2.4. VERİLERİN ANALİZİ

Araştırmada elde edilen veriler içerik analizine göre değerlendirilmiştir. Sosyal bilimler alanında çok sık kullanılan tekniklerden biri olan içerik analizi belirli kaidelere dayalı kodlamalar ile metnin bazı kelimelerinin daha küçük içerik kategorileriyle özetlendiği yinelenebilir, sistematik bir teknik olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2019: 259). İçerik analizi bağlamında eserler iç yapı ve dış yapı özellikleri bakımından değerlendirilmiştir. İç yapıda kitabın konusu,

varlık kadrosu, dil ve anlatım (bu başlık altında deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları) ele alınmıştır. Dış yapıda ise kitabın künyesi, ağırlığı, boyutları, sayfa sayısı, kapak, ciltleme, sayfa düzeni, resimleme yönünden ele alınarak değerlendirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUM

3.1. ASLAN'IN DOĞUM GÜNÜ

3.1.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Masalda ormana yeni taşınan Aslan' nın ormandaki yeni arkadaşlarının onun doğum gününü kutlamaları anlatılır. Aslan doğum gününün tarihini bir hafta önce yeni arkadaşları ile paylaşır. Nihayet o gün gelir. Aslan mağarasını toplayıp koltuğuna oturur ve çayını içerek sabırsızlıkla arkadaşlarının bu günü hatırlayıp gelmelerini bekler. Kapının çaldığını duyan Aslan merakla kapıyı açar. Gelen Fil' dir. Fil' in elinde fıstıklı, küçük bir pastayı gören Aslan fıstıklı pasta sevmediğini söyleyip reddeder. Fil, Aslan' a nasıl bir pasta sevdiğini sorunca aldığı cevap ile birden gözden kaybolur. Çünkü Aslan ona kocaman pasta sevdiğini söylemiştir. Oda kocaman olduğu için yanlış anlamıştır. Çok geçmeden kapı tekrar çalar. Bu kez gelen Geyik' tir. O da yeşil, otlu bir pasta yaptığını söyler. Aslan kükreyerek yeşil pasta sevmediğini, kahverengi pasta sevdiğini söyler. Kendi de kahverengi olan arkadaşı korkarak oradan uzaklaşır. Kapısı çalan Aslan, bu kez karşısında elinde havuçlu pasta ile Tavşan' ı görür. Aslan' ı n turuncu değil de beyaz ve yumuşak pasta sevdiğini duyan Tavşan da diğerleri gibi yanlış anlayıp zıplayarak oradan kaçır Aslan bu duruma bir anlam veremez. Tekrar koltuğuna geçip beklemeye başlar. Mağarasının kapısı bir kez daha çalınır. Üstünde siyah çekirdekler olan pastayı getiren Papağan' dır. O da Aslan' nın üstünde kırmızı, yeşil, turuncu ve sarı renklerin olduğu pastayı sevdiğini duyunca korkup kaçır. Akşam olduğunda Aslan' ın kapısı son kez çalınır. Gelen onun eski arkadaşı Kaplumbağa' dır. Kaplumbağa; elinde kocaman, kahverengi, içi beyaz, yumuşacık, kremalı, üstünde kırmızı, yeşil, turuncu ve sarı renkte meyvelerin bulunduğu pastayı getirerek arkadaşının doğum gününü kutlar. Yeni arkadaşlarının da bu özel günde yanında olmasını çok istediğini söyleyen Aslan eski dostundan onların da partiye davet edildiğini duyunca çok sevinir. Derken kapı çalar ve ormandaki tüm yeni arkadaşları da partiye katılıp Aslan' ı mutlu eder.

Varlık Kadrosu: Masalın ana kahramanı Aslan' dır. Diğer kahramanlar ise Aslan'ın eski dostu Kaplumbağa ve yeni arkadaşları Fil, Geyik, Tavşan, Papağan' dır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Deyimlerin çok az kullanıldığı bu masal kitabında iki deyim örneği cümle içinde verilmiştir. İncelenen eserde tespit edilen deyimler cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Tavşan' ın bu duruma **canı sıkıldı.**” (s.13)

“Bizim ormandan bu ormana kadar yürümek biraz **vaktimi aldı** da.” (s.19)

İkilemeler: Verilen örneklerden de anlaşılacağı gibi çocukların günlük hayatta sık kullandığı ve anlamını bildiği ikilemeler yer almıştır. İncelenen eserde üç yerde ikilemenin kullanıldığı tespit edilmiş ve bu ikilemeler cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Senin için **kıtır kıtır**, taptaze havuçlardan bir havuç pastası yaptım.” (s.12)

“**Mutsuz mutsuz** koltuğuna döndü.” (s.18)

“Akşam olup güneş battığında ve yıldızlar gökyüzünde **bir bir** parlamaya başladığında mağaranın kapısı çaldı.” (s.19)

Yazım ve Noktalama: Bu eserde bulunan yazım ve noktalama hataları cümle içerisinde verilmiş olup kalın olarak yazılmıştır.

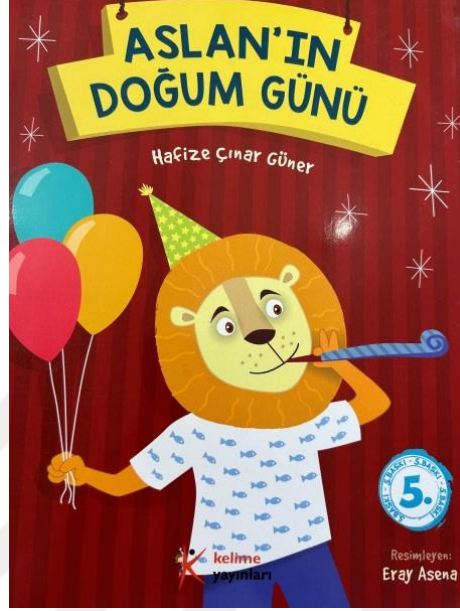
“Senin için **kıtır kıtır**, taptaze havuçlardan bir havuç pastası yaptım.” (s.12)

“Canı ne bir şey yiyip içmek istedi, ne de bir şey yapmak.” (s.18)

“Senin doğum günü **partine!**” (s.21)

3.1.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H. Ç. (2019).Aslan' nın Doğum Günü, İstanbul: Kelime Yayınları

Şekil 3. 1. Aslan' nın Doğum Günü (Resimleyen: Eray ASENSA) (Kapak)

22 sayfadan oluşan eserin sayfa numaraları ana kahraman Aslan' ın yüzüne yerleştirilerek verilmiştir. Boyutu 24 x 30 cm olan eserin biraz büyük olduğu söylenebilir. Yazının puntosu ve kitabın ağırlığı okur için uygundur. Ciltlemenin tutkal ile yapıldığı eserin sayfalarının iki yerde ipe dikildiği görülmüştür. Kuşe kâğıdının kullanıldığı kitabın sayfaları çok parlak ve resimlerdeki renkler canlı renklerden seçilmiştir. Bazı kelimelerde yazı stiline, puntosunun ve renginin deđiŐtiği görülmüştür.

Resimleme

Şekil 3. 2. Aslan'ın Doğum Günü

Aslan'ın beklediği günün geldiği şekil 3. 2. 'ye yansıtılan hazırlıklardan anlaşılmaktadır. Aslan; mavi balık desenli tişörtünü giymiş, ortalığı toplamış, bacak bacak üstüne atmış, çayını keyifle içmeye başlamıştır. Söz konusu bu hazırlıklar bir mağarada geçse de sıcak bir ev ortamını andırmıştır. Resimde kullanılan renklerin canlılığı da göz almaktadır.

Şekil 3. 3. Aslan'ın Doğum Günü

Şekil 3. 4. Aslan'ın Doğum Günü

Şekil 3. 3. 'te Aslan'ın doğum gününün hatırlanması sebebiyle mutlu çizilen yüz ifadesi şekil 3. 4. 'te iğrenen yüz ifadesine dönüşmüştür. Mimiklere el jesti de

eklenince yeşil pastayı sevmediği anlaşılıyor. Resimlerde çok parlak ve canlı renklerin kullanımını tercih edilmiştir.

Şekil 3. 5. Aslan' nın Doğum Günü

Son resimde Aslan' ın şaşkınlığı ve mutluluğu yüzüne başarılı bir şekilde yansıtılmıştır. Sonunda sevdiği tüm özellikleri barındıran pastayı eski dostu Kaplumbağa getirmiştir. Bununla da kalmayıp Aslan' ın ormandaki yeni arkadaşlarını da partiye davet etmiştir. Resimden de anlaşılacağı gibi Papağan "iyi ki doğdun Aslan" şarkısını söylerken Geyik mızıkayla, Tavşan ise elinde marakasıyla onlara eşlik ediyor.

3.2. PARK CANAVARI

3.2.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Bu hikâyede parkta yaşayan hayvanların parkta bir canavarın varlığından şüphe etmeleri ve bu serüvendeki komik maceraları anlatılır. Güneşli bir günde Karga Kuzi, Sarman Kedi, sokak köpeği Kara, Serçe Tini, Fare Foni parkta dinlenirken yanlarına Martı Martin telaşlı bir şekilde gelir ve canlarının tehlikede olduğunu, parkta büyük bir canavarın olduğunu, sabahın erken saatlerinde her şeyi yuttuğunu söyler. Bu durumdan endişe eden bu arkadaşlar kendi aralarında iş bölümü yaparak canavar hakkında bilgi toplamaya çalışsalar da dişe dokunur bir bilgi toplayamazlar. Karga Kuzi nöbet tutarak canavarı hazırlıksız yakalayabileceklerini söyleyerek arkadaşlarını ikna eder. Serçe Tini ile birlikte nöbet tutan Karga Kuzi heyecanla sabahı bekler.

Nihayetinde sabah olur ve Serçe Tini canavarı gördüğünü ve parkın girişindeki yolda olduğunu bağıarak arkadaşlarına duyurur. İçinden insan çıkan aracın üzerinde ‘‘Belediye Süpürme Aracı’’ yazıldığını gören bu arkadaşlar bunun bir canavar olmadığını görürler. Bunca zaman boşuna korkan bu kahramanlar bu sayede korkularını yenmeyi başarırlar.

Varlık Kadrosu: Eserin kahramanları Karga Kuzi, Sarman Kedi, Kara (sokak köpeği), Serçe Tini, Fare Foni, Martı Martin, Kirpi Pi, Kırlangıç Pof, Salyangoz Sali, Böcek Mini, Dedikoducu Güvercinler ve Papağan Pampa ‘dır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında altı deyim kullanıldığı görülmüştür. Anlatımı desteklemek için kullanılan bu deyimler tespit edilip sayfa sırasına göre cümle içinde verilmiştir.

‘‘Park Canavarı çok büyük ve güçlü olabilir,’’ diye **söze girdi** Böcek Mini.’’ (s.14)

‘‘Park canavarı hakkında **bilgi toplamalıyız.**’’ (s.18)

‘‘Karga Kuzi hemen bilgi toplamak için bir **iş bölümü yaptı.**’’ (s.19)

‘‘Ancak maalesef kimse canavar hakkında **dişe dokunur,** yararlı bir bilgi getirememiştir.’’ (s.23)

‘‘O gece oradan ayrılırlarken hiçbirinin **İçi rahat değildi.**’’ (s.24)

‘‘Çocuklar, kürekler ve tırmiklarla **yola fırlayıp** Park canavarı’ na doğru koşmaya başladılar.’’ (s.28)

İkilemeler: Eserde sadece bir cümlede ikilemenin kullanıldığı görülmüştür.

‘‘Çocuklar öğle uykusu için evlerine gittiği sırada Martı Martin, büyük bir telaşla geldi ve **acı acı** bağıarak tüm arkadaşlarını büyük çınar ağacının gölgesine topladı.’’ (s.5)

Yazım ve Noktalama: Noktalama hatalarının çok yapıldığı verilen örneklerden anlaşılmaktadır. Yazım hatalarının ise sadece 30’ uncu sayfada ‘‘ohh’’ ve ‘‘bu’’ kelimelerinde görüldüğü söylenebilir.

“Ta ki Martı Martin gelip ortalığı karıştırana kadar!” (s. 5)

“Peki, sen inanma öyleyse Kuzi! Burada kal, hiçbir şey yapma ve canavarın gelip seni yutmasını bekle!” (s.10)

“Şimdi kimse beni başka bir yere gitmeye zorlayamaz!” (s.13)

“Herkesin korktuğu bir şey vardır; bir canavar olsa bile!” (s.18)

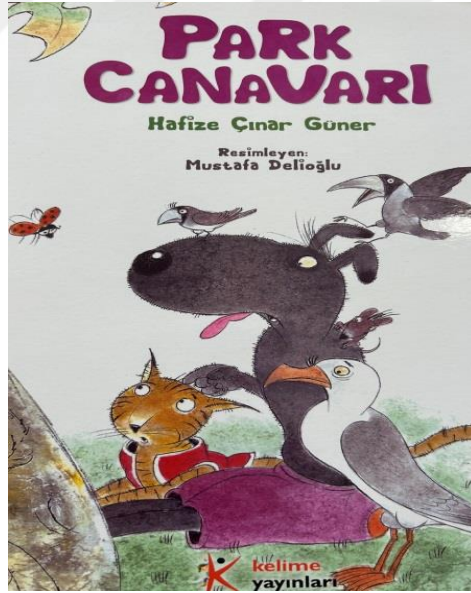
“Tam parkın girişindeki yolda!” (s. 28)

“Hepsi birden derin bir **ohh** çekti.” (s. 30)

“Biliyor musun,” dedi bir çocuk yanındaki arkadaşına, “**bu** bir Park Canavarı!” (s.30)

3.2.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç. (2019). Park Canavarı, İstanbul: Kelime Yayınları

Şekil 3. 6. Park Canavarı (Resimleyen: Mustafa DELİOĞLU) (Kapak)

Her sayfaya numara verilen kitabın 32 sayfadan oluştuğu görülmüştür. 24 x 30 cm boyutlarındaki kitabın ağırlığı ve boyutu yazarın diğer kitaplarından farklı olduğu söylenebilir. Kuşe kâğıdından üretilen sayfaların ağır olması nedeniyle tutkal ile

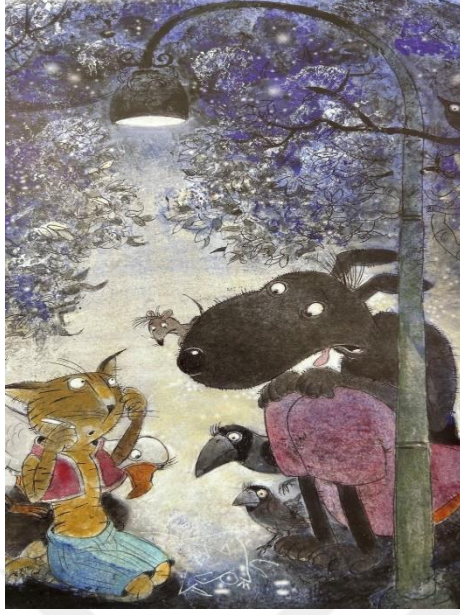
ciltlemenin yanı sıra iki yerde de ip ile dikiş atılmıştır. Ön kapakta kahramanlardan bazıları yüzlerinde şaşkın bir ifade ile resmedilerek verilmiştir. Arka kapakta ise özet, bir okurun kitap ve yazar hakkında yorumu yer almıştır. Sayfaların parlak ve göz alıcı oluşu okura keyifle bir sonraki sayfayı çevirtse de kitabın olması gerekenden biraz ağır olduğu söylenebilir. Kullanılan yazının puntosu ve yazı stili okur için uygundur.

Resimleme

Şekil 3. 7. Park Canavarı

Şekil 3. 7. ' de telaşlı olan Martı Martin, parkta bir canavar olduğu haberini vermek için arkadaşları Kara, Sarman Kedi, Karga Kuzi, Serçe Tini, Fare Foni, Dedikoducu Güvercin' i toplamıştır. Bu resimde mimiklerin çok net çizildiği söylenebilir. Sarman Kedi' nin yüzündeki endişe ve şaşkınlık duydukları karşısında tedirgin olduğu anlaşılıyor. Şortu yamalı Kara' nın hayretle bakan gözleri ve dilinin dışarda kalması onun da diğerleri gibi kaygılı olduğunu gösteriyor.

Şekil 3. 8. Park Canavarı

Şekil 3. 8. ' de sokak lambasının altında toplanan kahramanlar, yaptıkları araştırma sonucunda Park Canavarı' nı resmetmeye çalışıyorlar. Fakat elde ettikleri bilgi canavarı çizmeye yetmemiştir. Kafaları çok karışık olan bu kahramanlar, son çarenin nöbet tutmak olduğuna karar verirler. Bu görselde önceki resimde olduğu gibi Fare Foni, Kara' nın tepesine oturmuş olanları izlemektedir.

Şekil 3. 9. Park Canavarı

Şekil 3. 9. ' da Karga Kuzi parkta bir canavarın olmadığını, onun belediye süpürme aracı olduğunu aracın üzerindeki yazı ve amblemden anlıyor. Kara ve Sarman Kedi' nin şaşkınlıktan bir eli ağzında diğer eli ise aracı işaret etmektedir. İnsana ait bu jestlerin resimde yer almış olması dikkat çekmektedir.

3.3. AYI MASALI

3.3.1.ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Bu masal kitabında ana kahraman Ayı' nın çok sevdiği kuzusu Mimi' yi kaybetmesi anlatılır. Ayı yüzmeyi, yürüyüş yapmayı, böcekleri incelemeyi, arkadaşları ile oynamayı ve Mimi ile uyumayı çok sever. Ayı güneşli bir günde sevdiği tüm rutin işleri yapar ve yorgun bir şekilde mağarasına gider. Yatağına uzanır ve o çok sevdiği kuzusunun yanı başında olmadığını fark eder. Her yeri alt üst eder fakat Mimi kaybolmuştur. Mağarasından çıkıp komşusu olan Yarasa, Baykuş, Çıta, Köstebek, Fil ve Kartal' a Mimi' yi görüp görmediğini sorar fakat onlar görmediklerini söylerler. Ayı kayalıklardan aşağı inerken nehre doğru yuvarlanır. Orada gördüğü balıklara da sorar. Onlar da unutkan olduklarını, zaten görseler de hatırlamayacaklarını söylerler. Sonrasında Kokarca ve Koala' ya gitse de onlardan da umutlu bir şey duymaz. Çaresizce mağarasının yolunu tutar. Mağaranın kapısına vardığında bisikletinin sepetinde ona sevgiyle bakan Mimi ile karşılaşır. Ayı sevinç çığlıkları atarak kuzusuna sarılıp mağarayı inleyen horultusuyla uyumaya başlar.

Varlık Kadrosu: Masalın ana kahramanı yürüyüş yapmak, böcekleri incelemek, yüzmek, arkadaşlarla oynamak gibi hobileri olan Ayı'dır. Diğerleri ise çok sevdiği kuzusu Mimi, komşusu Yarasa, Baykuş, Çıta, Köstebek, Fil, Kartal, Balıklar, Kokarca ve Koala' dır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Eserin içeriğinin kısalığına karşın deyimlerin dokuz yerde kullanıldığı tespit edilmiştir. Eserde kullanılan tüm deyimler cümlesiyle birlikte örneklendirilmiştir.

“Ayı güneşi bir günde yine ormanda böğürtlen topladı, karıncaları saydı, arkadaşlarıyla güzel havanın tadını çıkardı.” (s.5)

“Ayı, kuzusunu bulmak için yatağı alt üst etti.” (s.8)

“Ayı' nın canı çok sıkıldı.” (s.14)

“Biz köstebekler iyi göremeyiz ama toprağın altını **avucumuzun içi gibi biliriz.**” (s.14)

“Merhaba Fil.” diyerek **söze başladı.**” (s.15)

“Çaresizlik içinde mağarasının **yolunu tuttu.**” (s.19)

“Geceleri onunla bu bahçede oturup yıldızlara bakarak ne **hayaller kurmuştu.**” (s.20)

“Mimi ile yaşadıkları bir bir **gözünde canlandı.**” (s.20)

“Derin bir **iç çekip** mağaranın kapısına doğru yürüdü.” (s.22)

İkilemeler: Bu masal kitabında yedi tane ikileme kullanılmıştır. Verilen ikileme örneklerinde sayfa 17’ de birden fazla ikilemenin aynı sayfada kullanıldığı görülmüştür.

“Akşam olunca da **yorgun argın** mağarasına gitti.” (s.5)

“Yataktan atlayıp mağarasını **didik didik** aradı.” (s.9)

“Gece gece Kartal’ın kapısını **çaldı.**” (s.16)

“Ayı, **kös kös** kayalıktan aşağıya inerken ayağı bir taşa takıldı ve nehre kadar **paldır küldür** yuvarlandı. Nehirde **irili ufaklı** rengârenk balıklar vardı.” (s.17)

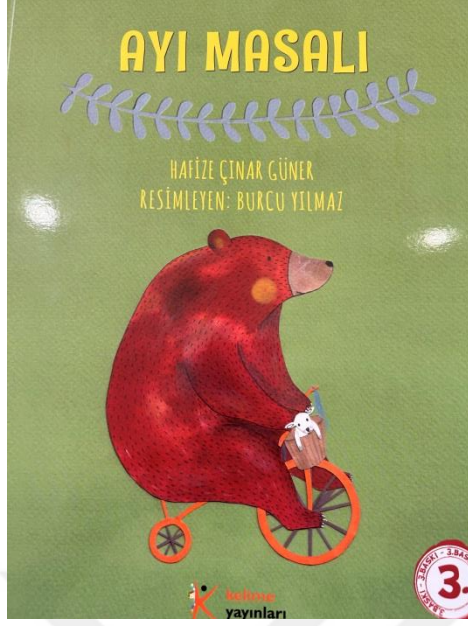
“Ayı, **homurdana homurdana** oradan ayrıldı.” (s.17)

“Mimi ile yaşadıkları **bir bir** gözünde canlandı.” (s.20)

Yazım ve Noktalama: İncelenen masal kitabında herhangi bir hata tespit edilmemiştir.

3.3.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

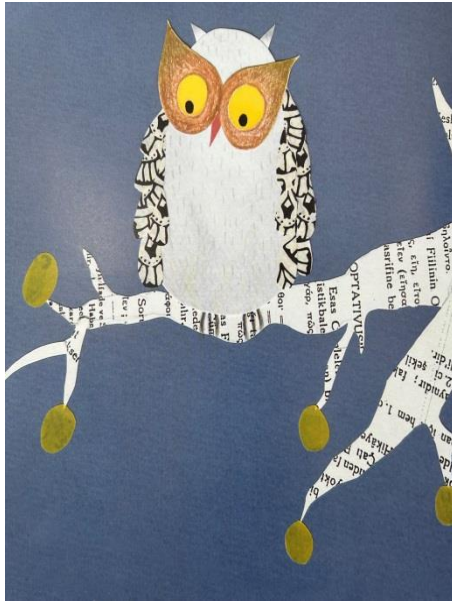
Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2021). Ayı Masalı, İstanbul: Kelime Yayınları

Şekil 3. 10. Ayı Masalı (Resimleyen: Burcu YILMAZ) (Kapak)

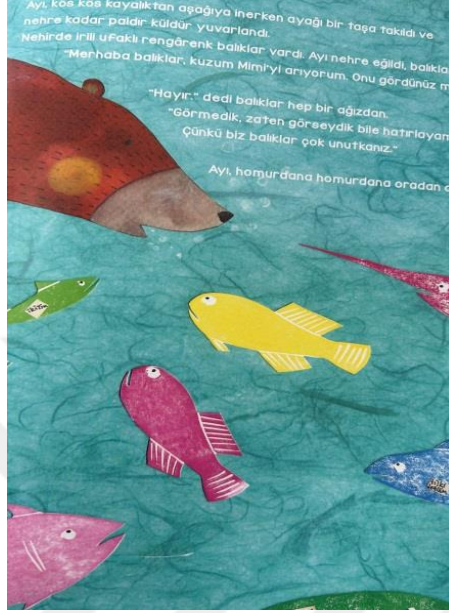
24 sayfadan oluşan kitabın sayfa numaraları armut resminin içine yerleştirilerek verilmiştir. Boyutları 24 x 30 cm' dir. Kuşe kâğıdından üretilen eserin sayfaları tutkal ile ciltlenmiş fakat sayfaların ağırlığından üç yerde ipe dikildiği görülmüştür. Ön kapakta ana kahraman Ayı ile çok sevdiği kuzusu Mimi küçücük bisiklete binmiş olarak resmedilmiştir. Arka kapakta yazarın birçok kitabında olduğu gibi kitabın özeti ve kitap hakkında okurlardan birinin yorumu yer almaktadır.

Resimleme

Şekil 3. 11. Ayı Masalı

Şekil 3. 11. ' de gözleri kafasından büyük bir baykuş çizilmiştir. Bu görselde baykuş ve ağacın dalları kolaj tekniği ile oluşturulmuştur. Okuyucunun ilgisini çekmek açısından gayet başarılı bir resimleme olmuştur.

Şekil 3.12. Ayı Masalı

Şekil 3. 12. ' de nehre inen Ayı' nın balıklar ile olan diyalogu resmedilmiştir. Balıkların olduğu bu görselde balıkların gözlerindeki şaşkınlık ince detayına kadar çizilmiştir. Ayrıca bazı balıkların üzerinde "İkizim" , "Tilki değilim" gibi yazılar yazılmıştır. Balıklar ile ilgili diğer bir detay da görselde farklı balık türlerine yer verilmesidir.

3.4. PARKTA KİMSECİKLER YOK

3.4.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Hikâyede küçük bir çocuğun Zeytin (parkın köpeği) ile parktaki maceraları anlatılıyor. Bir akşamüstü parka giden çocuk kahraman, tüm arkadaşlarının bir yerlere gitmesi nedeniyle parkta yalnız kalır. Kumda oynarken çınar ağacının yapraklarının hışırdadığını duyar. Hayalperest çocuk bu yaprakların birer ajan yarası olduğunu düşünüp peşlerine düşer. Bu maceraya Zeytin de katılır. Parkta derin çukur

açarlar fakat yine de ajan yarasaları tuzağa düşüremezler. Çözüm olarak bu kez sahte bir hazine haritası hazırlarlar. Çocuk daha önce okulda yarasanın yönünü ses ile bulduğunu öğrendiğinden ritim tutup yarasaların dikkatini haritaya çekmeye çalışır. Ajan yarasalar parkın dışına havalanır. Planlarının işe yaradığını gören ana kahraman ile Zeytin mutluluktan dans etmeye başlarlar.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin ana kahramanı adı hikâyede geçmeyen küçük bir erkek çocuğudur. Onun babası, arkadaşları Aras, Duru, Pare, Doğa, Ali ismi geçenlerdir. Parkın köpeği Zeytin ve yarasalar da hikâyede yer almaktadır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu kitapta dört deyim kullanıldığı görülmektedir. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

*“Eğer Aras burada olsaydı yine **keşfe çıkardık**, mağaramızı yeni hazinelerle donatırdık.”* (s.2)

*“Yavaşça kalkıp **peşlerine düştüm**.”* (s.10)

*“Sessizce durup **can kulağıyla dinledim**.”* (s.12)

*“Planladığımız gibi **tuzağa düşmediler**.”* (s.19)

İkilemeler: Bu kitapta iki ikileme kullanılmıştır. “Uzun uzun” ikilemesinin iki farklı cümlede de kullanıldığı görülmüştür.

*“**Uzun uzun** seyrettim yaprakları.”* (s.7)

*“Ajan yarasalar sahte haritaya **uzun uzun** bakıp havalandı.”* (s.26)

Yazım ve Noktalama: Kitapta yazım hatası bulunmamış fakat noktama işaretlerinin gereksiz ve yanlış kullanıldığı görülmüştür.

“Babamın söylediğine göre, Aras okuldan bir arkadaşının doğum gününe gitmiş.” (s.2)

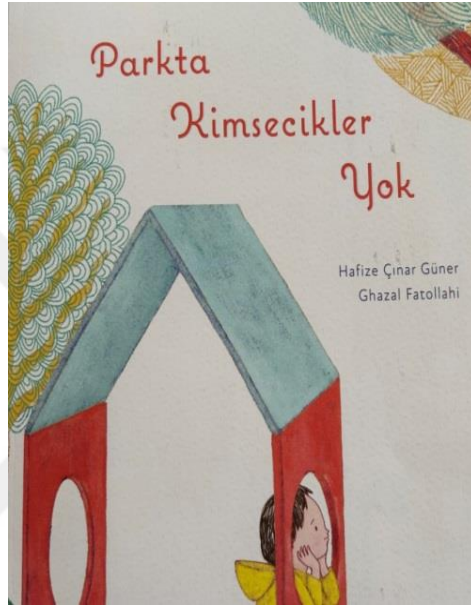
“Onların yaprak değil birer ajan yarasa olduğunu biliyordum!” (s.10)

“Onları durdurmalı, hazinemizi korumalıydım!” (s.17)

“Her ne kadar yarasalar iyi göremese de, biz yine de görünmezlik pelerinlerimizi giydik.” (s.23)

3.4.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

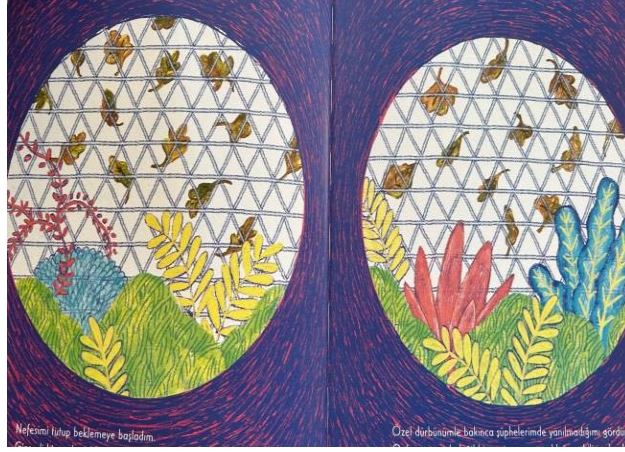
Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2022).Parkta Kimsecikler Yok, İstanbul: Nesin Yayınları

Şekil 3. 13. Parkta Kimsecikler Yok (Resimleyen: Ghazal FATOLLAHİ)
(Kapak)

28 sayfadan oluşan kitabın sayfalarına numara verilmemiştir. 22 x 27 cm olan kitabın ağırlığı ve yazının puntosu uygundur. Sayfalar kuşe kâğıdımdan üretilmiştir. Ciltleme için tutkal kullanılmış ayrıca dört yerde ip ile dikildiği görülmüştür. Anlatımın resimlerle desteklendiği kitabın arka sayfasında yazar, özeti vermek yerine kitabın içeriği hakkında ipucu vermektedir.

Resimleme

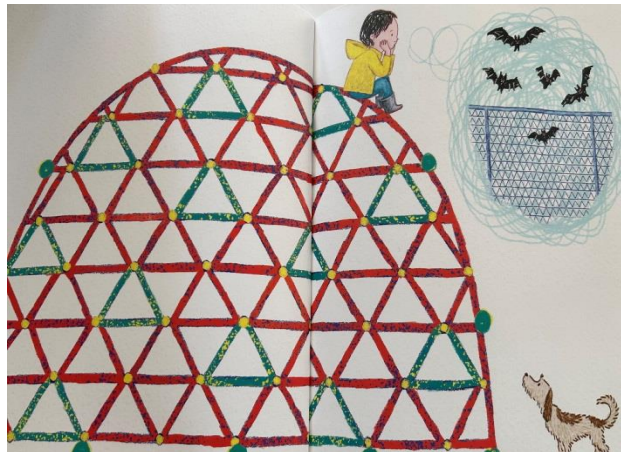

Şekil 3. 14. Parkta Kimsecikler Yok

Şekil 3. 14. ' te keşfe çıkan küçük kahraman özel dürbünüyle etrafı kolaçan eder. Yaprakların altında birer ajan yarası olduğu fikri dürbünde gördükleri sonrasında oluşur. İki sayfaya sığacak şekilde dürbün görüntüsünün resmedilmesi okurun sanki dürbünden kendisi bakıyormuş hissi vermiştir.

Şekil 3. 15. Parkta Kimsecikler Yok

Şekil 3. 16. Parkta Kimsecikler Yok

Şekil 3. 15. ' te küçük çocuk ile Zeytin ajan yarasaları tuzağa düşürmek için çukur kazar ve üzerini de yapraklarla kapatırlar. Resimde mavi, yeşil, kırmızı renkli ağaçlar resme canlılık katmıştır. Şekil 3. 16. ' da ise önceki plan işe yaramadığından yeni planlar tasarlayan çocuğun aklından geçen resme yansıtılarak anlatılmıştır.

Şekil 3. 17. Parkta Kimsecikler Yok

Canlı renklerin kullanıldığı şekil 3. 17. ' de küçük kahraman okulda öğrendiği bilgi sayesinde taş ve sopa ile ritim tutup yarasaların yönünü değiştirmeye çalışır. Meraklı ve zeki köpek Zeytin de her fırsatta onu taklit eder. Yarasaların kendisini görmemesi için de kapüşonunu kafasına geçirmiştir. Bu görselde ağaçlarda mandala boyama tekniği kullanılmıştır.

3.5. EĞER

3.5.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Eserde yetişkinler eleştirilmektedir. Büyüklerin, çocuklardan bir yetişkin gibi davranmayı beklmeleri eleştirilmektedir. Hikâyenin anlatıcısı ve kahramanı henüz beş buçuk yaşındadır. Sandalyede uzun süre uslu oturabilmesi için denizanası, gözlerini uzun süre kırpmadan tahtaya odaklayabilmesi için timsah, sık soru sormak yerine her söyleneni usulca dinleyebilmesi için balık olması gerektiğini söyler. Ama kendisinin fare gibi bıcır, serçe gibi cıvıl, tavşan gibi kıpır kıpır olduğunu anlatır.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin tek kahramanı adı geçmeyen beş buçuk yaşında olan bir çocuktur.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Eserde herhangi bir deyim kullanılmamıştır.

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on beş ikileme kullanılmıştır. Her sayfada kullanılan ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Eğer bir denizanası olsaydım sandalyemde uzun süre **uslu uslu** oturabilirdim.” (s.1-2)

“Eğer bir kaplumbağa olsaydım ona buna kıkırdamadan **ciddi ciddi** durabilirdim.” (s.3-4)

“Eğer bir zürafa olsaydım ders boyunca **sessiz sedasız** kalabilir, tüm yıldızları toplayabilirdim.” (s.5-6)

“Eğer bir timsah olsaydım gözlerimi hiç kırpmadan **uzun uzun** tahtaya bakabilirdim.” (s.7-8)

“Eğer bir papağan olsaydım zor sözcükleri bile kusursuzca **tekrar tekrar** söyleyebilir, öğretmenin gözdesi olabilirdim.” (s.9-10)

“Eğer bir tembel hayvan olsaydım ona buna dokunmadan **sakin sakın** etrafı izleyebilir, tuvaletimi bile uzun süre tutabilirdim.” (s.11-12)

“Eğer bir bukalemun olsaydım farklı düşüncelerime **katıla katıla** güldüklerinde görünmez olabilirdim.” (s.13-14)

“Eğer bir çita olsaydım gerektiğinde **hızlı hızlı** koşup tüm madalyaları kapabilirdim.” (s.15-16)

“Eğer bir köpek olsaydım benden istenenleri **tıkır tıkır** eksiksiz yerine getirebilirdim.” (s.17-18)

“Eğer bir balık olsaydım sürekli soru sormak yerine, anlatılanları **usul usul** dinleyebilirdim.” (s.19-20)

*“Ama ben bir fare gibi **bıcır bıcır**, bir serçe gibi **cıvıl cıvıl**, bir tavşan gibi **kıpır kıpır**, bir yunus gibi **fıkır fıkır**, bir rakun gibi **kıkır kıkırım**.”* (s.21-22)

Yazım ve Noktalama: Yazım ve noktalama hatasına rastlanılmamıştır.

3.5.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2021).Eğer, İstanbul: Nesin Yayınları

Şekil 3. 18. Eğer (Resimleyen: Burcu YILMAZ) (Kapak)

24 sayfadan oluşan kitabın boyutları 22 x 27,5 cm' dir. Kitabın ağırlığı ve yazının puntosu üç yaş ve üzeri için uygundur. Eserdeki ikilemeler kalın ve puntosu daha büyük yazılmıştır. Kuşe kâğıdından üretilen sayfalar tutkal ile ciltlenmiştir. Ön kapakta hikâyenin kahramanı başının üstünde kırmızı bir kuş ile çizilmiştir. Arka kapak ise denizanası, papağan ve köpek görseli ile doldurulmuştur. Sayfalardaki hayvan resimleri iki sayfayı da kaplayacak şekilde resmedilmiştir.

Resimleme

Şekil 3. 19. Eğer

Şekil 3. 19. ' da kahramanın derste sessiz kalabilmesi için zürafa olması gerektiği anlatılır. Zürafanın beneklerinin içinde benekler çizilmiştir. Bu beneklerin renginin yıldızların rengine yakın seçilmesi uyumu sağlamıştır. Dünyanın yörüngesi ile çizilmesi, sayfaya yıldızların serpiştirilmesi konunun gerçek yıldızlardan söz ettiği fikri verse de aslında kahramanın kastettiği derste öğretmenden aldığı notudur.

Şekil 3. 20. Eğer

Şekil 3. 20. ' de balık iğnesinde yem gören büyük, kırmızı balığın sakin ve usulca bekleyişi anlatılmaktadır. Balığın üzerindeki baş aşağı tersten yazılan İngilizce yazılar dikkat çekmektedir. Mavi renklerin sayfada yer yer serpiştirilmesi balığın suda olduğu algısı vermektedir.

Şekil 3. 21. Eğer

Şekil 3. 21. ' de kahramanın kendisini fıkır fıkır olan yunusa benzettiğini göstermek için yunus resmi çizmeye çalıştığı görülmektedir. Rakunun kıkır kıkır olduğundan söz edilmesine karşın resimde mimiklerinin biraz şaşkın olduğunu söyleyebiliriz.

3.6. ANNEMİN KALBİ KUŞ GİBİ

3.6.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Hikâyenin kahramanı küçük çocuk; annesinin farklı bir şehirde toplantıya gideceğini, annesi yokken de anneannesinin kendisine bakacağını öğrenir. Bu durumu kabullenmeyen çocuk evde yaramazlık yapmaya başlar. Ortalığı birbirine katan çocuğuna aldırış etmeyen anne yarınki toplantısı için hazırlıklarına devam eder. Sonunda dayanamayan anne çocuğunu kucağına alıp öpüp koklar. Ona mor, küçük bir kuş verir. Tüm günü kuş ile geçiren çocuk tam uyumak üzere iken odasının kapısının aralandığını fark eder. Gelen annesinden başkası değildir. Kuşuyla birlikte annesinin kollarına sarılır.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin kahramanları kocaman gözlükleri ile küçük bir erkek çocuğu ve annesidir. Çocuğun anneanesi ve kuşundan da söz edilmektedir.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında beş tane deyim kullanılmıştır. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir. Bulunan örnekler arasında sayfa 5’ te yer alan ‘ surat asmak’ deyiminin yeri değiştirilerek verilmiştir.

“Yarın sabah erkenden **yola çıkacakmış.**” (s.3)

“Bütün gün **astım suratımı, oturdum.**” (s.5)

“Yatak odasındaki çekmeceleri karıştırıp **ortalığı birbirine kattım.**” (s.9)

“**İç çekip** oturdu yanıma.” (s.14)

“Ben yokken sana o **göz kulak olacak.**” (s.23)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında iki tane ikileme kullanılmıştır. Kitapta geçen ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Annem hiç konuşmadı, sadece **uzun uzun** baktı bana.” (s.12)

“Kalbim **pır pır** bir kuş gibi, senin yanında kalacak.” (s.23)

Yazım ve Noktalama: Sayfa 23’ te edattan sonra gelen virgül örneği dışındaki tüm noktalama hatalarının gereksiz kullanılan deyim işaretinden kaynaklı olduğu anlaşılmaktadır.

“Sizin anlayacağınız beni evde bırakıp **gidiyor!**” (s.1)

“Yarın seni **göremeyecekleri için!**” (s.15)

“Evet, seni **koklayamayacağı için!**” (s.17)

“Evet, bir günlüğüne de olsa senin **tatlı sesini duymayacakları için!**” (s.19)

“Evet, seni **doyasıya öpemeyecekleri için!**” (s.21)

“Kalbim **pır pır** bir kuş gibi, senin yanında kalacak.” (s.23)

3.6.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2019). Annemin Kalbi Kuş Gibi, İstanbul: Beta Basım Yayınları

Şekil 3. 22. Annemin Kalbi Kuş Gibi (Resimleyen: Göktuğ KARAHAN)
(Kapak)

28 sayfadan oluşan kitabın sayfalarına numara verilmemiştir. 25 x 25 cm boyutları olan kitap kare görünümündedir. Yazının puntosu ve stili okur için uygundur. Birinci kalite hamurdan üretilen sayfaların ciltlemesi için tutkal kullanılmıştır. Kitabın son sayfasında yazar ile ilgili bilgi verilmiş fakat diğer kitaplardan farklı olarak yazarın fotoğrafı yerine resmi çizilmiştir.

Resimleme

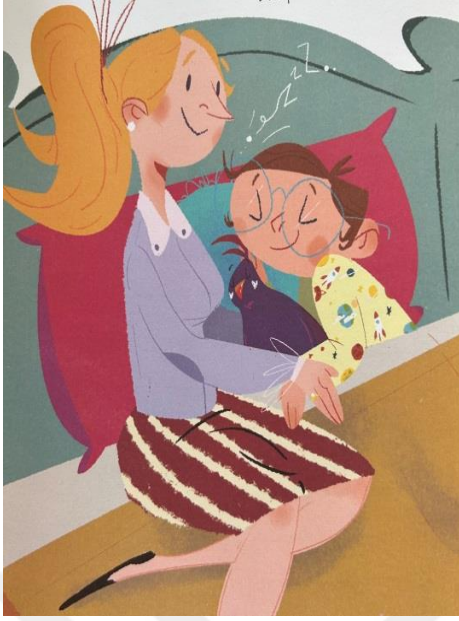

Şekil 3. 23. Annemin Kalbi Kuş Gibi

Şekil 3. 24. Annemin Kalbi Kuş Gibi

Resimlerin genellikle konu ile aynı sayfada verilmesi okuyucunun daha rahat anlamasını sağlayacaktır. Resimlerden anlaşılacağı gibi annesinin gideceğine bozulan çocuk, yaramazlıkta sınır tanımıyor. Şekil 3. 23. 'te koltuğa annesinin resmini çizerken kedinin de balık resmi çizmeye çalıştığını görüyoruz. Şekil 3. 24. ' te ise çocuğunun ortalığı birbirine kattığına aldırış etmeyen annenin sakin bir ruh haliyle toplantısında yapacağı konuşmaya hazırlanması çizilmiştir.

Şekil 3. 25. Annemin Kalbi Kuş Gibi

Şekil 3. 26. Annemin Kalbi Kuş Gibi

Şekil 3. 25. ' te çocuğuna sarılan anne, oğlunu teselli etmek için mor kuş vermiştir. Bu kuş ona göre oğluna göz kulak olacaktır. Şekil 3. 26. ' da kuşu ile vakit geçiren çocuğun yemek yerken, banyo yaparken, kuşu yanında tuttuğunu, suda yüzdürdüğü gemisine koyup eğlendiğini görmekteyiz.

3.7. İDA VE MİLA KUŞ GİBİ

3.7.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Hikâye türünde yazılan bu eserdeki olay İda' nın sahilde dolaşırken Mila ile tanışması ile başlar. Mila' ya ne yaptığını soran İda, Mila' nın kuş olup uçuş hayali kurduğunu öğrenir. İda, merakla nasıl bir kuş olduğunu tahmin etmeye başlar fakat verdiği hiçbir örneği Mila kabul etmez. Hikâyenin sonunda Mila, katlamış olduğu kâğıdını cebinden çıkarıp İda' ya gösterir. Kâğıtta Mila hayalindeki kuşu çizmiştir. Bu kuşa da Mila Kuşu adını koymuştur.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin kahramanları kıvrıcık sarı saçlı oğlan olan İda ve kızıl uzun saçları ve bal renginde büyük gözleri olan küçük kız çocuğu Mila' dır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu eserde deyimlere rastlanılmamıştır.

İkilemeler: Kitapta ikilemeler kullanılmamıştır.

Yazım ve Noktalama: Eserde birkaç yerde yazım ve noktalama hatası tespit edilmiştir. Bahsi geçen hatalar aşağıda verilmiştir.

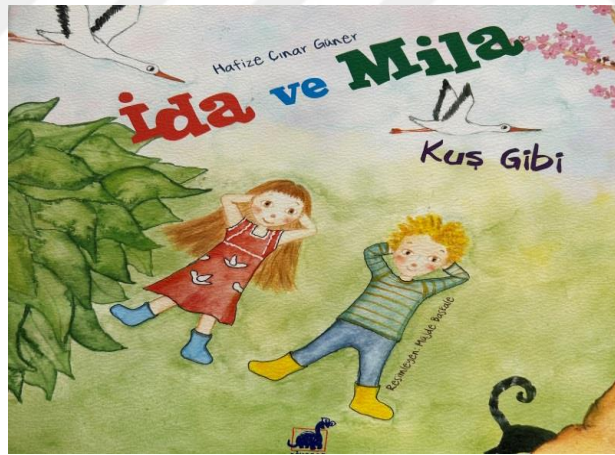
“İda *skutırıyla* sahilde dolaşıyordu.” (s.1)

“Peki, ağaçta *cıvıldayan*, küçük, tombul serçeler gibi mi?” (s.8)

“O halde baş aşağı *uyuyan*, kocaman kulaklı, perde kanatlı yarasalar gibi...”
(s.16)

3.7.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2017). İda ve Mila Kuş Gibi, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Şekil 3. 27. İda ve Mila Kuş Gibi (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak)

İncelenen eserde sayfalar numaralandırılmamıştır. Eser 20 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın boyutları 22 x 22 cm'dir. Kitabın ağırlığı ve yazının puntosu 2- 4 yaş grubu için uygundur. Birinci kalite hamur kullanılan kitabın sayfaları zımba ile tutturulmuştur. Kitabın ön kapağında hikâyenin kahramanları İda ve Mila çimlere sırt üstü uzanmış olarak resmedilmiştir. Arka kapak resminde kuşlara yer verilmiştir.

Resimleme

Şekil 3. 28. İda ve Mila Kuş Gibi

Şekil 3. 28. ' de kitabın kahramanlarından İda' nın Mila ile tanışması resmedilmiştir. Bu resimde Mila' nın mutlu yüz ifadesi ve kıyafetindeki kuş deseni dikkat çekmektedir.

Şekil 3. 29. İda ve Mila Kuş Gibi

Şekil 3. 29. ' da Mila' nın hayal ettiği kuşu bulmaya çalışan İda ağacın dalına ipe tutularak serçeleri gösterir. Kuş evlerinin resimde yer alması hedef kitlenin ilgisini çekmesi açısından oldukça önemlidir.

Şekil 3. 30. İda ve Mila Kuş Gibi

Şekil 3. 31. İda ve Mila Kuş Gibi

Şekil 3. 30. ' da kırlangıçlar gerçeğe yakın bir şekilde resmedilmiştir. Şekil 3. 31. ' de ise yine farklı bir kuş hakkında bilgi verilmiştir. Bu resimde flamingo ve nilüfer çiçeğinin yaşam alanı hakkında ipucu vardır. Ayrıca flamingo kelimesinin de pembe olarak yazılması resimde armoninin sağlanması açısından faydalı olmuştur.

Şekil 3. 32. İda ve Mila Kuş Gibi

Şekil 3. 32. ' de kuş tahminine devam eden kahramanın baş aşağı bir pozisyonda ağaç dalında duran yarasayı taklit etmesi dikkat çekmektedir.

Şekil 3. 33. İda ve Mila Kuş Gibi

Şekil 3. 33. ' te İda' nın merakını gidermek isteyen Mila, cebinden çıkardığı kâğıttaki kuşu arkadaşına gösterir. Tahminleri tutmayan İda' nın yüzündeki şaşkınlık dikkat çekmektedir.

3.8. İDA VE MİLA ZÜRAFAN NE SEVER?

3.8.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Serinin bu kitabında Mila' nın zürafasının hastalanması anlatılır. İda bu küçük zürafayı iyileştirmek için çorba yapmak ister. Çınar, at kestanesi, söğüt, çam,

kavak ağacı gibi çeşit çeşit ağaçların yapraklarından çorba yapmak istese de Mila zürafasının bunları sevmeyeceğini anlatır. Mila, onun akasya çorbası sevdiğini söyleyince İda da hemen bir akasya ağacının dibine gelir fakat ağaç çok yüksek olduğundan ağacın dibinde oturup beklerler. Bir süre sonra Mila birden ayağa fırlayıp zürafasının iyileştiğini söyler. Bu kez de onun çilekli dondurma istediğini söyler. İki arkadaş zürafayı da yanlarına alıp çimlere oturarak dondurmalarını yerler.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin kahramanları iki yakın arkadaş olan İda ve Mila'dır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Kitapta deyimlere rastlanmamıştır.

İkilemeler: Kitapta sadece bir cümlede ikileme kullanılmıştır.

*“Atkestanesi ağacının yapraklarını **küçük küçük** doğrayıp içine de...”* (s. 5)

Yazım ve Noktalama: İncelenen eserde yanlış yazılan sözcük iki farklı cümlede de geçmektedir.

“Atkestanesi ağacının yapraklarını küçük küçük doğrayıp içine de...” (s. 5)

“Atkestanesi yaprağı zürafamın midesini bulandırıyor.” (s.6)

3.8.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2017). İda ve Mila Zürafan Ne Sever?, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Şekil 3. 34. İda ve Mila Zürafan Ne Sever? (Resimleyen: Müjde BAŞKALE)
(Kapak)

Serinin bu hikâye kitabına da sayfa numarası verilmemiştir. 18 sayfadan oluşan kitabın boyutları 22 x 22 cm' dir. 2- 4 yaş grubu çocuklar için kitabın ağırlığı ve yazının puntosu uygundur. Kitabın sayfaları iki yerden zımbalanmıştır. Birinci kalite hamurdan üretilen sayfaların parlaklığı gözü yormayacak parlaklıktadır. Anlatımı desteklemek için içerik ile ilgili resimler sıkça kullanılmıştır. Kitabın ön kapağında hikâyenin kahramanları ve zürafa kovanın içinde resmedilmiştir.

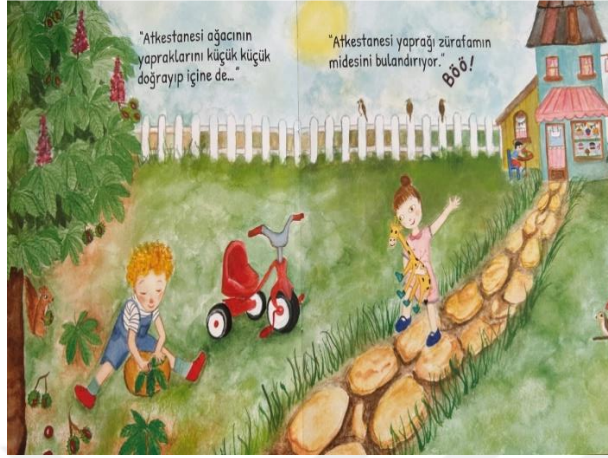
Resimleme

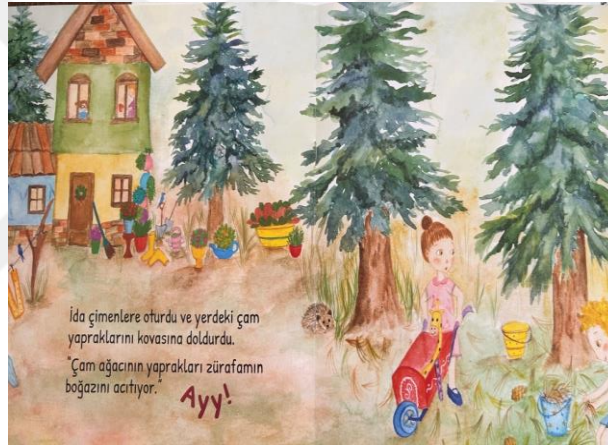
Şekil 3. 35. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?

Şekil 3. 35. ' te hikâyenin kahramanlarından İda' nın kumda kepeciyle oynadığı, Mila' nın ise bankta oyuncak zürafası ile oturmuş üzgün hali resmedilmiştir. Resimde ağırlıklı olarak yeşil renk hâkimdir. Görselde yer alan hayvanlar gerçeğe yakın

bir şekilde resmedilmiştir. Ayrıca nesli tükenen dinozorun da resimde yer alması çocukların hayal kurmasına fırsat vermektedir.

Şekil 3. 36. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?

Şekil 3. 37. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?

Şekil 3. 36. ' da İda' nın zürafa için önce at kestanesinin yapraklarını parçaladığını şekil 3. 37. ' de ise çam ağacının yapraklarını kovaya doldurmaya çalıştığını görmekteyiz. Çocukların ilgisini çekebilecek birçok objenin bu resimlerde yer alması uyumu sağlamakla birlikte dinleyicinin ilgisini çekecektir.

Şekil 3. 38. İda ve Mila Zürafan Ne Sever?

Şekil 3. 38. ' de hikâyenin kahramanlarının yüzündeki mutluluk dikkat çekmektedir. Nihayet İda zürafanın içebileceği çorbayı öğrenmiştir. İki arkadaş gerçeğe çok yakın resmedilen akasya ağacının altında beklemektedirler. Mila yakınında geçen dondurmacıyı görmüş olsa gerek bu kez de zürafasının çilekli dondurma istediğini söyler. Dondurmacının pala bıyıkları ve kırmızı sivri burnu resimde dikkati çeken başka bir detay olarak görülmüştür.

3.9. İDA VE MİLA RESSAM KEDİ ÜZÜM

3.9.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Serinin üçüncü kitabında İda baykuşçuluk oynamak isterken Mila da oyuncak midillilerine binip şatosuna gitmek ister. Bu hayalperest iki arkadaş birbirlerinin oyununu oynamak yerine kendi oyunlarını oynamayı tercih ederler. Bir müddet sonra sıkılıp dinlenirler. O sırada pencereye sokak kedisi Üzüm gelip çamurlu patileriyle cama bir şeyler çizmeye çalışır. Üzüm, çizdiği resmi yarıda bırakınca çocuklar tedirgin olurlar. Üzüm' ün hasta olduğu düşünürler. Üzüm' ü iyileştirmek için veteriner önlüğünü giyen İda' ya Mila da hemşire olarak yardım eder. Çocuklar evin bahçesinde Üzüm' ü ararken onun bir fareyi kıstırdığını görürler. Fare onları görünce korkup kaçar. Bu çabalarının Üzüm' ü iyileştireceğine inanmayan çocuklar farklı bir yol deneyerek ona enstrüman eşliğinde müzik yapmayı denerler ve başarılı olurlar.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin kahramanları İda, Mila ve ressam olan kedi yani Üzüm'dür.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Eserde sadece iki cümlede deyim kullanıldığı görülmüştür. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Mila midillilerini bırakıp pencereden dışarıyı seyretmeye koyuldu.” (s.4)

“Üzüm, bahçe duvarında bir fareyi köşeye sıkıştırmıştı.” (s.11)

İkilemeler: İncelenen eserde ikileme kullanılmamıştır.

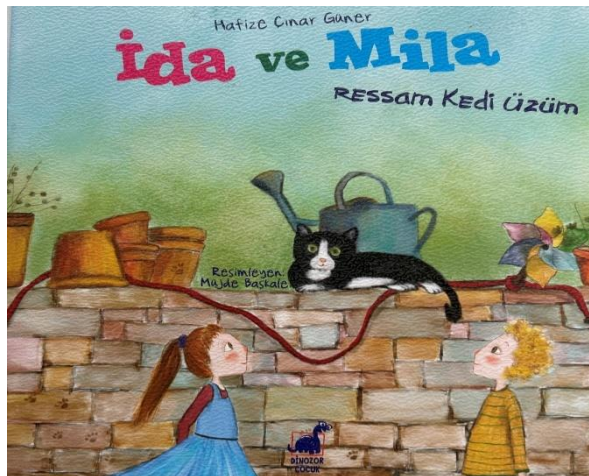
Yazım ve Noktalama: Aşağıda verilen ilk cümlede noktalama hatası olduğunu görmekteyiz. Soru işareti kullanılması gerekirken virgül kullanılmıştır. İkinci cümlede ‘nın’ şeklinde kullanılması gereken ek ‘ın’ şeklinde kullanılarak yazım hatası yapılmıştır.

“Ressam bir kedi öyle mi, bu harika!” (s.5)

“Çocuklar, İda’ın odasına koştular.” (s.10)

3.9.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2017). İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Şekil 3. 39. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm (Resimleyen: Müjde BAŞKALE)
(Kapak)

Sayfa numarası verilmeyen kitap 18 sayfadan oluşmaktadır. Boyutları 22 x 22 cm olan kitabın ağırlığı uygun olup yazının puntosu ve stili hedef kitleye uygundur. Birinci kalite hamurdan üretilen kitabın parlak sayfaları resimlerle zenginleştirilmiştir. Sırt kısmı için zimba kullanılmıştır. Ön ve arka kapak görseli çocukların ilgisini çekebilecek şekilde resmedilmiştir.

Resimleme

Şekil 3. 40. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm

Şekil 3. 40. ' ta hikâyenin ana kahramanlarının evde oynadıkları oyunlar resmedilmiştir. Mila kraliçe tacını giymiş, midillisiyle şatosuna uçmaya çalışır. Bu resimde pembe perdeye tutunmuş olan Mila' nın oyuncak zürafasını görmekteyiz. Serinin önceki kitabında bu zürafanın hastalanması konu edinmişti.

Şekil 3. 3. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm

Şekil 3. 4. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm

Şekil 3. 41. ve şekil 3. 42. ' de sokak kedisi Üzüm' ün camdaki çizimlerini görmekteyiz. Sürekli cama gelip bir şeyler çizen bu kedinin hikâyede ressam olduğu anlatılır ve ressam şapkası da resimde unutulmamıştır.

Şekil 3. 43. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm

Şekil 3. 44. İda ve Mila Ressam Kedi Üzüm

Şekil 3. 43. ve şekil 3. 44. ' te hasta olduğu düşünölen Üzüm için seferber olan İda ve Mila' nın çabaları resmedilmiştir. Birinci resimde veteriner önlüğünü giyen İda ve hemşire Mila çizilmiştir. Kediye yardım ederken aslında onu daha çok ürküttüklerini kedinin ürkmüş halinden anlamaktayız. İkinci resimde ise kediyi mutlu etmeyi başaran çocukların mutluluğu yüzlerine yansıtılarak çizilmiştir. Ayrıca kedinin şezlongdan ağaca tırmanıp resmedilmesi hareketliliği sağlamıştır.

3.10. İDA VE MİLA BÜYÜKANNEYE YOLCULUK

3.10.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: İda ve Mila serisinin bu son kitabında Mila' nın büyükannesinin hasta olması, hikâye kahramanları İda ve Mila' nın evdeki eşyalardan yararlanarak tüm ulaşım yollarını kullanması anlatılır. Bu yaratıcı çocuklar evdeki valizden gemi, kutudan araba, sandalyelerden tren, sepetten de hava balonu yapmaya çalışırlar fakat Mila' nın annesi Çiğdem Hanım, büyükanneye bu yollarla gidilemeyeceğini söyler. Uçak biletini aldığını söyleyen Çiğdem Hanım valizini toplayıp çocuklara yola çıkmaları gerektiğini söyler.

Varlık Kadrosu: Serinin bu son hikâye kitabında kahramanlar İda, Mila ve Mila' nın annesi Çiğdem Hanım' dır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Eserde deyimlere yer verilmemiştir.

İkilemeler: İncelenen hikâye kitabında ikilemelere rastlanılmamıştır.

Yazım ve Noktalama: Eserde iki cümlede de ünlem işareti yanlış noktalama işareti olarak kullanılmıştır.

“Yelkenleri aç İda!” (s.1)

“O bir valiz değil, bizim gemimiz anne!” (s.3)

3.10.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2017). İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Şekil 3. 45. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak)

Sayfalara numara verilmeyen bu kitabın 20 sayfadan oluştuğunu görmekteyiz. İkinci kalite hamurdan kullanılan kitabın ağırlığı gayet uygundur. Kitabın boyutu 22 x 22 cm olup kare şeklindedir. Kullanılan yazının puntosu ve stili uygundur. Sırtı için zımba teli kullanılan bu kitabın arka sayfasında serinin diğer kitaplarının görseli de eklenmiştir. Ön kapakta verilen görsel hikâyenin içeriği hakkında ipucu vermektedir.

Resimleme

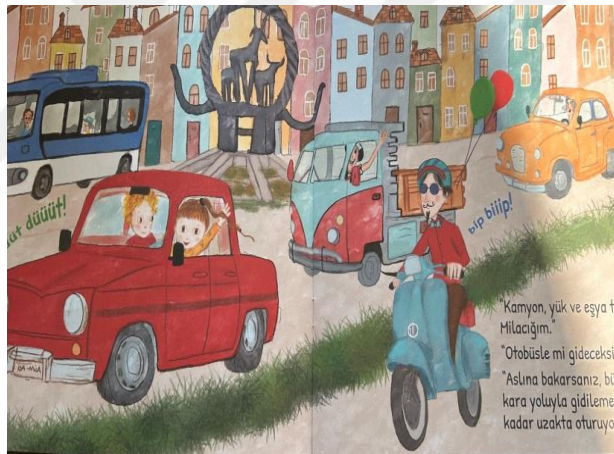

Şekil 3. 46. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk

Şekil 3. 46. ' da valizi gemi olarak düşünen çocukların hayal dünyası gerçeğe yakın bir şekilde çizilmiştir. Yerdeki kilimin dalgalı bir deniz havası içinde çizilmesi, oyuncak yunus balığı, korsan gözlüklü oyuncak, kahramanların ellerindeki ve başındaki aksesuarlar en ince detayına kadar düşünülüp başarılı bir şekilde resme yansıtılmıştır.

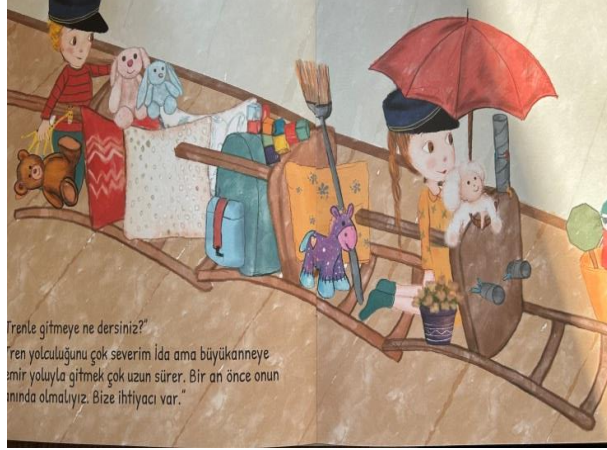

Şekil 3. 47. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk

Şekil 3. 48. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk

Şekil 3. 47. ' de deniz yolu ile büyükanneye gidilemeyeceğini anlayan çocuklar bu kez kara yolunu denerler. Koli kutusundan araba yapan çocukların emniyet kemerlerinin takılı olması emniyet kemerinin bağlanmasının önemine dikkat çekilmiştir. Şekil 3. 48. ' de ise çocukların hayalindeki araba resmedilmiştir. Aracın plakasına kahramanların isimlerinin yazılması, resimde kullanılan canlı renkler, kamyonun arkasındaki renkli balonlar hedef kitlenin ilgisini çekebilecek detaylar arasındadır.

Şekil 3. 49. İda ve Mila Büyükanneye Yolculuk

Şekil 3. 49. 'da Mila' nın kuzenlerinin de bu yolculuğa katılacağını öğrenen İda, bu kez de tren yolculuğunun daha iyi olacağını düşünür. Çocuklar evdeki üç sandalyeyi lokomotif şeklinde dizerek oyunlarını oynarlar.

3.11. ATATÜRK GİBİ

3.11.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Hikâyede küçük bir kız çocuğunun kendini Atatürk' ün çocukluğuyla kıyaslaması anlatılır. Eserde Atatürk' ün kendisi gibi çocukken çiçekleri ve hayvanları çok sevdiği, çok kitap okuduğu, dans etmeyi sevdiği, Kemal adının öğretmeni tarafından verildiği anlatılır. Ayrıca onun kendisi gibi cesur, çalışkan, ilkeli ve umutlu olduğundan bahseder.

Varlık Kadrosu: Eserin kahramanı küçük bir kız çocuğudur. Adı geçen diğer kahramanlar ise Atatürk, küçük kız çocuğunun annesi, babası ve büyükannesidir.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında üç tane deyim kullanılmıştır. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Bu kitapta okuduğuma göre yağmurda yollarını şaşırın karıncalara köprüler kurmuş, yuvadan düşen yavruların yardımına koşmuştu. O da benim gibi köpeklerinin oyunlarına ortak olmuş, yaramazlıklarına göz yummuştu.” (s.9)

“Kimselere söylemese de onun içinde de bazen fırtınalar kopmuştu.” (s.17)

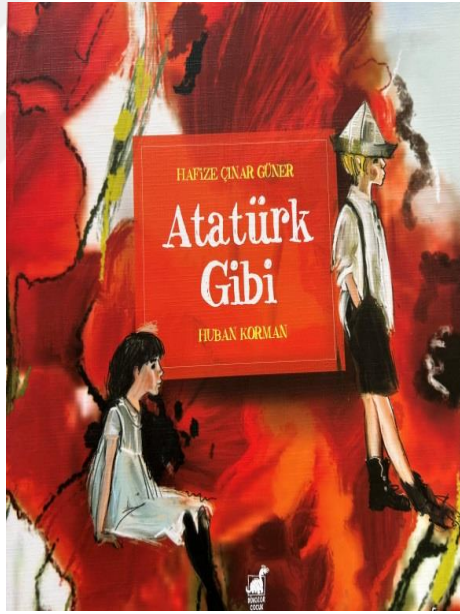
İkilemeler: İncelenen kitapta ikilemelere rastlanmamıştır.

Yazım ve Noktalama: Gereksiz kullanılan virgül işareti dışında herhangi bir yazım hatası bulunmamıştır.

“Annemin anlattığına göre, çiçekleri o da benim kadar seviyordu.” (s.7)

3.11.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2021). Atatürk Gibi, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Şekil 3. 50. Atatürk Gibi (Resimleyen: Huban KORMAN) (Kapak)

23 sayfadan oluşan kitabın bazı sayfalarına numara verilmemiştir. Boyutu 22 x 22 cm olan kitabın ağırlığı, puntosu çocuk okur için uygundur. Kuşe kâğıttan üretilen kitabın sayfaları iki yerden zımba teli ile zımbalanmıştır. Ön kapakta ana kahraman ile birlikte Atatürk’ ün çocukluğu resmedilmiştir. Arka kapakta yazarın Atatürk ile ilgili övgü dolu sözleri yer almaktadır.

Resimleme

Şekil 3. 51. Atatürk Gibi

Şekil 3. 51. ' de görüldüğü üzere hikâyenin kahramanı olan kız çocuğu çiçeklerin üzerine oturtularak resmedilmiştir. Çiçek sevgisinin gösterilmeye çalışıldığı görselde yoğun olarak kırmızı renk hâkim olmuştur.

Şekil 3. 52. Atatürk Gibi

Şekil 3. 52. sayfaları birbirine karışmış kitap görseli ile doldurulmuştur. Kahramanın okumaya çalıştığı kitap kendisinden daha büyük olacak şekilde resmedilmiştir. Kitabın sayfalarında İngilizce yazılar görünürken, yazıların yer yer silik olarak çizildiği görülmektedir.

Şekil 3. 53. Atatürk Gibi

Şekil 3. 53. ' te zemin olarak dünya haritası tercih edilirken sağ üst kısımda ise Atatürk ile ilgili özel resimlere yer verilmiştir. Küçük kız çocuğu; derste Atatürk'ün 'Kemal' adının nereden geldiğini öğrendiği sırada Atatürk'ün çocuk halini yanında oturmuş, kendisine mavi gözleriyle bakıyormuş gibi hayal eder.

3.12. TEŞEKKÜRLER KIRÇIL

3.12.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Henüz yedi yaşında olan Leyla ailesiyle birlikte büyük bir şehirde yaşamaktadır. Şehir kalabalık olmasına rağmen kendini yalnız hisseder. Hayvanları çok sevdiği için veteriner olmayı çok ister fakat annesi bu hayaline pek umutlu bakmaz. Mahallenin köpeği olan Kırçıl' ı çok seven Leyla, sokakta annesi ile yürürken Kırçıl' ın hasta olduğunu fark eder. Annesi ile işten döndükten sonra onun hâlâ aynı yerde bitkin yattığını görür. Bu duruma çok üzülen Leyla ve annesi komşuları Suzan Hanım'dan yardım isterler. O sırada apartmandaki diğer komşuları Cenk Ağabey ve onun ev arkadaşı Bora ile merdivende karşılaşırlar. Onlar da Kırçıl' ı alıp Suzan Hanım' ın salonuna taşırlar. Bora üniversite eğitimi Fransızca olarak aldığından Fransızca sınavına hazırlanması gerekiyordu. Kendisinin çevirmen olduğunu söyleyen Suzan Hanım, Bora' ya yardımcı olabileceğini söyler. Leyla' nın annesi de eve gidip yemek yapmaya koyulur. Eşiyle pişirdikleri yemekleri Suzan Hanım' ın evine taşırlar. Bu komşular hep birlikte masanın başına geçip o nefis yemekleri yerken zil çalar ve gelen üçüncü kat

komşuları Reyhan Hanım' dır. O da onlara eşlik etmek için sofraya oturur. Ertesi gün veterinerine götürülen Kırçıl' ın midesi yıkanır ve iyileşir. Leyla birbirleriyle pek iletişimi olmayan apartman sakinlerinin kaynaşmasını sağlayan Kırçıl' a teşekkür borçlu olduğunu düşünür.

Varlık Kadrosu: Hikayenin başkahramanı yedi yaşındaki küçük kız çocuğu olan Leyla' dır. Diğer kahramanlar ise Leyla' nın annesi ve babası (isimleri hikâyede geçmemektedir), arkadaşı Uğur, veteriner, komşuları Suzan Hanım (çevirmen), Cenk Ağabey, Bora Ağabey (Cenk' in ev arkadaşı), Reyhan Abla (hostes), Tolga, Tolga' nın annesi ve mahallenin köpeği Kırçıl.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında yedi tane deyim kullanılmıştır. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

*‘Aslına bakarsanız benim de hiç **tadım yok.**’* (s.18)

*‘Belli ki artık ayakta duracak **takati kalmamıştı.**’* (s.22)

*‘Derin bir iç **çekip gözlerini** tavana **dikti.**’* (s.24)

*‘Umudumuzu ona bağlamış olduğumuzdan hepimizin **yüzü** bir anda **asıldı.**’*
(s.29)

*‘Biz yemeklerimizi yiyip **çene çalarken** kapı çaldı.’* (s.35)

*‘Masanın en küçüğü olarak kimi zaman sorular ardı ardına bana soruluyor, kimi zaman da büyükler kendi aralarında **konuşmaya dalyordu.*** (s.36)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on üç tane ikileme kullanılmıştır. Bu ikilemeler arasında en fazla sayfa 5 ve sayfa 10' da görüldüğü gibi ‘uslu uslu’ ikilemesi kullanılmıştır. Kitapta geçen ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir. Anlatımı güçlendirmek ve desteklemek için farklı şekillerde oluşturulan ikilemelerin çok sık kullanıldığına dikkat çekmek gerekir.

*‘Olursa da kalabalığa ya da sabahın erken saatinde uyanmaya alışık olmadıklarından olsa gerek yanlarındaki yetişkinlere sokularak **uslu uslu** oturur, kapıların açılmasını beklerler.’* (s.5)

“Kapılar **açılır açılmaz** bu sessiz kalabalık şaşılacak derecede hareketlenir.”
(s.7)

“Ben resim yaparken Kırçıl da yanımda **uslu uslu** oturur, tabii eğer ortalarda kovalayacağı bir kedi yoksa!” (s.10)

“Keşke alerjim olmasa da Kırçıl’ ı **doya doya** sevebilsem.” (s.11)

“Su birikintilerine **bata çıka** ona doğru koşmaya başladım.” (s.18)

“Kırçıl yanımızda **zar zor** yürüyor, giderek arkada kalıyordu. **Zaman Zaman** durup bize yetişmesini bekledik.” (s.19)

“Annem cümleleri **ardı ardına** sıralamaya çalışarak Kırçıl’ dan bahsetti.”
(s.25)

“Bora Ağabey’ in Fransızca çalışmasına **seve seve** yardım edecekmiş.” (s.29)

“Bugüne kadar onunla da tıpkı diğer komşularımızla olduğu gibi hiç **uzun uzun** konuşmamıştık.” (s.35)

“Masanın en küçüğü olarak kimi zaman sorular **ardı ardına** bana soruluyor, kimi zaman da büyükler kendi aralarında konuşmaya dalıyordu. Gözüüm **sık sık** Kırçıl’ a gidiyordu.” (s.36)

“O, güçlü bir köpekti ve iyileşecekti, bunu **içten içe** hissediyordum.” (s.38)

Yazım ve Noktalama: İncelenen eserde yazım hatası bulunmamıştır fakat bulunan noktalama hatalarının çoğu ünlem işaretinin yerinde kullanılmamasından kaynaklıdır.

“Nasıl oluyor bilmem ama son anda nedense hep bir şeyler kaybolur ve kaybolan şey her neyse o sabah acilen lazım olur!” (s.4)

“En çok da mahallemizin köpeği Kırçıl’ ı!” (s.8)

“Oysa Kırçıl hepimizin köpeği!” (s.9)

“Ben resim yaparken Kırçıl da yanımda **uslu uslu** oturur, tabii eğer ortalarda kovalayacağı bir kedi yoksa!” (s.10)

“İşte orada, balıkçı heykelinin yanındaydı!” (s.15)

“Üstelediğimde ise, ‘‘Yarın sabaha müşterimizin bisküvilerini çok sattırarak bir cümle bulmalı ve patronu mutlu etmeliyim.’’ (s.18)

‘‘Tabii ben de!’’ (s.37)

‘‘Geliyorum Reyhan Abla!’’ (s.42)

3.12.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2022). Teşekkürler Kırçıl, İstanbul: Doğan Yayınları

Şekil 3. 54. Teşekkürler Kırçıl (Resimleyen: Müjde BAŞKALE) (Kapak)

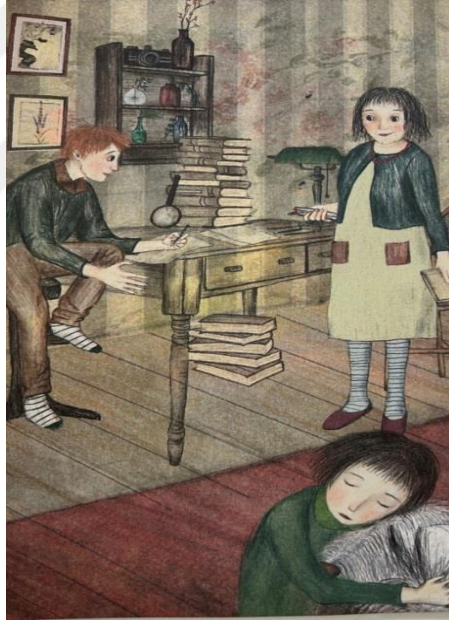
İncelenen hikâye kitabına sayfa numarası verilmediği görülmektedir. Saman kâğıdı kullanılan kitabın sayfa sayısı 42’ dir. Hafif bir kitap olan eserde kullanılan yazının büyüklüğü çocuk okur için idealdir. Resimlerle desteklenen kitabın ebatları 16, 50 x 24 cm’ dir. Kitabın ön kapağında sırtını köpeğine yaslamış, kalabalığın içinde kendini yalnız hisseden başkahraman Leyla resmedilmiştir. Karton kapak kullanılan kitabın sayfaları tutkal ile yapıştırılarak ciltlenmiştir.

Resimleme

Şekil 3. 55. Teşekkürler Kırçıl

Şekil 3. 5. ' te akan trafik, yüksek binalar, insanların bir yerlere yetişme telaşı resmedilirken ana kahraman Leyla' nın bu kalabalık içindeki yalnızlığı resminin renkli verilmesi ile gösterilmektedir.

Şekil 3. 56. Teşekkürler Kırçıl

Şekil 3. 56. ' da hasta olan Kırçıl' ın Suzan Hanım' ın salonuna getirildiği görölmektedir. Kırçıl' a sarılan Leyla' nın üzüntüsü yüzünden anlaşılmaktadır. Diğeryandan Bora kendisi çevirmen de olan Suzan Hanım ile Fransızca çalışıyor.

Şekil 3. 57. Teşekkürler Kırçıl

Şekil 3. 57. ' de farklı iki mekân aynı sayfada yer almaktadır. Üstteki yer Suzan Hanım' ın salonu iken alttaki resimde Leyla' nın annesinin kendi mutfağında kocasıyla birlikte Suzan Hanım' da toplanan apartman sakinleri için yemek hazırlaması resmedilmiştir.

Şekil 3. 58. Teşekkürler Kırçıl

Şekil 3. 58. ' de önceden birbiriyle samimiyeti olmayan apartman sakinlerinin Kırçıl sayesinde bir araya gelip yemek yemeleri ve hoşça sohbet etmeleri anlatılmaktadır.

3.13. BİTMEYEN MİTOLOJİ

3.13.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Bu eserde iki mitolojik hikâye bilge kaplumbağa Baklanbaus tarafından anlatılmaktadır. Bu hikâyelerden ilki ‘‘Hüznün Öyküsü’’ dür. Toprağın ve bereketin tanrıçası Demeter’ in güzeller güzeli Kore adında bir kızı vardır. Kore’ nin arkadaşları Dağ, Göl ve Orman Perisi bir gün Demeter’ e gelip Kore ile çiçek toplamaya gitmek istediklerini söylerler. Başta tereddüt eden anne kızına kıyamaz ve kabul eder. Kore, çiçekler arasında dans edip şarkı söylerken farkında olmadan arkadaşlarından uzaklaşır. Çimenlerin arasında bulduğu nergisi tam yerden çıkaracakken o esnada yer ikiye ayrılır. Yer altından çıkan kapkara atların çektiği arabadan çıkan kişi Kore’ yi arabaya atıp yarılan yerin içerisine girer ve yer tekrar eski halini alır. Kızının kaybolduğunu öğrenen Demeter’ in üzüntüsü nedeniyle toprak da bereketini kaybeder. Kızını aramak için Tanrıça Flora, Tanrı Pan, Tanrı Dionysos, Tanrıça İris, Tanrı Asopos ve dağ tanrısı Tmolos’ a sorar fakat hiçbiri kızı görmemiştir. Kore’ yi yer altı tanrısı Hades kaçırmıştır. Adını da Persephone olarak değiştirmiştir. Tanrı Zeus da Hades’ ten kızı geri vermesini ister fakat bu kabul edilmez. Çünkü Persephone yer altında iken altı nar tanesi yemiştir. Bu duruma haberci tanrı Hermes bir çözüm bulur. Persephone’ nin yılın altı ayı yer altında Hades’ in yanında diğer altı ayı ise Demeter’ in yanında geçirebileceğini söyler. Persephone yeryüzünde iken Demeter’ in yüzü güldüğünden doğa yeşillenir, bereket artar ama kızı yer altına gittiğinde ekinler sararır, ağaçlar kurur.

İkinci bölümde ise ‘‘Öfkenin Öyküsü’’ anlatılır. Zeus, tanrıların ateşinin çalınıp insanoğluna verildiğini duyar. Bu durumu hazmedemeyen Zeus kimin yaptığını araştırır ve Prometheus’ un yaptığını öğrenir. Tanrılar da intikam almak için insan kilinden kadın heykeli yaratırlar. Ona tüm tanrıların hediyesi demek olan Pandora ismini koyarlar. Onu Prometheus’ un kardeşi Epimetheus ile evlendirirler. Zeus, Pandora’ ya düğün hediyesi olarak bir kutu verir ve kutuyu açmamasını tembihler. Yıllarca kutuyu sandıkta saklayan Pandora’ nın bir kızı olur. Bu kız bir gün evi karıştırırken kutuyu fark eder. Tam kutuyu açacakken annesi engel olur. Pandora saatlerce kutunun içerisindekini merak eder ve dayanamayıp kapağını hafifçe aralar. O esnada kutudan kin, nefret, savaşlar, açlık, kibir gibi tüm olumsuzluklar dünyaya

yayılır. Pandora, korkudan kutuyu hemen kapatsa da umuttan başka bir şey kutuda kalmamıştır. Bu kötülüklerle savaşmak için insanoğlunun elinde sadece umudu kalır.

Varlık Kadrosu: Eserin kadrosu oldukça kalabalıktır. Tanrılardan oluşan kahramanlar hikâyede kısa özelliği ve isimleri ile verilmiştir. Bu isimler toprağın ve bereketin tanrıçası Demeter, Demeter' in kızı Kore (daha sonra adı Persephone diye geçecektir), Pan, Apollon, denizler tanrıçası Poseidon, akıl ve el sanatları tanrıçası Athena, eğlence tanrıçası Dionysos, Kore' nin arkadaşları Dağ, Göl ve Orman Perisi, çiçeklerin tanrıçası Flora, gökyüzü tanrısı Zeus, Zeus' un karısı ve evlilik tanrıçası Hera, ırmak tanrısı Asopos, dağ tanrısı Tmolos, Hestia, vahşi doğa tanrısı Artemis, savaş tanrısı Ares, sağlık tanrısı Asklepios, güneş tanrısı Helios, yeraltı tanrısı Hades, güzellik tanrıçası Afrodit, aşk tanrısı Eros, haberci tanrı Hermes, ateş tanrısı Hephaistos, Satyr, Pyrrha, tanrıların kilden yarattığı Pandora, Tanrıça İris, hikâyenin anlatıcısı bilge kaplumbağa Baklanbaus, Titan Prometheus ve kardeşi Epimetheus.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında yirmi üç tane deyim kullanılmıştır. Bu deyimler arasında en fazla "seyre dalmak" deyimini kullanılmıştır. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

*"Kore, Pan ve Apollon arasında düzenlenecek müzik yarışmasını **iple çekiyordu.**"* (s.10)

*"Umutsuzca oturup gökyüzündeki bulutları **seyre daldı.**"* (s.12)

*"Demeter **dehşete kapılmıştı.**"* (s.16)

*"Kızını kimselere göstermiyorsun! diye **omuz silkti.**"* (s.18)

*"Demeter' in **içi acıyordu. Demeter' in kalbi sızlıyor, gözleri kararıyordu.**"* (s.18)

*"Kızının yokluğu onu öylesine üzmüştü ki, hayattan **elini eteğini çekti.**"* (s.21)

*"Demeter **beyninden vurulmuşa döndü.**"* (s.24)

*"Zeus' un adını duyunca Hades' in **kaşları çatıldı.**"* (s.25)

*"Persephone' ninse **kafası karışmıştı.**"* (s.27)

“Zeus **laft** fazla **uzatmadı.**” (s.35)

“Tutuşan dalları hayranlıkla **seyre daldılar.**” (s.37)

“Kocası resmen **burnundan soluyordu.**” (s.38)

“Zeus’ un **gözü kimseyi görmüyordu.**” (s.39)

“Onun sakinliği Zeus’ u daha da **çileden çıkarıyordu.**” (s.40)

“Zeus’ un altın yeleli, tunç ayaklı atların çektiği arabası, bir anda **gözden kayboldu.**” (s.42)

“Kafasında düşüncelerle çimenlere uzandı, gözlerini kapatıp **hayallere daldı.** Kapalı olmalarına rağmen, bembeyaz bir ışıktan **gözleri kamaştı.**” (s.47)

“Birlikte evlerinin ve yeni hayatlarının **yolunu tuttular.**” (s.50)

“Meraki **içini kemiriyor,** sorular zihnimi rahat bırakmıyordu.” (s.52)

“Çünkü artık bu duyguyla **baş edemiyordu.** İnsanoğlunu yeryüzünde kötülüklerle **baş başa bırakmıştı.**” (s.54)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on dokuz tane ikileme kullanılmıştır. Bu ikilemeler arasında en fazla kullanılan “serpe serpe” , “ışıl ışıl” , “tek tek” , “tekrar tekrar” ikilemeleri olmuştur. Sayfa 48’ de “*tek tek*” ve “*bir bir*” ikilemeleri aynı cümlede yer almıştır. Kitapta geçen ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Demeter, ejderhaların çektiği arabasına biner ve buğday tohumlarını **serpe serpe** dünyayı dolaşırdı.” (s.9)

“Çiçek, güneşin altında **ışıl ışıl** parlıyordu.” (s.13)

“Kalbi kaygıyla **hızlı hızlı** atmaya başladı. “Demeter, Demeter çok kötü bir şey oldu...” diye **soluk soluğa** anlatmaya başladı Orman Perisi.” (s.16)

“Demeter’ in ejderhaların çektiği arabasına yeniden binmesini, buğday **serpe serpe** tüm dünyayı dolaşmasını sağlamalıyız!” diye söylendi.” (s.22)

“Kore’ nin koparmaya çalıştığı o **ışıl ışıl** parlayan nergisi oraya, o çayıra ben yerleştirdim.” (s.23)

“Salonu dolduran flüt ve tef melodileri eşliğinde tüm perilerle **tek tek** dans ederdi.” (s.34)

“Poseidon, elinden hiç düşürmediği üç uçlu mızrağı ve masmavi peleriniyle **ışıl ışıl** parlıyordu.” (s.34)

“Prometheus yaptığı işten öyle emin ki, eli bile titremeden **parıl parıl** parlayan kutsal ateşten bir köz aldı.” (s.37)

“Ateşi gören insanlar önce korkuya kapıldılar, sonra **yavaş yavaş** yanına yaklaştılar.” (s.37)

“Zeus, Prometheus’ un kendinden emin bakışlarına bakıp **acı acı** güldü.” (s.41)

“İşte böylece aynı acıyı **tekrar tekrar**, her gece yaşayacaksın Prometheus...” (s.42)

“Bembeyaz, kuğu boynuna **ışıl ışıl** bir gerdanlık taktı.” (s.47)

“Bu bir düş olmalı...” diye mırıldandı **kendi kendine**.” (s.48)

“Hayvanları gösterip hepsini **tek tek** tanıttı, tüm özelliklerini **bir bir** anlattı.” (s.48)

“**Tekrar tekrar** Zeus’ un kutuyu kendisine verdiği o anı düşünüyordu.” (s.52)

“Gökyüzünden aşağıya **piril piril** renkleriyle bir gökkuşağı uzandı. Gidip şöyle yemyeşil, **çıtır çıtır**, taze yapraklar bulayım.” (s.55)

Yazım ve Noktalama: Tespit edilen yazım ve noktalama hataları kalın yazılarak cümle içinde verilmiştir. Noktalama hatalarının yazım hatalarından daha fazla yapıldığı tespit edilmiştir.

“Tabii benim sana anlatacağım gibisini bulman zor!” (s.7)

“Doğrusu, Demeter ve kızının hikâyesi de pek unutulacak gibi değil!” (s.7)

“Demeter kızını öyle seviyor ki, dizinin dibinden ayrılmasını istiyordu.” (s.10)

“**Sana** ne giysen yakıştır!” (s.11)

“Demeter, pek içinden gelmese de, kızını daha fazla üzmemek için onlara izin verdi.” (s.12)

“Ancak duyduğuma göre kızın öyle güzel, öyle güzelmiş ki, Güzellik Tanrıçası Afrodit bile onu kıskanmış.” (s.18)

“Eğer görseydim, onunla sabaha kadar dans etmek isterdim! dedi Dionysos.” (s. 19)

“Kızının yokluğu onu öylesine üzmüştü ki, hayattan elini eteğini çekti.” (s.21)

“Ancak insanların arasında yaşayan bir tanrıça olarak söylemeliyim ki yeryüzünde işler hiç iyi gitmiyor!” (s.22)

“Böyle giderse tüm hayvanların soyu tükenecek!” (s.22)

“Demeter’ in ejderhaların çektiği arabasına yeniden binmesini, buğday serpe serpe tüm dünyayı dolaşmasını sağlamalıyız!” diye söylendi.” (s.22)

“Aramadım,” dedi Zeus, “çünkü zaten nerede bulunduğunu biliyorum!” (s.24)

“Zeus, “Kızımız emin ellerde, onu seven birinin yanında...! diyerek Demeter’ i sakinleştirmeye çalışsa da, tanrıça teselli edilemez bir haldeydi.” (s.24)

“Ben de seni, günüştüm!” dedi Hades ve Persephone’ ye bir öpücük kondurdu.” (s.25)

“Hermes’ i yeteneklerinden dolayı tanrıların habercisi ilan ediyorum!” (s.35)

“Eğlenceye öyle dalmışlardı ki, kimse Titan Prometheus’ u fark etmedi bile...” (s.35)

“Prometheus yaptığı işten öyle emin ki, eli bile titremeden parıl parıl parlayan kutsal ateşten bir köz aldı.” (s.37)

“Ateşi gören insanlar önce korkuya kapıldılar, sonra yavaş yavaş yanına yaklaştılar.” (s.37)

“Styks Nehri üzerine yemin ederim ki, bunu yapan her kimse cezasını en ağır şekilde çekecektir!” (s.38)

“Anlamak hiç zor olmadı!” (s.40)

“Gazabımdan seni kimse kurtaramayacak!” (s.40)

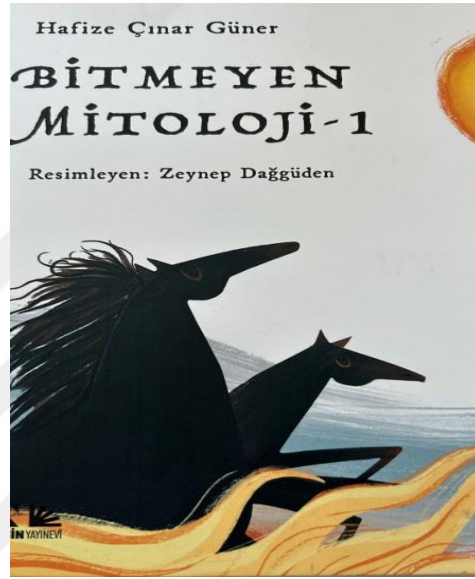
“Seni küçük düşürmek gibi bir niyeti yoktu, ama bunu yapmak zorundaydım.” (s.40)

''Yanılıyorsun! Dedi. (s.41)

''Öyle ki, kardeşi Prometheus' un tembihi bile aklından uçup gitmişti.'' (s.48)

3.13.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2022). Bitmeyen Mitoloji, İstanbul: Nesin Yayınları

Şekil 3. 59. Bitmeyen Mitoloji (Resimleyen: Zeynep DAĞGÜDEN) (Kapak)

Kitabın 55 sayfadan oluştuğu görülmüştür. 13 x 20 cm boyutlarındaki kitabın ağırlığı ve boyutu hedef kitle için uygundur. Sayfalar saman kâğıdından üretildiği için gayet hafif bir kitaptır. Tutkal ile ciltlenen sayfaların mat oluşu gözün daha az yorulmasını sağlayacaktır. Kullanılan yazının puntosu okur için uygundur. Genel olarak siyah renk kullanılan yazının sayfa 10- 13 ve 23' te kırmızı ile yazıldığı görülmüştür. Kitabın 14. sayfasındaki kapkara atlar görseli ön kapak için de kullanılmıştır. Arka kapakta ise kitabın özeti, yaş cetveli ve elinde ateş bulunan insan resmi bulunmaktadır.

Resimleme

Şekil 3. 60. Bitmeyen Mitoloji

Şekil 3. 61. Bitmeyen Mitoloji

Şekil 3. 60. ' da eğlence tanrısı Dionysos, kayalığa oturmuş elinde bir salkım üzüm ile resmedilmiştir. Üzüme olan düşkünlüğünden şarap tanrısı olarak da bilinir. Şekil 3. 61. ' de ise ana kahraman -Demeter' in kızı- güzelliğiyle, altın rengindeki uzun, dalgalı saçları ile nam salmış Kore yer almaktadır. Daha sonra adı Hades tarafından Persephone olarak değiştirilen Kore' nin elindeki nar onun yeryüzüne çıkmasına engel olacaktır.

Şekil 3. 62. Bitmeyen Mitoloji

Şekil 3. 63. Bitmeyen Mitoloji

Şekil 3. 6. ' de Titan Prometheus' un elinde kutsal ateş resmedilmiştir. O ateşi tanrıların verdiği partide tanrılardan izinsiz insanoğluna götürmüştür. Bu duruma çok sinirlenen Zeus kendisini acımasızca cezalandıracaktır. Şekil 3. 63. ' te ise tanrılar tarafından Prometheus' un kardeşi Epimetheus ile evlendirilmek üzere tanrıların kilden yarattığı Pandora yer almaktadır. Pandora' nın elinde Zeus' un insanoğlunu cezalandırmak için verdiği kutuyu görmekteyiz.

3.14. ÖZGÜR KEDİLER ÜLKESİNDE

3.14.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: İki bölümden oluşan bu hikâye kitabının birinci bölümünde Kar isimli kedinin Vaktibol ailesine nasıl katıldığı anlatılır. Evin küçük oğlu Bulut annesi tarafından ekmek almak için fırına gönderilir. Eve uzun süre dönmeyen oğlunu merak eden Bahar Hanım telaşlanır ve diğer çocuklarını Bulut' u aramaları için dışarı yollar. Evin küçük oğlunun kaybolduğunu düşünen ev halkı çok telaşlanmıştır. Nihayet Bulut elinde kar topu gibi bembeyaz bir evcil kedi ile eve döner. Ev halkı dışarda kalan bu zavallı kediyi sahiplenir ve bembeyaz oluşundan ona Kar ismini verirler.

İkinci bölümde ise canı sıkılan Bulut, ailesinin kendisini özlemesi için kedisi Kar ile birlikte annesinin odasındaki gardıropta saklanır. Bir müddet sonra Bulut evin en küçüğü olmasından dolayı yakınır. Kedilerin her istediklerini yapabildiğini ve kedisi gibi bir kedi olmak istediğini söyler. O sırada kapı açılır ve bir ışık görülür. Bulut ışığa doğru giden Kar' ı takip eder. Sonunda ağaçlık bir alana gelirler. Kar, Jojopayama' ya hoş geldin deyip ona tebessüm eder. Bulut şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemez. Kedisi Kar konuşuyordu ve kendisini Kediler Ülkesi' ne getirmişti. Önce Sepet Mahallesi' ne gittiler. Orada süslü ve sanatla uğraşan kediler vardı. Mahalleden çıkıp Kediler Kraliçe' nin sarayına gidebilmek için labirent gibi yola girerler. Yolun sonunda ağaç eve gelirler. Bulut ağaca tırmanıp içeri girdiğinde o evin bir saray olduğunu anlar. Göz kamaştırıcı güzelliğiyle kraliçe içeri girer. Kar, Bulut' u kraliçe ile tanıştırır. Onun bir kedi olmak istediğini söyler ve kraliçeden Jojopayama' nın sorunlarını anlatmasını ister. Bulut şaşkınlıkla bekler ve bu kadar güzel bir ülkenin ne gibi sorunu olabilir diye aklından geçirir. Kraliçe de ülkenin sorunlarını anlatmaya başlar. Çözüm için fikir yürüten Bulut'

un aklına kraliçenin konser vermesi gelir. Kraliçenin sesi çok güzeldi nasıl olsa sesini güzelliği nedeniyle Kutu Mahallesi' nde sıradan bir kedi iken halk onu kraliçe yapmıştı. Konsere tüm ülkedeki kediler davet edilir. Kraliçe konser için özel olarak yazdığı şarkıları seslendirir. Bu konserde ülkenin sorunlarını yansıtan videolar da sahnenin arka planında verilir. Konser sonrası ülkede Kediler Meclisi toplanır. Yönetim için önemli kararlar alınır. Bulut' un konser fikri işe yaramıştır. Yorulduğu anlayan Bulut, artık evine dönmek ister. Kar' ı uyandırmak için çabaladığı sırada gardırobun kapısının açıldığını fark eder. Annesinin kızması üzerine hızlıca dolaptan çıkarlar. Hikâyenin sonunda tüm yaşananların Bulut' un rüyası olduğu anlaşılır.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin kahramanı Bulut, kardeşleri Yağmur ve Rüzgâr, annesi Bahar Hanım, babası Rıza Bey'dir. Kitapta adlarından çok az yerde söz edilen Şule ve Bakkal İsmail Amca da vardır. Evin kedisi Kar ve Kediler Kraliçesi olarak nitelendirilen Doni ise hikâyenin ikinci bölümünde karşımıza daha fazla çıkmaktadır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında on altı tane deyim kullanılmıştır. Bu deyimler arasında en fazla "kulak kesilmek" deyimini kullanılmıştır. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir. Yazar bu eserinde deyimleri oldukça sık kullanmıştır.

*"Soyguncuların kasabaya geldiğini duyan herkes ortalıktan **toz olmuş**, sokaklar sadece rüzgâra kalmıştı."* (s.9)

*"Haftalık ütülerini bitiren Bahar Hanım, bir yandan giysileri askılara asıyor bir yandan da salondaki çocuklara **çeki düzen vermeye çalışıyordu**."* (s.10)

*"Bahar Hanım'ın **sabrı taşmıştı**."* (s.14)

*"Bulut nerede çocuklar?" diyerek **ayağa fırladı**."* (s.18)

*"Bahar Hanım **deliye dönmüştü**."* (s.19)

*"Ah şu vicdansızlar! diye yumruğunu sıktı Yağmur, yine dayanamayıp **araya girmişti**."* (s.23)

“Yemekten sonra çocuklar kanepede uyumaya devam eden kedinin **başına toplandılar.**” (s.25)

“**Canı** fena halde **sıkıldı.**” (s.33)

“Hızlanarak ona yetişti ve kedinin bu mahalleye ilgili anlattıklarına **kulak kesildi.**” (s.39-40)

“Mis kokulu rengârenk çiçeklerin arasından yürüyerek büyük balık heykelinin yanındaki ağacın altına oturdu ve etrafı **seyre daldı.**” (s.40)

“Ülkemin yaşadığı dertleri ben de **dert edindim.**” (s.47)

“Gösterilen fotoğrafların ve tabii ki şarkının etkisiyle herkes **donup kalmıştı** sonra birden büyük alkış ve **çığlık koptu.**” (s.59)

“Her zamanki gibi o konuşunca kalabalık sustu, **kulak kesildi.**” (s.60)

“Bulut çok mutluydu çünkü önerdiği fikir işe yaramış ülkedeki sorunların çözümü için önemli bir **adım atılmıştı.**” (s.61)

“Ayrıca istekler ve ihtiyaçlar konusunda **kafa yormuş** ve bu konuda yalnız olmadığını anlamıştı.” (s.61)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on iki tane ikileme kullanılmıştır. Sayfa 36’ da aynı cümlede üç farklı ikilemenin kullanıldığı görülmüştür. Kitaptaki sıralamasına göre ikilemeler tespit edilip aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Kedisine bir isim düşünürken içerden annesinin sesi **perde perde** yükseldi.” (s.9)

“Koşmaktan **nefes nefese** kalmıştı. **Tek tek** komşuların kapısını çalıp Bulut’ u sordu ama hiç kimsenin Bulut’ tan haberi yoktu.” (s.19.)

“Mezarlığa ve yola doğru **uzun uzun** baktı.” (s.23)

“Bahar Hanım oğluna bir kez daha **sıkı sıkı** sarıldı.” (s.24)

“Evin **hemen hemen** her odasının bir duvarında takvim ve saat asılıydı.” (s.25)

“Bulut da **oflaya puflaya** mutfağa geçti.” (s.32)

“Küçük olmaktan nefret ediyorum! dedi **kendi kendine.**” (s.33)

“Kimi ayakkabı kutusundan, kimi beyaz eşya kutundan yapılmış **çeşit çeşit, renk renk** evler **sıra sıra** dizilmişti.” (s.36)

“En önemlisi bu ülkeyi **başka başka** kedilerle paylaştıklarını bir kez daha hatırladılar.” (s.59)

Yazım ve Noktalama: İncelenen kitapta bazı hatalar tespit edilmiştir. Kitabın 9. ve 46. sayfasında gereksiz noktalama işareti kullanılmıştır. Diğer hatalar da koyu olarak yazılmıştır.

“Kardeşi Bulut ise pencerenin önünde, burnunu cama dayamış boş sokağa bakıyordu.” (s.9)

“Bulut’ un tam da hissettiği şey buydu!” (s.9)

“Kızım sen **şaşışısın!** diyerek kardeşinin daha da üzerine gitti.” (s.14)

“**Fırına** da bulamadım.” (s.24)

“Öğle vakti **Güneş** tam tepede...” (s.32)

“Kraliçe’ nin Danışmanı olarak kendime özen göstermeliyim de...”diyerek hoşnut bir ifadeyle **sırttı** Kar.” (s.41)

“Bulut kitaplardan ve filmlerden öğrendiği kadarıyla bir kral ya da kraliçenin karşında izinsiz konuşulmaması gerektiğini biliyordu; ama kendini tutamamış istemeden de olsa yüksek sesle konuşmuştu.” (s.46)

3.14.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç. (2019).Özgür Kediler Ülkesinde, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Şekil 3. 64. Özgür Kediler Ülkesinde (Resimleyen: Gözde EYCE) (Kapak)

İncelenen kitap 63 sayfadan oluşmaktadır. 13 x 20 cm boyutlarında olan hikaye kitabı 8 yaş üzeri çocuklar için uygun boyut ve ağırlıktadır. Yazı stili ve puntosu hedef kitle için uygundur. Karton kapak kullanılan kapağın hem ön hem arka kısmı çocukların ilgisini çekebilecek şekilde süslü kedilerden oluşmaktadır. Sayfaları saman kağıdı olan kitabı sırtı tutkal ile ciltlenmiştir.

Resimleme

Şekil 3. 65. Özgür Kediler Ülkesinde

Yukarıdaki resimde hikayenin kahramanlarından Bulut' un pencereden dışarıyı izlediğini, ablası Yağmur' un resim yaptığını ve abisi Rüzgar'ın da televizyon izlediğini görmekteyiz. Resme dikkatli bakıldığında Bulut' un buğulu cama kedi resmi çizdiği anlaşılıyor bu da hikayenin konusu hakkında okuyucuya ipucu verildiğini gösteriyor.

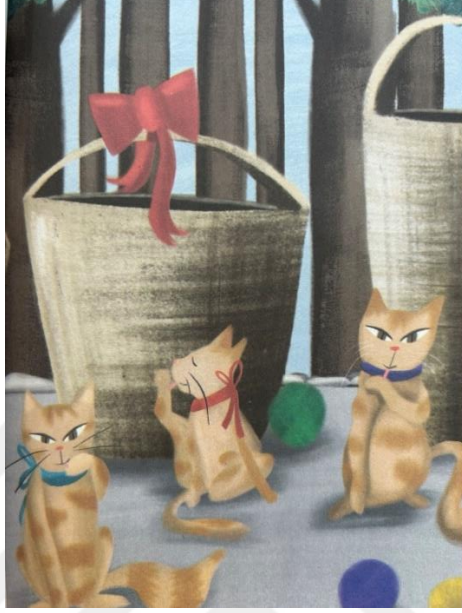
Şekil 3. 66. Özgür Kediler Ülkesinde

Şekil 3. 66. ' da kaybolan Bulut' un dışarda sahihsiz kalan kediyi eve aldığını görmekteyiz. Ailenin üzgün bakışları ve merhameti çocuklara hayvan sevgisini aşılması bakımından değer arz etmektedir.

Şekil 3. 67. Özgür Kediler Ülkesinde

Bu resimde Ziya Bey' in takvimlere ve saatlere olan düşkünlüğü anlatılmak istenmiştir. Ayrıca Ziya Bey'in bıyıkları ve duvardaki yapraklı takvimin resmedilmesi bize Türk toplumunun kültüründen detaylar sunmaktadır.

Şekil 3. 68. Özgür Kediler Ülkesinde

Şekil 3. 68 ' de hikâyenin ikinci bölümünden bir resim görmekteyiz. Bu resimde Kediler Ülkesi' nde bulunan Sepet Mahallesi' nin süslü, bakımlı kedileri resmedilmiştir. Resimde kediler kadar sepetin de süslü olması dikkat çekmektedir.

Şekil 3. 69. Özgür Kediler Ülkesinde

Şekil 3. 69. ' da Bulut' un ağaç eve girebilmek için ahşap merdivene tırmandığı görülmektedir. O evin aslında bir saray olduğunu içine girince anlayacaktır.

Şekil 3. 70. Özgür Kediler Ülkesinde

Şekil 3. 70. ' de sarayda yaşayan Kediler Kraliçesi Doni başında tacı, boynunda yeşil kolyesiyle resmedilmiştir. Sesinin güzelliği sebebiyle halk kendisini kraliçe olarak kabul etmiştir.

Şekil 3. 71. Özgür Kediler Ülkesinde

Şekil 3. 71. ' de Kediler Kraliçesi' nin verdiği anlamlı konser anlatılmak istenmiştir. Dev ekrana yansıtılan görüntüde kesilen ağaçlar ve kirlenen doğa anlatılmaktadır. Resimde verilen mesaj okuyucuda farkındalık oluşturmak açısından son derece önemlidir.

3. 15. İYİ Kİ VARSIN TILKI TONİ 1 ARKADAŞLIK, PUDİNG GİBİDİR!

3.15.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: İyi ki Varsın Tilki Toni serisinin ilk kitabında hikâyenin başkahramanı Deniz, dolabına koyduğu kurabiyelerinin kimin tarafından yendiğini öğrenmeye çalışır. Önce kardeşlerinden şüphelenir fakat onların da yemediği kanaatine varır. Sürekli dolabından sesler geldiğini duyar ve dayanamayıp dolabın kapısını açar ve gözlerine inanamaz çünkü dolabında konuşabilen bir tilki vardır. Bu özel tilki Kuzey Avustralyalıdır. Ayrıca ressam olan Tilki Toni ormana gelen bir gezginin çantasına girerek ülke ülke gezmiştir. Tilki Toni, Deniz' in babasının Paris' ten almış olduğu sırt çantasına da girerek soluğu Deniz' in dolabında alır. Deniz yeni arkadaşı olacak bu tilkiyi çok sever. Kardeşleri Toprak ve Güneş ile tanıştırdıktan sonra onu sırt çantasında taşıyarak arkadaşları ile tanışması için okula götürür.

Mutsuz bir şekilde okuldan eve dönen Deniz, kedileri Pati ve Pampi ile ilgilenmeden odasına geçer. Uzağı iyi göremediği için gözlük takmak zorunda kalan Deniz' in can sıkıntısı Tilki Toni' nin gözünden kaçmaz. Deniz, Tilki Toni' nin ısrarı üzerine okul arkadaşı Selim' in kendisine dört göz deyip alay ettiğini anlatır. Bu durumu çözmek için okula giden Tilki Toni hazırladığı oyunun Deniz' in arkadaşları tarafından oynanmasını ister. Oyundaki amaç empati kurarak karşısındakinin duygularını anlamaktır. Bunun için herkesin yakasına başkasının adı yazılı olan etiketi yapıştırır. Deniz' e Selim, Selim' e de Deniz yazılı olan etiketi yapıştırır. Alaycı konuşmaları ile Deniz, Selim' in kıyafetindeki puding lekesine takılarak Selim' i sinir eder. Günün sonunda Deniz ileri gittiğini düşünür. Ertesi gün Selim' in yanına giderek ondan özür diler. Selim de arkadaşlarına daha önceden yaptığı kötü şakalardan dolayı üzgün olduğunu söyler. Selim' in masum hâlini gören Deniz, arkadaşlığı sıcak ve tatlı olduğu için pudinge benzetir.

Varlık Kadrosu: Hikâyenin başkahramanı dokuz yaşında, mavi gözlü, çilli bir kız çocuğu olan Deniz ve Tilki Toni' dir (Daha sonra Deniz 'in arkadaşı olacaktır). Diğer kahramanlar Deniz' in kardeşleri Güneş ve Toprak, annesi Sevim Hanım (tarih öğretmeni), babası Halil Bey, kedileri Pati ve Pampi' dir. Selim, Ece, Filiz, Ayşe, Mert (Deniz' in sınıf arkadaşları), Latif Bey ve (sokak köpeği) Kuli' dir.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında dokuz tane deyim kullanılmıştır. Eserde günlük hayatta çok sık kullanılan deyimlere yer verilmiştir. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Kurabiye sorunu böylece **tatlıya bağlanmıştı.**” (s.12)

“**Canım çok sıkıldı.**” (s.15)

“**Merak içini kemiriyor, yerinde duramıyordu.**” (s.20)

“Birden daha önce hiç duymadığı garip bir ses **kulağına çalındı.** Heyecandan **içi içine sığmadı.**” (s.21)

“Böylece o da, okuldaki haberlerden **geri kalmıyordu.**” (s.26)

“Ona kapıyı açan ablası, okulda bir şeylerin **ters gittiğini** anlamıştı ama Deniz'in yeni gözlüklerinin üstünden üzgün üzgün baktığını görünce onu kendi haline bıraktı.” (s.29)

“Onun geldiğini gören çocuklar kuş sürüsü gibi cıvıdayarak hemencecik **etrafını çevirdiler.**” (s.44)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on altı tane ikileme kullanılmıştır. Eserde ikilemelerin yaygın kullanılması anlatımı zenginleştirmiştir. Bu ikilemeler arasında en fazla “sık sık” ve “gelir gelmez” ikilemeleri kullanılmıştır. Kitapta geçen ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Barınaktaki tüm köpeklerle arkadaşlık ediyor, onlarla oynuyor, **tek tek** hepsiyle ilgileniyordu.” (s.7)

“Mavi gözlerinin içinde sevinçle yunuslar zıplarken birden **dizi dizi** bulutlar geçebilirdi.” (s.7)

“Okuldan **gelir gelmez** ödevlerinin başına oturmak da bunlardan biriydi.”
(s.7)

“Deniz’in gözlerini **kocaman kocaman** açıp **mavi mavi** ona baktığını görünce bir sorun olduğunu anladı, başını kaldırdı.” (s.10)

“**Sık sık** evde yemekleri o yapar, fırsat buldukça yeni tarifler denerdi.” (s.12)

“Kutudaki kalemlerin **hemen hemen** hepsinin boyu kısalmış, bazılarının ise uçları kırılmıştı.” (s.16)

“Eve **girer girmez** ilk işi dolabını açıp bakmak oldu.” (s.18)

“Ona kapıyı açan ablası, okulda bir şeylerin ters gittiğini anlamıştı ama Deniz’in yeni gözlüklerinin üstünden **üzgün üzgün** baktığını görünce onu kendi haline bıraktı.” (s.29)

“Yardımcı postacı olarak göreve başlayan Tavşan Pof ise acemiydi, bu yüzden **sık sık** adresleri karıştırıyordu.” (s.35)

“Okuldan **gelir gelmez** hemen dolabı açtı.” (s.37)

“Ece için Ayşe gibi sürekli soracak soru bulmak **zaman zaman** zor olsa da, merak ettiklerini çekinmeden rahatça sormak güzeldi.” (s.47-48)

“Fakat gün ilerledikçe derslerde **sessiz sessiz** oturup öğretmeni takip etmek, teneffüslerde yerden yüksek oynamak ona sıkıcı gelmeye başladı.” (s.48)

“Eve gelince kedilerine mamalarını verdi, **uzun uzun** tüylerini taradı.” (s.51-52)

“İnsanlar **konusa konuşa**, hayvanlar **koklaşa koklaşa** anlaşır.” (s.54)

Yazım ve Noktalama: İncelenen eserde yapılan hatalar tespit edilip cümle içinde koyu yazılarak sunulmuştur.

“Yine de, uzun, kıvrıcık saçlarını başının üstünde toplayıp masasının başına geçti.” (s.7-8)

“O akşam da bir dergide okuduğu **hindistancevizli** kurabiye tarifini denedi.”
(s.12)

“Babasının ellerini takip ediyordu Deniz; ince uzun parmakları eski bir eseri toprağın altından çıkarır gibi, titizlikle unu eliyor ve o undan bir sanat eseri olan kurabiyeleri yaratıyordu.” (s.12)

“Ertesi gün de, ondan sonraki gün de öyle...” (s.18)

“Böylece o da, okuldaki haberlerden geri kalmıyordu.” (s.26)

“Ece için Ayşe gibi sürekli soracak soru bulmak zaman zaman zor olsa da, merak ettiklerini çekinmeden rahatça sormak güzeldi.” (s.47-48)

3.15.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2021). İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık, Puding Gibidir, İstanbul: Kelime Yayınları

Şekil 3. 72. İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık, Puding Gibidir!

(Resimleyen: Şebnem AYDIN GÜNDÜZ) (Kapak)

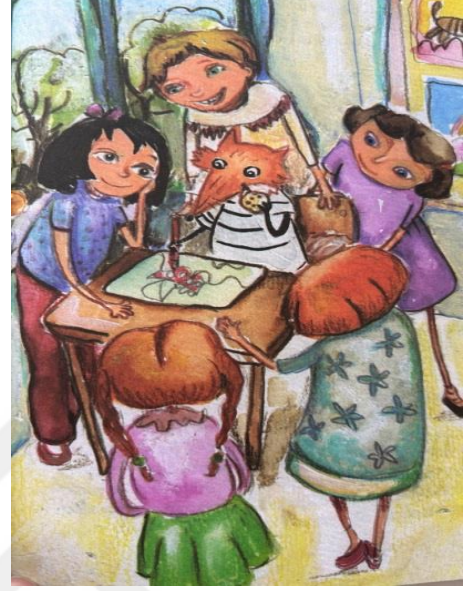
İncelenen kitap 55 sayfadan oluşmaktadır. Sayfalar renk renk verilerek okurun keyif alması sağlanmaya çalışılmıştır. Kitabın boyutları 13 x 20 cm’ dir. İlkokul düzeyi çocuklara hitap eden kitabın ağırlığı ve yazının puntosu seviyeye uygundur. Karton kapak kullanılmış olup saman kâğıdından olan sayfalar tutkal ile yapıştırılarak ciltlenmiştir. Ön kapakta hikâyenin kahramanlarından elinde kurabiye kavanozuyla Deniz ve mor çantadan başını çıkarıp bakan Tilki Toni yer alır. Arka kapakta ise kitabın

özeti ve bu hikâye kitabının 14. baskısı olması nedeniyle serinin diğer kitapları da yer almıştır. Ayrıca arka kapağa bir çocuk okurun kitap ile ilgili düşüncesi eklenmiştir.

Resimleme

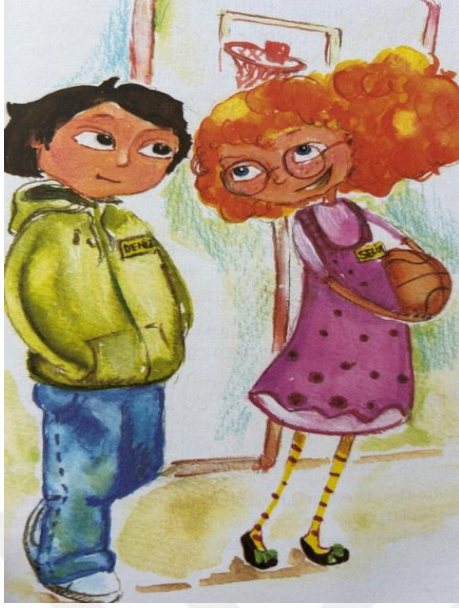

Şekil 3.73. İyi ki Varsın Tilki Toni 1

Şekil 3. 74. İyi ki Varsın Tilki Toni 1

Şekil 3. 73. ' te hikâyenin ana kahramanı Deniz' in babasının Paris' ten aldığı mor sırt çantası görülmektedir. Üzerinde Eyfel Kulesi' nin resmi bulunan bu çanta hikâyenin devamında Tilki Toni' nin Deniz' in sırtında okula gitmesini de kolaylaştıracaktır. Şekil 3. 7. ' te Tilki Toni' nin Deniz' in sınıf arkadaşları tarafından ilgi odağı olduğu anlaşılmaktadır. Tilki Toni, Filiz' in verdiği tarçınlı kurabiyeyi yerken bir taraftan da Ece' nin defterine resim yapıp çocukları kendine hayran bırakıyor. Resimde çocukların kol ve bacaklarının masanın ayaklarından daha ince çizilmesi dikkat çeken bir unsur olarak gösterilebilir.

Şekil 3. 75. İyi ki Varsın Tilki Toni 1

Şekil 3. 76. İyi ki Varsın Tilki Toni 1

Şekil 3. 75. ' te yakalarına isim etiketi yapıştırılan çocukların etiketteki isim gibi davranması için oynanan oyun anlatılmaktadır. Selim' in basketbol topunu eline alan Deniz, topu vermemekte kararlı olduğu gibi Selim' i taklit ederek gıcık olmaya çalışmaktadır. Şekil 3. 76. ' da oynanan oyun sonrasında yaptığı çirkin şakalar yüzünden pişman olan Selim' in masum yüzü Deniz' in hayalinde sıcak bir pudinge benzetilerek anlatılmıştır. Deniz hayale dalarken Tilki Toni de başını çantadan çıkarıp onu izlemektedir.

3.16. İYİ Kİ VARSIN TILKI TONİ 2 BEŞ DUYU, ZAMAN DİPSİZ BİR KUYU!

3.16.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Bu hikâye kitabı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Tilki Toni' nin Deniz, Toprak ve Güneş ile birlikte söyledikleri sihirli söz ile kendilerini birden eski İstanbul' da bulmaları ve başlarından geçen maceralar anlatılmaktadır. Bulduğu İstanbul broşürünü inceleyip çocuklara gösteren Tilki Toni İstanbul' u gezmek, tanımak ister. Güneş, broşürün arkasını çevirerek ona eski İstanbul' dan başlaması gerektiğini söyler. Şehrin en eski yerleşim merkezi olan Tarihi Yarımada hepsinin dikkatini çeker.

Çocuklar annelerini Tarihi Yarımada' ya gitme konusunda ikna ederler. Hafta sonu bindikleri tramvayla Eminönü' ne giderler. Oradan da Mısır Çarşısı' na girerler. Çarşıda annelerinden kopup kaybolduklarını anlayan çocuklar daha önce sözleştikleri gibi kaybolma durumunda kapının önünde bekleyeceklerdi. Öyle de yaptılar. Deniz, kapının önünde beklerken Tilki Toni' ye aklından geçenleri anlatır. Çarşının yapıldığı yıllarda İstanbul' un durumunu merak ettiğini söyler. Tilki Toni çocuklardan gözlerini kapatıp denizi koklamalarını, martıları dinlemelerini, Mısır Çarşısı' nda aldıkları lokumu ağızlarına atmalarını, ellerini çarşının taş duvarına deydirmelerini ve kendisinden sonra yüksek sesle "Beş duyu, zaman dipsiz bir kuyu" demelerini ister. Çocuklar gözlerini açtıklarında gördüklerine inanmazlar. Zaman değişmiş, geçmişe gitmiştir. Üzerlerinde Osmanlı Dönemi kıyafetleri vardır. Meydanda kambur hamallar, şerbetçiler, şemsiyeci kadınlar ve at arabaları gören çocuklar kaybolduklarını düşünüp endişe etmeye başlarlar. Bir müddet yürüdükten sonra Sultanahmet Meydanı' na varırlar. Orada da kâğıt helvacılar, şekerciler ve macuncuları görürler. Annelerinin kendilerini merak edeceğini düşünen çocuklar, Tilki Toni' ye tekrar eski hallerine dönmek istediklerini söylerler. Tilki Toni çocuklara şu anki zamanda ve kendi zamanlarında olanları beş duyularıyla hissederek sihirli sözü söylemeleri gerektiğini anlatır. Çocuklar biraz düşündükten sonra gözlerini kapatarak şerbeti içerler, ardından helva kokusunu burunlarına çekerler. Gözlerini açtıklarında havai fişek seslerini duyarlar. Sevinçle birbirlerine sarılarak "Beş duyu, zaman dipsiz bir kuyu" derler. Kendilerini Mısır Çarşısı' nda bulan bu çocuklar annelerinin telaşla kendilerine doğru geldiğini görürler. Hep birlikte anneannelerini ziyarete giderler.

Hikâyenin ikinci bölümünde sokak köpeği olan Kuli' nin kaybolması anlatılır. Günlerce Kuli' yi göremeyen Deniz bu durumdan şüphelenir. Tilki Toni ve kardeşleriyle birlikte tüm mahalleyi dolaşıp sormadık kimse bırakmazlar. Kayıp ilanını her yere yapıştırırlar. Gazoz almaya bakkala giden çocuklar, komşuları Muammer Bey' in elleri dolu bir şekilde bakkaldan çıkmasından şüphe ederler. Tek başına yaşayan bu adamın bu kadar çok süt, deterjan, gazete ve makarnayı almasına anlam veremezler. Kanıt bulmak için günlerce onun evini gözlemlerler. Şüpheleri gittikçe artan çocuklar evin kömürlüğüne ulaştıklarında Muammer Bey' i karşılarında görürler. Utancından kekeleyen Deniz; Muammer Bey' e Kuli' nin kaybolduğunu, onu merak ettiklerini söyler. Köpeğin adının Kuli olduğunu öğrenen Muammer Bey de Kuli' ye

arkadaşlarının ziyaretine geldiğini söyler. Çocuklar Kuli ve altı yavrusunu görünce şok olurlar. Muammer Bey' in bakkaldan aldığı gazeteleri, temizlik malzemelerini ve sütü onlar için satın aldığı görürler. Oysaki onlar çok farklı şekilde düşmüşlerdi. Bu merhametli adamın aslında hem müzisyen hem de doktor olduğunu onunla yaptıkları sohbet esnasında öğrenirler. Hikâyenin sonunda Muammer Bey, Veteriner Yıldız Hanım ile evlenir ve bahçelerinde kediler ve köpekler yetiştirirler.

Varlık Kadrosu: Hikâyede ana kahramanları Deniz ve Tilki Toni' dir. Diğer kahramanlar ise Toprak, Güneş (Deniz' in kardeşleri), Sevim Hanım (Deniz' in annesi), Nuri Bey, Berber Besim, Latif Bey, Yıldız Hanım (veteriner), Muammer Bey, Bakkal Saffet Bey, Terzi Leyla, Mehmet ve Mehmet'in kardeşi. Kuli (sokak köpeği), Aysel' in köpekleri Fındık ve Fıstık, Deniz'in kedileri Pati ve Pampi hikâyede adı geçen hayvanlardır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında otuz beş tane deyim kullanılmıştır. Bu deyimler arasında en fazla "bilgi edinmek", "göz göze gelmek", "seyre dalmak" deyimleri kullanılmıştır. Yazar bu hikâyeye kitabında anlatımı desteklemek amacıyla deyimleri oldukça fazla kullanmıştır. Kitapta geçen tüm deyimler sayfa numarasına göre örneklerle sunulmuştur.

*"Dolabın **altını üstüne getirdi** ama broşürü bir türlü bulamadı."* (s.5)

*"Çocuklar, anne ve babalarına, eğer birbirlerini kaybederlerse nerde olurlarsa olsunlar oranın kapısında buluşmaya **söz vermişlerdi**."* (s.14)

*"Başlarını öne eğdiklerinde **donup kaldılar**."* (s.15)

*"Dokumacıların elindeki binbir renkteki ipekli kumaşlar **göz kamaştırıyordu**."* (s.18)

*"Deniz, Güneş ve Toprak' a Tilki Toni' yi **işaret etti**."* (s.18)

*"Çocuklar da Mehmet' le kardeşini **takip ettiler**."* (s.18)

*"Bu iplerin üstünde çeşitli akrobasi hareketleri yapan gözüpek cambazları **seyre daldılar**."* (s.19)

“İpin üstünde bir müddet yürüdüktan sonra bağdaş kurup oturan cambaz herkesin **yüreğini ağzına getirdi**. Cambaz kalkıp tekrar yürümeye başladığında seyircilerden büyük bir **çığlık koptu**.” (s.19)

“Toprak, cambazlara **hayran kaldı**.” (s.19)

“Ama cambaz **pes etmedi**, bir kez daha denedi.” (s.21)

“Kalabalıktan gelen ‘yaşa, var ol’ sesleri **birbirine karışıyordu**.” (s.21)

“Çocuklar, Mehmet ve kardeşine **veda edip** kapısından enfes kokular gelen ziyafet çadırının içine girdiler.” (s.23)

“Her sabah çocuklarla birlikte erkenden uyanıyor ve **yola koyuluyordu**. Bir gün eski bir İstanbul semtinde, bir başka gün bir kenar mahallede, diğer gün gökdelenlerin arasında veya şehir merkezinde **vakit geçiriyordu**.” (s.29)

“Her sabah apartmanın kapısında Deniz’ i bekler, okula kadar ona **eşlik ederdi**. Okulun bahçe kapısına gelince de bonbon şekerine benzeyen bal renkli gözleriyle Deniz’ e sevgiyle bakar, tüylü kuyruğuyla sanki ona **el sallardı**.” (s.31)

“**Ortadan kaybolmazdı**.” (s.31)

“Bütün gün mahallenin sokaklarında dolaşarak Kuli’ den bir **iz aramıştı**.” (s.33)

“Örneğin motosikletle evlere su satan Nuri Bey, Kuli’ den **yaka silmişti**.” (s.33)

“Nuri Bey’ in **canına tak etmiş** ve Kuli’ yi belediyeye şikâyet etmiş olabilir miydi?” (s.33)

“İnsanlara zarar veriyor” diyerek onu **ihbar etmiş** olabilir miydi?” (s.34)

“Sonra da mahalleyi tekrar gezerek **bilgi toplarız**.” (s.35)

“Güneş de internetten **bilgi edinmeye çalıştı**.” (s.35)

“Hiçbir şey söylemeden, bilmem anlamında **dudaklarını büktü**.” (s.37)

“Olur, anlamında **başlarını salladılar**.” (s.38)

“Ne garip biri, ‘ diye **omuz silkti** Güneş. ” (s.43)

“**Burnuma kötü kokular geliyor.**” (s.44)

“**Güneş, mahallenin muhtarından da bilgi edinemedi.**” (s.46)

“**Muammer Bey, Bakkal Saffet Bey’ in gösterdiği yere bakmak için döndüğünde Deniz ile göz göze geldi.**” (s.48)

“**Mahalledekilerle pek konuşmuyor, hatta onlarla göz göze gelmeye bile çekiniyor.**” (s.49)

“**Eeee, kaçırdığı hayvanlar etrafı pisletmişse eğer, temizlik malzemesi alması da kaçınılmaz,**” diye **tahmin yürüttü Güneş.**” (s.49)

“**Eve girerek bunu yapmaları suçtu ama bahçeden delil toplayabilirdi.**” (s.50)

“**Çocuklar ve Tilki Toni de yavruları seyre daldılar.**” (s. 53)

“**Kulaklarımızın pası silindi.**” (s.54)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on sekiz tane ikileme kullanılmıştır. Bu ikilemeler arasında en fazla “çeşit çeşit” ikilemesi kullanılmıştır. Eserde birçok yerde geçen ikilemeler anlatıma renk katmıştır. Bu ikilemelerin geçtiği cümleler aşağıda kitaptaki sırasına göre koyu yazılarak verilmiştir.

“**Kimbilir daha neler neler biliyorsunuzdur.**” (s.9)

“**Her gece uzun uzun resimlere baktı, hayaller kurdu.**” (s.10)

“**Vapur iskelesi ve otobüs duraklarında bekleyen insanlar, seyyar satıcılar, etrafa şaşkın şaşkın bakan turistler...**” (s.12)

“**Tilki Toni çantanın fermuarını daha da açmış; dükkânların önündeki sarı, yeşil, pembe, kırmızı baharat çuvallarına çeşit çeşit kurutulmuş meyve tezgâhlarına ve çarşının taş kubbelerine hayranlıkla bakıyordu.**” (s. 13)

“**Güllü, fıstıklı, fındıklı, cevizli, çikolatalı, kaymaklı, sakızlı, narlı, zencefilli çeşit çeşit lokumların doldurduğu tezgâha ağızları sulanarak baktılar.**” (s. 13-14)

“**Lokumun bitmesinden korkarak azar azar yerken, bir yandan da hediyelik eşya satan bir dükkânının vitrinini seyrediyorlardı.**” (s.14)

“Yüzleri boyalı, kafaları tıraşlı adamlar bağırıp çağırıyorlar, **garip garip** sesler çıkararak meydanda koşuyorlardı.” (s.22)

“Karınlarını **tka basa** bir güzel doyurdular.” (s.23)

“Bu kitabın içindeki **renkli renkli** şerbet resimlerine bakmayı çok severdi.” (s.24)

“Anneleri yanlarından ayrılmamaları konusunda çocukları **sık sık** uyarırdı. Eminönü’ ne **iner inmez** balıklı ekmek alıp Kadıköy ‘ e giden vapura yetiştirler.” (s.26)

“Artık güneş batmış, İstanbul Boğazı **ışıl ışıl** olmuştu.” (s.28)

“Hepsine **uzun uzun** baktı Tilki Toni.” (s.28)

“**Top top** açmış ortancalarım ve harikulade kokan hanımeli çiçeklerinin arasında arka bahçede kurulan sofrada kahkahalar hiç eksik olmadı” (s.28)

“**Dalgın dalgın** oturup düşünürken karşıdan Güneş ile Toprak’ in onlara doğru geldiğini gördüler.” (s.43)

“Hayır, canım, öyle değil,” dedi Tiki Toni **bilmiş bilmiş.**” (s.44)

“Bu nedenle, okuldan **döner dönmez** çevreyi araştırmak amacıyla sokağa çıktık.” (s.46)

“Bir haftadır sürekli **şişe şişe** süt, makarna, bisküvi ve temizlik malzemesi alıyor.” (s.49)

Yazım ve Noktalama: Kitapta birçok yerde gereksiz ve yanlış kullanılan noktalama işaretleri görülmüştür. Ayrıca bazı kelimelerin de yanlış yazıldığı tespit edilmiştir. Bu yanlışlar buldukları cümlelerle örneklendirilmiştir.

“Bir ressam olduğu için, sanat galerileri ve müzelerden başlamak da fena fikir değildi.” (s.6)

“Merakla parıldayan gözlerle onlara bakıp; “Bu fotoğraflardaki yerler o kadar güzel ki.” (s.6)

“Eski İstanbul mu? Bu tanıtım broşüründe böyle bir yerden bahsedilmiyor!” (s.8)

“**Kimbilir** daha neler neler biliyorsunuzdur.” (s.9)

”Kambersiz düğün olmaz!” (s.10)

”Gidebiliriz!” (s.14)

”Haydi ağabey, gelmiyor musun, cambazların gösterileri neredeyse başlamak üzere.” (s.18)

”Dahası, bu efsanede yılan vardı ve Toprak yilandan çok korkardı!” (s.31)

”Güneş ise, kaç gündür fen projesine o kadar gömülmüştü ki çevresinde neler olup bittiğinin farkında bile değildi.” (s.34)

” Kuli kaç gündür kayıp!” diye açıkladı Tilki Toni.” (s.34)

”Ayrıca **Facebook**, **Twitter** gibi sosyal medya alanlarından da Kuli’ nin kaybolduğunu duyurmalıydı.” (s.37)

”Hiçbir şey söylemeden, bilmem anlamında dudaklarını büktü.” (s.37)

”Siyah ve büyük köpeği olan kimse yok!” (s.42)

”Tabii evinde bir şeyler saklamıyorsa!” (s.46)

”Kalanlar da, şurada.” (s.48)

”Kaçırıldığı köpekleri kömürlüklere kapatmış!” (s.51)

”Bu yavruların babası o siyah köpek!” (s.53)

3.16.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H. Ç. (2017). İyi ki Varsın Tilki Toni 2 Beş Duyu, Zaman Dipsiz Bir Kuyu!, İstanbul: Kelime Yayınları

Şekil 3. 77. İyi ki Varsın Tilki Toni 2 Beş Duyu, Zaman Dipsiz Bir Kuyu!
(Resimleyen: Şebnem AYDIN GÜNDÜZ) (Kapak)

55 sayfadan oluşan bu kitabın boyutları 13 x 20 cm' dir. İkinci kalite hamurdan üretilen sayfalar mavi, sarı, mor, pembe renklerden oluşmaktadır. Kitabın ağırlığı, büyüklüğü ve yazının puntosu seviyeye uygun bulunmuştur. Tutkal kullanılarak yapıştırılan sayfalar için saman kâğıdı tercih edilmiştir. Ön kapakta başkahraman Deniz ile elinde dedektif büyüteci olan Tilki Toni resmedilmiştir. Arka kapakta ilkokul öğrencisi bir okurun Tilki Toni ile ilgili sözleri yer almaktadır.

Resimleme

Şekil 3. 78. İyi ki Varsın Tilki Toni 2

Hikâyede zamanın geçmişe gittiğini şekil 3. 78. 'den anlamaktayız. Arkalarında bulunan taş evin mimarisi, Toprak' ın başındaki fesi, ayağındaki ayakkabıları, üstündeki giysileri, kızların uzun, başörtülü kıyafetleri o dönemdeki İstanbul halkının giyim kuşamı hakkında bilgi vermektedir.

Şekil 3. 79. İyi ki Varsın Tilki Toni 2

Şekil 3. 79. ' da Deniz ve Tilki Toni' nin şüpheli bakışları resmedilmiştir. Komşuları Muammer Bey' in her gün bakkaldan gazete, süt ve deterjanı çoklu alması bu kahramanların dikkatini çektiği gibi ondan şüphe etmelerine de neden olmuştur.

Şekil 3. 80. İyi ki Varsın Tilki Toni 2

Şekil 3. 80. ' de Muammer Bey 'in bakkaldan aldığı gazeteleri Kuli ve yavrularının altına koyduğu görülmektedir. Komşusundan şüphelenen Deniz' in mahcubiyeti yanaklarının al al resmedilmesinden anlaşılmaktadır. Resimde Kuli' nin ikisi beyaz dördü siyah olmak üzere altı yavrusu olduğu görülmektedir.

3.17. İYİ Kİ VARSIN TİLKİ TONİ 3 BİR DİLEK TUT!

3.17.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Tilki Toni serisinin son kitabında ana kahraman Deniz' in yaz tatilini Büyük Kanyon' da geçirmek istemesi üzerine yaşadığı iş tecrübeleri ve tatil macerası anlatılmaktadır. Yorucu bir okul döneminden sonra Deniz ailesiyle güzel bir tatil geçirmek ister. Büyük Kanyon' u görmeyi çok arzular. Oraya gidebilmek için çok parasının olması gerektiğini arkadaşı Tilki Toni' den öğrenir. Gitmeyi kafasına koyan Deniz sırasıyla fırında tezgâhtarlık, bakkalda çıraklık yapar. Bu işlerden ayrıldıktan sonra Veteriner Yıldız Hanım' ın yanında çalışmaya başlar. Oradan da ayrılmak zorunda kalır. Son olarak Deniz, Güneş ve Tilki Toni birlikte kullanmadıkları eşyalarını satmak için sahilde tezgâh açar. Tatil boyu çalışıp para kazanan Deniz parasını boşa harcamamak için babasından kendisi için hesap açtırmasını ister. Deniz' in Büyük

Kanyon'a gitme isteği ve para kazanma çabası babasının çok hoşuna gider. Babası kızına Türkiye' nin en büyük kanyonlarından birine gidebilecekleri müjdesini verir. Deniz' in ailesi ve babasının Japonya' dan gelen misafirleri ve Tilki Toni iki gün sonra Valla Kanyonu' na gitmek üzere yola çıkarlar. Uzun yoldan sonra dinlenmek için Ilıca Şelalesi' ne vardıklarında gördüklerine inanamazlar. İnsanlar tarafından her yere çöp atılmış, doğa kirletilmiştir. Bu duruma tepki gösteren çocuklar ilgili makamlara şikâyetle bulunmaya karar veririler. Akşam olunca gidecekleri kanyonun yakınlarındaki bir köyde konaklarlar. Sabah erkenden tekrar yola çıkarlar. Kanyonda kamp yapmak için çadır kurarlar. Akşam yetişkinler sohbet ederken Tilki Toni ve çocuklar da ateşin başında oturup sessiz sinema oynarlar. Ertesi gün etrafı temizleyip eve dönmek için yola koyulurlar. Eve vardıklarında gece yarısı olmuştur. Sabahın erken saatinde ev halkının Japon misafirleri ülkelerine dönmek üzere yola çıkarlar. Deniz de uyandığında başucunda büyük hediye paketi görür. Merakla açtığı paketten Tilki Toni' nin haftalardır ondan gizleyerek uğraştığı özel tablosu çıkar. Bu tabloda Deniz ve hayvanlar vardır. Tablonun yanında ise Tilki Toni' nin Deniz için yazmış olduğu not vardır. Tilki Toni o notta Japon misafirlerle birlikte Japonya' ya gitmek için yola çıktığını ve onunla geçirdiği tüm zamanlar için ona teşekkür ettiğini yazmıştır. Deniz okudukları karşısında tebessüm ederek onu tekrar görmeyi diler.

Varlık Kadrosu: Serinin üçüncü kitabında kadronun daraldığını görmekteyiz. Yine başkahraman Deniz ve ona arkadaşlık eden Tilki Toni karşımıza çıkmaktadır. Diğer kahramanlar ise Güneş, Toprak (Deniz'in kardeşleri), Meral Hanım (barınak müdiresi), Ayşe, Selim, Lütfü Bey, Muammer Bey, Bakkal Saffet Bey, Yıldız Hanım (veteriner) sayılabilir. Pati ve Pampi de Deniz' in kedileri olarak hikâyede yerini almıştır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: Bu hikâye kitabında yirmi bir tane deyim kullanılmıştır. Bu deyimler arasında en fazla "içinden geçirmek" , "yola çıkmak" deyimleri kullanılmıştır. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

*"Bunu öğrendiği gün mutluluktan **havalara uçarak** eve gelmiş, gitmesine daha iki hafta olmasına rağmen hemen valizini hazırlamaya koyulmuştu."* (s.6)

“Tek başına film izlemek hiç eğlenceli değil, kendi kendine gülmenin de hiç tadı yok, diye **geçirdi içinden.**” (s.11)

“Deniz’ in can sıkıntısı Tiki Toni’ nin **gözünden kaçmamıştı.**” (s.13)

“Oraya gidebilmek için çok param olmalı, diye **içini çekti** Deniz.” (s.14)

“O gelince Deniz’ e de **yol göründü.**” (s.17)

“İlk gün her şey **yolunda gitmişti.**” (s.18)

“Son olarak akşamüzeri iki şişe sütü de kırınca bakkal amcaya daha fazla mahcup olmamak için **işi bıraktı.**” (s.20)

“Pekâlâ Dilek Hanım’ a mutfakta yardım edebilirim, diye **geçirdi içinden.**” (s.20)

“Ama Deniz pek **oralı değildi.**” (s.22)

“Bir dahaki sefere kediler gezinirken **gözlerini** onlardan **ayırmamaya karar verdi.**” (s.31)

“Köpek gezdirmek için astığı ilanlardan **ses seda çıkmamıştı.**” (s.32)

“Kısa süre sonra yanlarındaki çimenliğe başkaları da **tezgâh açmaya** başladı.” (s.36)

“Doğa ve şehir kartpostalları ilgisini çekiyor, keşfetmek istediği yeni yerler hakkında **bilgi topluyordu.**” (s.38)

“Ertesi sabah enfes bir kahvaltının ardından tekrar **yola koyuldular.**” (s.42)

“Çocuklar yarıyıl tatilinde de gelmek için babalarından **söz aldılar.**” (s.43)

“Turistler için yöresel kıyafetlerini giymiş iki köylü, onları pansiyon olarak kullanılan köy evine **buyur etti.**” (s.47)

“Kahvaltının ardından arabadaki kamp malzemelerini sırtlanıp rehberle **yola çıktılar.**” (s.48)

“Battaniyelere sarınıp yüzyıllardır akıp giden Devrekâni Çayı’ nı **seyre daldılar.**” (s.49)

“Etrafta hiç çöp bırakmadıklarından ve kamp ateşinin söndüğünden emin olduktan sonra dönüş için **yola çıktılar.**” (s.52)

“Bu sabah misafirlerinizle birlikte **yola çıktım.**” (s.54)

“Çünkü ben dostlarıma hiçbir zaman **veda etmem!**” (s.55)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on yedi tane ikileme kullanılmıştır. Bu ikilemeler arasında en fazla “tekrar tekrar” ikilemesinin kullanıldığı görülmüştür. Kitapta geçen ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Güneş’in tatil programı tam da istediği gibi **bol bol** astronomi ve fen dersleriyle doluydu.” (s.6)

“Buz Devri serisindeki tüm filmleri **tekrar tekrar** izledi.” (s.8)

“Deniz başlarda **tembel tembel** hiçbir şey yapmamaktan, sevdiği filmleri **tekrar tekrar** izlemekten mutluydu.” (s.9)

“Deniz kendini **iyiden iyiye** yalnız hissetmeye başlamıştı.” (s.11)

“Ama...” dedi **kendi kendine**, “ben gerçek bir macera istiyorum!” (s.13)

“Mesela benim var,” dedi Toprak **bilmiş bilmiş.**” (s.14)

“**Zaman zaman** da fırının önündeki masalara çay, limonata servisi yapıyordu.” (s.17)

“Çocukları kâğıttan oyuncaklarıyla **baş başa** bırakıp yürüyüşe çıktı.” (s.26)

“Akşam yemeğinden sonra Tilki Toni, günlerce üzerinde çalıştığı büyük ve özel tablosunu bitirmenin mutluluğuyla salondaki kırmızı kadife koltuğa gömülmüş, **horul horul** uyuyordu.” (s.27)

“Deniz, kedilerin **kardeş kardeş** oynayacaklarını düşünmekle yanılmıştı.” (s.31)

“Her biriyle **tek tek** ilgilenerek onları kafeslerine koydu.” (s.31)

“Yarışı her defasında Güneş kazansa da Deniz **tekrar tekrar** yarışmak istiyordu.” (s.32-33)

“Bisikletleri bahçede bırakıp merdivenleri **ikişer ikişer** tırmanırken akıllarında, kullanmadıkları eşyaları vardı.” (s.34)

“Yere serdikleri siyah örtünün üzerine eşyaları **bir bir** yerleştirdiler.” (s.35)

“Daha **neler neler** vardı pazarda.” (s.36)

“Deniz öylesine yorulmuştu ki **yatar yatmaz** uyudu.” (s.52)

Yazım ve Noktalama: Eserde yazım hatasından çok noktalama hatasının yapıldığı tespit edilmiştir. Ünlem işaretinin amacının dışında kullanılması hataların sayısını arttırmıştır.

“Ama...” dedi kendi kendine, “ben gerçek bir macera istiyorum!” (s.13)

“Böylece başka kurbağalar için peşimde kuyruk olmazsın!” (s.25)

“Köpeğiniz evde sıkılmasın, çok havlayıp komşularınızı kızdırmayın, hareketsiz kalıp şişman olmasın!” (s.28)

“Dönüşte,” dedi Güneş, “dönüşte tekrar yenerim seni!” (s.33)

“Uçurtma yapıp sahildekilere satmayı, **kese-kâğıdı** yapıp bakkala, manava pazarlamayı düşünüp vazgeçtiler.” (s.34)

“Demek Büyük Kanyon’u görmeyi çok istiyorsun!” (s.39)

“Sanırım iki gün beklemekten başka şansımız yok!” (s.41)

“Evet, ama insanlar bu cenneti cehenneme çevirmeye karar vermişler!” (s.45)

“Çünkü ben dostlarıma hiçbir zaman veda etmem!” (s.55)

3.17.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2019). İyi ki Varsın Tilki Toni 3 Bir Dilek Tut!, İstanbul: Kelime Yayınları

Şekil 3. 81. İyi ki Varsın Tilki Toni 3 Bir Dilek Tut! (Resimleyen: Şebnem AYDIN GÜNDÜZ) (Kapak)

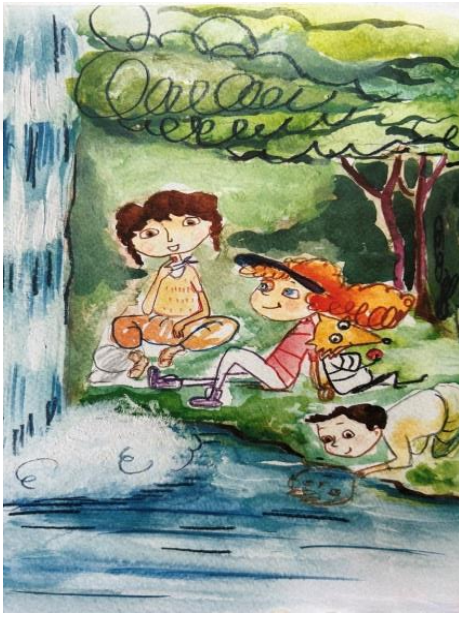
Boyutları 13 x 20 cm olan eserin sayfa sayısı 55' tir. Sayfaların renk renk pastel tonlardan tercih edildiği görülmüştür. Okurun keyifle okumasını sağlamak için resimlerin yoğun olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Sayfaların saman kâğıdından yapılması kitabın hafif olmasını sağlamıştır. Ciltsiz üretilen bu eserin sayfalarını yapıştırmak için tutkal kullanılmıştır. Kullanılan yazı stili ve yazının puntosu okuyucu için uygundur.

Şekil 3. 82. İyi ki Varsın Tilki Toni 3

Şekil 3. 83. İyi ki Varsın Tilki Toni 3

Şekil 3. 82. ‘ de Deniz’ in Büyük Kanyon’ a gitmek için fırında tezgâhtar olarak çalıştığı görülmektedir. Çalıştığı yerin bir fırından daha fazlası olduğu vitrinde görülen yaş pasta, ekler ve kahramanın kutuya yerleştirdiği kurabiyeden anlaşılmaktadır. Şekil 3. 83. ‘ te ise hayvanları çok seven Deniz’ in Veteriner Yıldız Hanım’ ın kedi pansiyonunda çalışması resmedilmiştir. Kedilere okuma saati düzenleyen Deniz’ in kabarık, kızıl saçlarının arasında iki küçük kedi resmedilmiştir. Resimde kapının üzerinde pati çizimi olması çalıştığı yer hakkında ipucu vermektedir.

Şekil 3. 84. İyi ki Varsın Tilki Toni 3

Şekil 3. 85. İyi ki Varsın Tilki Toni 3

Şekil 3. 84. ‘ te Ilıca Şelalesi’ nde dinlenen kardeşler ve Tilki Toni görülmektedir. Güneş ve Tilki Toni meyve yerken Toprak da sudaki yansımaları incelemektedir. Şekil 3. 85. ‘ te gece olduğunu, kamp çadırı kurulduğunu, ateş yakılıp sessiz sinema oynayarak eğlenen çocukları görmekteyiz. Üşümek için battaniyeye sarılan çocukların mutlulukları yüzlerine yansıtılmıştır.

3.18. BAHARA MERHABA

3.18.1. ESERİN İÇ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Yazarın son kitabı olan bu hikâyede Luna ile annesinin baharın gelişini yoga yaparak karşılaşması anlatılır. 21 Mart sabahı annesinin uyandırmasıyla Luna sevinçle yatağından fırlar. Odasını topladıktan sonra kedisi Mukha' yı uyandırmak ister ama kedinin uyanmaya hiç niyeti yoktur. Luna, kedilerin takvimi olmadığı için Mukha' nın bugünün bayram olduğunu bilemeyeceğini düşünür. Diğer varlıkların bir takvimi olmadığı halde baharın gelişini nasıl öğrendiklerini merak eder ve annesine sormak için mutfağa gider. O sırada annesi bayram hazırlığı için çeşit çeşit yemekler yapmaktadır. Kızının sorduğu soruya cevap vermek yerine bahçeye geçip bir dağ gibi dimdik duran anne, kızına dağın baharın gelişini takvimden değil yamaçlarındaki karın şıpır şıpır erimeye başlamasıyla anladığını söyler. Anne sırayla ağaç, kuş, kelebek, kertenkele, balık, kedi, köpek pozisyonu alarak onların baharın gelişini nasıl anladığını anlatmaya çalışır. Luna da annesini taklit ederek aynısını yapmaya çalışır. Kafasındaki sorulara cevap bulan Luna kahvaltısını yaptıktan sonra bahçeye geçerek yüzündeki tebessümle doğayı nameste diyerek selamlar.

Varlık Kadrosu: Kadronun çok zengin olmadığı hikâyede ana kahramanlar kıvrıkcık, kızıl saçlı, al yanaklı Luna ve annesidir. Luna' nın babasının adı çok az yerde geçmektedir. Yeşil gözlü, gri, siyah benekli kedileri Mukha da kadroda yer alır.

Dil ve Anlatım: Bu başlık altında eser deyimler, ikilemeler, yazım ve noktalama hataları bakımından incelenmiştir.

Deyimler: İncelenen eserde beş farklı deyim kullanıldığı tespit edilmiştir. Kitapta geçen deyimler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Luna, Mukha' ya bakıp iç çekti.” (s.4)

“Luna ve annesi rüzgârın getirdiği tatlı bahar kokusunu içlerine çektiler.”
(s.16)

“Kızıyla sırt sırta vererek bağdaş kurup dimdik oturdu.” (s.24)

“Mukha' yla göz göze geldi.” (s.32)

“Onları beklerken duvarın üstüne oturup etrafı **seyretmeye koyuldu.**” (s.36)

İkilemeler: Bu hikâye kitabında on bir tane ikileme kullanılmıştır. Bu ikilemeler arasında en fazla “yavaş yavaş” ikilemesinin kullanıldığı ve üç farklı cümlede geçtiği tespit edilmiştir. Kitapta geçen ikilemeler aşağıda cümle içinde koyu yazılarak verilmiştir.

“Yamaçlardaki karlar **şıpır şıpır** erimeye başlayınca DAĞ baharın geldiğini bilir.” (s.10)

“Yeşillenen dalları **pıtır pıtır** çiçek açmaya başlayınca AĞAÇ baharın geldiğini bilir.” (s.14)

“Yiyeceği artmaya, güneş **ışıl ışıl** parlayıp kanatlarını ısıtmaya başlayınca KUŞ baharın geldiğini bilir.” (s.18)

“Ellerini bileklerden çekmeden **yavaş yavaş** öne eğildiler.” (s.21)

“Kozasından başını uzatıp **renk renk** çiçeklerin kokusunu almaya başlayınca KELEBEK baharın geldiğini bilir.” (s.22)

“Kızıyla **sırt sırta** vererek bağdaş kurup dimdik oturdu.” (s.24)

“Hava, su ve toprak ısınmaya başlayınca onlar da **yavaş yavaş** uyanırlar kış uykusundan.” (s.26)

“Masmavi, **şırıl şırıl** akan bir NEHİR olmuştu. Luna’ ysa bu **pırlıl pırlıl** suda yaşayan pullu, **ışıl ışıl** bir BALIK.” (s.29)

“Sonra tıpkı derin bir uykudan uyanır gibi **yavaş yavaş** gözlerini açtılar.” (s.34)

Yazım ve Noktalama: Yalnızca iki sözcüğün yanlış olarak yazıldığı eserde ünlem işaretinin gereksiz kullanımı yapılan noktalama hata sayısını arttırmıştır.

“Unuttun mu, bugün baharın gelişini kutlayacağız!” (s.2)

“Baharın geldiğini nereden bileceksiniz!” (s.4)

“Dağ baharın geldiğini takvimden öğrenmez!” (s.10)

“Ağaç baharın geldiğini takvimden öğrenmez!” (s.14)

“Kuş baharın geldiğini takvimden öğrenmez!” (s.18)

”Kelebek baharın geldiğini takvimden öğrenmez!” (s.22)

”Kertenkele baharın geldiğini takvimden öğrenmez!” (s.26)

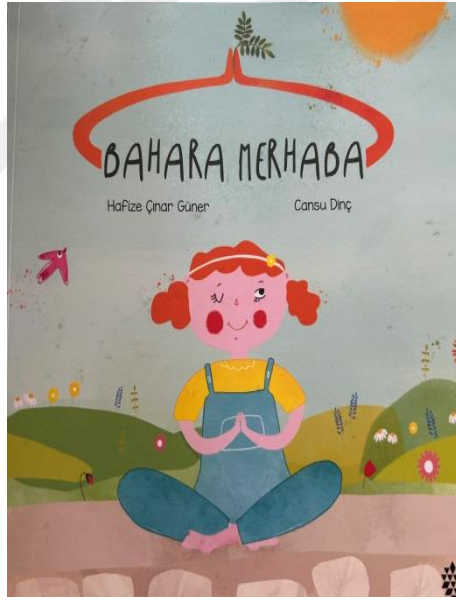
”Balık baharın geldiğini takvimden öğrenmez!” (s.30)

”Duvarın üstündeki kertenkeleye, komşunun evinin saçağındaki kırlangıçlara, ayağının altındaki karınca yuvasına, bahçe kapısını saran mor salkıma, dizine konan uğurböceğine baktı.” (s.36)

”Doğanın bir parçası olduğunu artık o da biliyordu!” (s.37)

3.18.2. ESERİN DIŞ YAPI UNSURLARI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kitabın Künyesi: Güner, H.Ç.(2022). Bahara Merhaba, İstanbul: Hep Kitap TEAS Yayınları

Şekil 3. 86. Bahara Merhaba (Resimleyen: Cansu DİNÇ) (Kapak)

İncelen kitap 41 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın boyutları 22, 5 x 24, 5 cm' dir. Üç yaş ve üzeri okura hitap eden kitabın ağırlığı, yazının stili ve puntosu seviyeye uygundur. Kuşe kâğıdından üretilen sayfalar tutkal ile ciltlenmiş olup ayrıca ip ile dikilmiştir. Kitabın ön kapağında sağ gözünü kapatıp yoga yapan ana kahraman Luna resmedilmiştir. Kitabın ilk ve son sayfasında sapsarı boş iki sayfa ile karşılaşılmıştır. Eserin bitiminde yazar kitabı yazma sürecini ve nedenlerini üç sayfada dile getirmiştir.

Sonraki sayfada ise hikâyenin sonunda geçen Sanskritçe bir kelime olan ‘‘namaste’’ sözcüğünün selamlama, karşılama anlamına gelen tanımı verilmektedir.

Resimleme

Şekil 3. 87. Bahara Merhaba

Şekil 3. 87. ' de ana kahraman Luna' nın bahar bayramına uyanışı resmedilmiştir. Baharın gelişi duvardaki takvimde işaretli olan günden de anlaşılmaktadır. Luna' nın yatağının üstünde keyfine düşkün, tombul, gri, siyah benekli kedisi Mukha görülmektedir.

Şekil 3. 88. Bahara Merhaba

Şekil 3. 88. ' de Luna ile annesi önlerinde duran beyaz kelebeğe bakarak ayaklarının üstünde dizlerini açıp kelebek pozisyonunu almaya çalışmaktadırlar. Resimde renk renk çiçeklerden koku almaya çalışan kelebeğin, baharın gelişini nasıl anladığı anlatılmaktadır. Hedef okurun ilgisini çekmek için kelebeğin antenleri ile renkli kanatları anne ve kızda çizilerek verilmiştir.

Şekil 3. 89. Bahara Merhaba

Şekil 3. 89. ' da Luna' nın yoga sonrası uyanan doğayı "namaste" diyerek selamlaması anlatılmaktadır. Gözleri kapalı, ellerini birleştirmiş, kalbini de güneşe açmış bir pozisyonda tüm dikkatini toplamıştır. O sırada Luna' nın dizinde duran uğur böceği Mukha' nın ilgi odağı olmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1. SONUÇ

Bu çalışmada, Hafize Çınar Güner' in toplam on sekiz çocuk kitabı, çocuk edebiyatı ilkelerine göre incelenmiştir. İncelenen eserlerden ikisi masal, on altısı ise hikâye türünde kaleme alınmıştır. Yazarın çocuk kitapları iç yapı ve dış yapı unsurları bakımından ele alınıp incelenmiştir. Bu inceleme neticesinde şu sonuçlara varılmıştır:

Eserde işlenen konuların çocukların yaş seviyelerine göre seçildiği ve farklı konulara değinildiği tespit edilmiştir. Hayvan sevgisi, çevreyi temiz tutma, yaratıcılık, arkadaşlık, yalnızlaşma, hayalperest olma, komşuluk ilişkileri gibi temaların işlendiği görülmüştür.

Yazarın kitaplarının çoğunda çocuk kahramanların yanı sıra hayvan kahramanlara da yer verilmiştir. Bu kahramanlara insana ait birçok özellik verilmiştir. Tilki Toni serisinde tilkinin birden fazla dil bildiğine ve ressam olduğuna vurgu yapılmıştır. Okul öncesi yaş grubu için yazılan kitaplarda karakter sayısının az tutulduğu, ilkökul yaş grubu için yazılan kitaplarda ise karakter sayısının artırıldığı görülmüştür.

Eserlerin genelinde sade, anlaşılır bir dil kullanılmıştır. İncelenen kitaplarda atasözlerine pek rastlanmazken çocukların günlük hayatta sıkça duyduğu deyim ve ikilemelerin çok fazla kullanıldığı tespit edilmiştir. Eserlerin toplamında 147 deyim ve 139 ikilemenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bunlardan en fazla tekrar edilen deyimler ‘’ canı sıkılmak, iç çekmek, seyre dalmak, yolunu tutmak, kulak kesilmek, donup kalmak, göz göze gelmek, yola çıkmak, veda etmek’’ deyimleri olurken en fazla kullanılan ikilemeler ise ‘’ bir bir, uzun uzun, uslu uslu, tekrar tekrar, hızlı hızlı, ardı ardına, serpe serpe, ışıl ışıl, yavaş yavaş, tek tek, çeşit çeşit, hemen hemen, sık sık, üzgün üzgün, kendi kendine, bilmiş bilmiş, neler neler, renk renk, pırl pırl’’ ikilemeleri olmuştur. Günlük hayatta karşımıza sıkça çıkan bu deyim ve ikilemeler çocukların bilgi dağarcığını genişletmeye katkı sağlayacaktır.

İncelenen eserlerin genelinde yazım ve noktalama hatalarının yapıldığı bu hataların çoğunun noktalama hatası olduğu sonucuna varılmıştır.

Çevre bakımından incelendiğinde her eser farklı bir çevrede geçmektedir. En çok kullanılan çevreler okul, orman, ev ortamı ve park olmuştur. Seri içerisindeki hikâyeler de farklı çevrede geçmektedir. Tilki Toni serisinin ikinci hikâye kitabında İstanbul' un yeni ve eski durumu çevre olarak ele alınırken üçüncü kitapta ise olaylar farklı şehirlerde geçmektedir.

Yazarın yazmış olduğu çocuk kitaplarında hem çocuklara hem de yetişkinlere iletiler vermeye çalıştığı görülmektedir. Eserlerde yardımlaşma, komşuluk ilişkileri, arkadaşlık, doğa sevgisi, hayvan sevgisi gibi iletiler okuyucuya sezdirilerek verilen iletiler olmuştur.

Eserlerde kullanılan yazı stili ve puntonun hedef kitleye uygun olduğu söylenebilir. Sayfalarda yazılar resmi kapatmayacak şekilde uygun yerlere yerleştirilmiştir.

İncelenen kitapların boyutları, sayfa sayısı ve ağırlığı hedef kitleye uygun olacak şekilde tasarlanmıştır. Genel olarak birinci kalite kâğıt tercih edilmiş olup ciltleme için daha dayanıklı olması açısından çoğunda dikiş kullanıldığı görülmüştür.

Hafize Çınar Güner' in eserlerinde en dikkat çeken özellik resimlerin konu ile bütünlük içinde olmasıdır. Her eserin farklı bir çizer tarafından çizildiği, farklı yayınevinden çıktığı görülmektedir.

Sayfa düzeni ele alındığında yazarın okul öncesi dönemi kitaplarında tek resmin iki sayfaya sığdırıldığı, resimlerde canlı ve parlak renklerin tercih edildiği görülmüştür. Kitaplar genel olarak dayanıklı, standartlara uygundur. Kitapların kapak resmi içerik hakkında ipucu verecek şekilde resmedilerek okurun merak duygusu arttırılmaya çalışılmıştır.

Sonuç olarak Hafize Çınar Güner' in incelenen eserlerinin çocuk edebiyatının ilkelerine uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Yazarın tüm çocuk kitaplarının çocukların ilgisini çekecek, hayal dünyalarını genişletecek, kahramanlarla özdeşim kurmalarını sağlayacak, onlara katkı sağlayacak ve okuma sevgisi aşılayacak özelliklere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. TARTIŞMA

Çocuk edebiyatı çerçevesinde incelenen çalışmalara bakıldığında Hafize Çınar Güner' in çocuk kitaplarından hareketle elde edilen sonuçlar, alan yazındaki diğer çalışmalarla karşılaştırılarak benzer ve farklı yönler ortaya konulmuştur:

Çeçen (2021) ; Yavuz Bahadıroğlu' nun " 40 Geceye 40 Masal" isimli eserini çocuk edebiyatının ilkelerine göre incelediği tezinde, bu masal kitabında kahramanların genellikle insan ve hayvanlardan seçildiğine ve daha çok hayvanların ön planda tutulduğuna değinmiştir. Çeçen çalışmasında hayvan karakterlerden bazılarını şu şekilde vermiştir: Kedi, köpek, kuzu, fare ve kuş. Çınar Güner' in eserlerinde, varlık kadrosuna bakıldığında elde edilen bulgularla sözü edilen çalışmanın bulgularının örtüştüğü tespit edilmiştir.

Karakurt (2009) ; Nur İçözü' nün eserlerini çocuk edebiyatı bağlamında incelediği tezinde, İçözü' nün eserlerinin noktalama ve yazım kurallarına uygun bir şekilde yazıldığı sonucuna ulaşmıştır. İncelenen eserlerin yazım ve noktalama bakımından noksanlıkları olduğu sonuç bölümünde dile getirilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlarla Karakurt' un bu konuyla ilgili sonucu örtüşmemektedir.

Ceyhan (2021) ; Ahmet Şerif İzgören' in eserlerini çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelediği tezinde, İzgören' in eserlerini dil ve anlatımın önemli unsuru olan yazım ve noktalama yönünden çocuklar için uygun olmadığını, çalışmasının sonuç kısmında dile getirmektedir. Benzer durumun Hafize Çınar Güner' in eserlerinde de görülmesi iki çalışmanın bu konuda benzer olduğunu göstermektedir.

İnan Demir (2021) ; Sara Şahinkanat' ın resimli öykü kitaplarını incelediği tezinde, Şahinkanat' ın eserlerinde dış yapı unsuru olan kâğıdın birinci kalite hamurdan üretildiğine, parlak olduğuna, dokunulduğunda güzel his uyandıran özellikler taşıdığına değinmiştir. İncelediğimiz eserlerde tespit edilen sonuçlara bakıldığında kâğıdın özellikleri bakımından İnan Demir' in çalışmasının sonucuyla örtüştüğü söylenebilir. Ayrıca İnan Demir; incelediği hikâyelerin farklı çevrelerde geçtiğine bu çevrelerin şehir ortamı, sokak, orman ve ev ortamı gibi yerler olduğuna değinmiştir. İncelediğimiz eserlerde de çevre unsuru bakımından sözü edilen tez çalışmasıyla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Görüldüğü üzere İnan Demir' in sonuçları ile çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar arasında paralellik söz konusudur denilebilir.

Başar (2021) ; Şermin Yaşar' ın eserlerini çocuk edebiyatı bağlamında ele aldığı tez çalışmasında, eserlerdeki iletilerin hem çocuklara hem de yetişkinlere yönelik olduğunu tespit etmiştir. Eserlerin kapak resimlerinde ve sayfalardaki resimlerde canlı renklerin kullanıldığı, sayfalarda kullanılan resimlerin ise tüm sayfayı kaplayacak şekilde büyük çizildiği ve her bir kitabın farklı çizerler tarafından resmedildiği sonucuna ulaşmıştır. Başar' ın tüm bu tespitleri çalışmamızın sonuçlarındaki tespitlerle örtüştüğü görülmektedir.

Bilgen (2021) ; Almıla Aydın' ın eserlerini incelediği tezinde, Aydın' ın çocuk kitaplarının genel olarak çocuk edebiyatı ilkelerine uygun olarak yazıldığı, yazarın çocuklara okuma alışkanlığı kazandırma ve çocukların hayal dünyalarını genişletme gibi nitelikleri eserlerinde başarılı olarak kullandığı sonucuna varmıştır. Yapılan çalışmamızda Çınar Güner' in yapıtlarının genel olarak çocuk edebiyatının ilkelerine uygun olduğu sonucuna ulaşarak, Bilgen' in yapmış olduğu tespitlerle benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Kirazlı (2018) ; Behiç Ak' ın eserlerini çocuk edebiyatı açısından incelediği tezinde, Behiç Ak' ın eserlerinin çocuk edebiyatı ilkelerine uygun olduğu sonucuna varmıştır. Ayrıca Behiç Ak' ın eserlerinde doğa sevgisi, bilinçsiz tüketim, hayvan sevgisi gibi iletilerin çocuğa verildiği tespit edilmiştir. Çınar Güner' in de aynı doğrultuda eserleri ele aldığı ve eserlerde benzer iletilerin çocuk ve yetişkinlere örtük bir şekilde verildiği söylenebilir.

Akyüz (2018)' ün Muzaffer İzgü' nün çocuk romanlarının çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelendiği makalesinde, karakterlerin iyi seçilmesi gerektiğinden söz edilmektedir. Çocukların eserlerdeki karakterlerle kendilerini özdeşleştirdikleri unutulmamalıdır.

Karaca ve Temizyürek (2017) ; Sevim Ak' ın öykülerini çocuğa görelilik ilkesi doğrultusunda inceledikleri makalelerinde, Sevim Ak' ın eserlerinin dış yapı unsurları bakımından çocuklara uygun olmadığı, bu unsurların çocuğa görelilik ilkesi doğrultusunda tasarlanması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Çocuk okurlar için dış yapı unsurları iç yapı unsurlarından daha fazla dikkat çekmektedir.

4.3. ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen bulgulardan yola çıkılarak şu önerilerde bulunulabilir:

- ❖ Yazım ve noktalama hatalarının en aza indirilmesi için baskı öncesi kitaplar gözden geçirilmelidir.
- ❖ Kitaplar özellikle ilkokul ve okul öncesi kademesi için öğretmenlere okuma saatinde okumaları ya da çocuklara okutmaları için tavsiye edilebilir.
- ❖ İşlenen konular, verilmek istenen iletiler ve hayvan sevgisinin ön planda olması nedeniyle velilere çocuklarına okumaları veya okutmaları tavsiye edilebilir.
- ❖ Yazar Hafize Çınar Güner ve nitelikli çocuk kitapları yazacak yazarlar hakkında akademik çalışmaların sayısı artırılarak yazarlar çocuk edebiyatı alanında yazmaya özendirilebilir.

KAYNAKÇA

- Ağca, H. (2001). *Türk dili*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Akbayır, S. ve Şahin, Ş. (2005). Yaş gruplarına göre çocuklar için edebiyat. *Hece Aylık Edebiyat Dergisi*. 9(104-105), 190-204.
- Akyüz, M. (2018). Çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından Muzaffer İzgü'nün çocuk romanlarındaki karakterler. *TÜRÜK Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, sayı/ 15.
- Başar, S. (2021). *Çocuk edebiyatı ve çocuk eğitimi çerçevesinde Şermin Yaşar'ın eserlerinin incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Bilgen, K. (2021). *Almila Aydın'ın çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Büyüköztürk, Ş. , Çakmak, E. K. , Akgün, Ö. E. , Karadeniz, Ş. , Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ceyhan, M. (2021). *Ahmet Şerif İzgören' in çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Ciravoğlu, Ö. (1999). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınları.
- Çeçen, F. (2021). *Yavuz Bahadıroğlu'nun 40 Geceye 40 Masal adlı kitabının çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Çetişli, İ. (2011). *Edebiyat sanatı ve bilim*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Çılgın, A. (2007). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Çınar Güner, H. (2017). *İda ve Mila büyükanneye yolculuk*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Çınar Güner, H. (2017). *İda ve Mila kuş gibi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Çınar Güner, H. (2017). *İda ve Mila ressam kedi Üzüm*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Çınar Güner, H. (2017). *İda ve Mila zürafan ne sever?*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Çınar Güner, H. (2017). *İyi ki varsın Tilki Toni 2 beş duyu, zaman dipsiz bir kuyu!*. İstanbul: Kelime Yayınları.

Çınar Güner, H. (2019). *Annemin kalbi kuş gibi*. İstanbul: Beta Basım Yayınları.

Çınar Güner, H. (2019). *Aslan' nın doğum günü*. İstanbul: Kelime Yayınları.

Çınar Güner, H. (2019). *İyi ki varsın Tilki Toni 3 bir dilek tut!*. İstanbul: Kelime Yayınları.

Çınar Güner, H. (2019). *Park canavarı*. İstanbul: Kelime Yayınları.

Çınar Güner, H. (2019). *Özgür kediler ülkesinde*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Çınar Güner, H. (2021). *Atatürk gibi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Çınar Güner, H. (2021). *Ayı masalı*. İstanbul: Kelime Yayınları.

Çınar Güner, H. (2021). *Eğer*. İstanbul: Nesin Yayınları.

Çınar Güner, H. (2021). *İyi ki varsın Tilki Toni 1 arkadaşlık, puding gibidir*. İstanbul: Kelime Yayınları.

Çınar Güner, H. (2022). *Bahara merhaba*. İstanbul: Hep Kitap TEAS Yayınları.

Çınar Güner, H. (2022). *Bitmeyen mitoloji*. İstanbul: Nesin Yayınları.

Çınar Güner, H. (2022). *Parkta kimsecikler yok*. İstanbul: Nesin Yayınları.

Çınar Güner, H. (2022). *Teşekkürler Kırçıl*. İstanbul: Doğan Yayınları.

Çiftçi, F. (2013). Çocuk edebiyatında yaş gruplarına göre kitaplar ve özellikleri. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.

Devellioğlu, F. (2010). *Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lûgat*. Ankara.

Emir, S. (2016). *Örnekleriyle kompozisyon yazma sanatı*. İstanbul: Akıl Fikir Yayınları.

Geçgel, H. ve Güleç, H. Ç. (2006). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.

Güzel, A. ve Torun, A. (2012). *Türk halk edebiyatı el kitabı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

İnan Demir, Ü. S. (2021). *Sara Şahinkanat'ın resimli hikâye kitaplarının çocuk edebiyatı özellikleri açısından incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Kabaklı, A. (2004). *Türk edebiyatı 1*. (12. Baskı). İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.

Karaaliolu, S. K. (2014). *Sözlü yazılı kompozisyon konuşmak ve yazmak sanatı*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Karaca, G. ve Temizyürek, F. (2017) . Sevim Ak'ın öykülerinin çocuğa görelilik ilkesi açısından incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 177-195.

Karakurt İpek, G. (2019). *Nur İçözü'nün romanlarının çocuk edebiyatının temel öğeleri bağlamında incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Karasoy, Y. ,Yavuz, O. , Direkci, B. ve Kayasandık, A. (2016). *Uygulamalı Türk dili ve kompozisyon bilgileri*. (14. Baskı). Antalya: Sözen Yayınları.

Kıbrıs, İ. (2006). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Tekağaç Eylül Yayınları.

Kirazlı, N. (2018) . *Behiç Ak'ın çocuk edebiyatı yapıtlarının çocuğa görelilik açısından incelenmesi*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Luthi, M. (1995). Masalın; Efsane, Menkabe, Mit, Fabl ve Fıkra Gibi Türlerden Farkı. (S. Karasubaşı, Çev.). *Milli Folklor Dergisi*. (25), 66-68

Nas, R. (2004). *Örneklerle çocuk edebiyatı*. Bursa: Ezgi.

Oğuzkan, A. F. (1977). *Yerli ve yabancı yazarlardan örneklerle çocuk edebiyatı*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.

- Oğuzkan, A. F. (2010). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, A. F. (2013). *Çocuk edebiyatı*. (10. Baskı) Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, F. (2001). *Çocuk edebiyatı*. (7. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Önkaş, A. F., Açık, N. (2009). *Çocuk edebiyatı kitaplarında şiirin yeri*. Muğla.
- Özdemir, E. (1995). *Eleştirel okuma*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Sakaoğlu, S. (1980). *Anadolu Türk efsanelerinde taş kesilme motifi ve bu efsanelerin tip kataloğu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Sepetçioğlu, M. N. (1998) . *Karşılaştırılmalı Türk destanları*. İstanbul: İrfan Yayınları.
- Sever, S. (2010). *Çocuk ve edebiyat*. İzmir: Tudem Yayınevi.
- Sever, S. (2015). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. (2. Baskı). Ankara: Tudem Yayıncılık.
- Sever, S. (2019). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. (3. Baskı) Ankara: Tudem.
- Seyidoğlu, B. (1992). “Efsane” *Türk dünyası el kitabı*. 3. (2). Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Sezer, M. A. (2010). *Murathan Mungan ve halk bilimi*. Ankara: Maya Akademi Yayın Dağıtım Eğitim Danışmanlık.
- Şirin, M. R. (1998). *99 Soruda çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Şirin, M. R. (2019). *Çocuk edebiyatına eleştirel bir bakış -çocuk edebiyatı nedir ne değildir?*. (2. Baskı). İstanbul: Uçan At Yayınları.
- Tanrıöğen, A. (Ed.). (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- TDK. (2011). *Türkçe sözlük*. (11. Baskı). Ankara: TDK Yayınları.
- Temizyürek, F., Şahbaz, N. K. ve Gürel, Z. (2016). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem Akademi.

Uyar Dalkılıç, N. (1999). *Okul öncesi eğitimde üniteler, belirli günler ve haftalar*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.

Yakıcı, A. , Yücel, M. , Doğan, M., Yelok, S. *Üniversiteler için Türkçe-1 yazılı anlatım*. Ankara: Yargı Yayınevi.

Yalçın, A. ve Aytaş G. (2005). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2017). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Yılar, Ö. ve Lokman, T. (2013). *Çocuk edebiyatı*. (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Yurttaş, H. (1997). "*Çocuk ve kitap*" *Ana Dili Eğitimi ve Çocuk Kitapları Sempozyumu*. Ankara: Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Öğretim Merkezi Yayını.

EKLER

EK- 1. RÖPORTAJ

Yazma serüveniniz ne zaman ve nasıl başladı?

Küçükken bıcır bıcır çok konuşan bir çocuk olarak dikkatleri üzerime çeksem de yetişkinlik hayatımda kendisini sözel olarak iyi ifade eden biri olarak çevremde tanınsam da aslında ben kendisini kendine saklayan ve hep söyleyecek daha fazla şeyi olan birisiydim. On iki yaşına kadar televizyonsuz bir evde yalnız büyüdüm. Tabii hayali arkadaşlarım ve kardeşlerim de benimle birlikteydi. Yaşadığım can sıkıntıları, yalnızlıklar ve hayatı değiştirme arayışım ile hep yazdım. Günlükler tuttum, mektuplar yazdım, masallar uydurdum, şiirler ve öyküler kaleme aldım. Yazmanın benim için kendimi ifade etme aracı olduğunu ise çok sonra otuzlu yaşlarımda fark ettim. Yazmaya bir drama öğretmeni olarak da devam ettim. Yazdığım masalları, öyküleri, tiyatro oyunlarını çocuklarla yaptığım drama çalışmalarında kullandım. Yazdıklarımın kitaplaşmasına yönelik en ufak bir fikrim yoktu. Çünkü zaten anlattığım ve yazdığım öyküleri paylaşabileceğim kişiler vardı ve bu bana yetiyordu. Ancak bundan tam on sekiz yıl önce çalıştığım bir okulun dolabında karşıma çıkan bir tilki kuklasıyla yaratığım karakter ve anlattığım öykü yıllarca çok sevilince işler değişti. 2014 yılında ilk öykü kitaplarım İyi ki Varsın Tilki Toni 1 – Arkadaşlık Puding Gibidir ve İyi ki Varsın Tilki Toni 2 – Beş Duyu Zaman Dipsiz Bir Kuyu yayımlandı.

Sizi çocuklara yönelik kitaplar yazmaya iten neden neydi?

Yirmiye aşkın bir süredir çocuklarla çalışıyorum. Onlarla oyunlar oynuyor, onlara masallar anlatıyor, kitaplar okuyor, kurgular oluşturup oyunlar sahneye koyuyorum. Hayata çocukların gözünden bakabilmeyi seviyorum. Yazdıklarımınla aslında onların dünyasından yetişkinlere de sesleniyorum. Çocuğun hayatı anlamasına yardımcı olmaya çalışırken bir yandan da biz yetişkinlerin çocukluk denen şeyi anlamalarına çabalıyorum.

Çocuk kitapları dışında yetişkinlere hitap eden kitaplar yazmayı düşünüyor musunuz?

Yetişkinler için yazdığım “İlköğretimde Yaratıcı Drama” ve “Eğitim İçin Tiyatro Uygulamaları” adlı iki kitabım bulunuyor. Önümüzdeki yıl yeni bir drama kitabı çalışmak gibi bir hedefim var ama sorunuz yetişkinler için bir öykü ya da roman kaleme almak şeklinde ise hayır düşünmüyorum.

Eserlerinizden biri sinemaya uyarlanacak olsa hangi eserinizin uyarlanmasını isterdiniz?

“İyi ki Varsın Tilki Toni” adlı serimin reel bir film olarak sinemaya uyarlanmasını isterdim.

En çok beğenilen kitabınız sizce hangisi?

Bu soruyu eğer baskı sayısını düşünerek yanıtlarsam en sevilen resimli kitabımın “Aslan’ın Doğum Günü” adlı kitabım olduğunu, okul çağı kitaplarımdan ise “İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık Puding Gibidir.” ile “Teşekkürler Kırçıl” adlı kitaplarımdan başı çektiğini söyleyebilirim. Resimli kitaplarımdan “Atatürk Gibi”, “Eğer” ve “Parkta Kimsecikler Yok” adlı kitaplarımdan ise gerek okurlardan gerekse edebiyat çevresinden oldukça olumlu yorumlar ve övgüler aldılar. Çok şanlıyım ki kitaplarımdan her biri alanın isim yapmış çok kıymetli çizerler tarafından resimlendi. Ghazal Fathollahi’ nin resimlediği Nesin Yayınevi’nden yayımlanan “Parkta Kimsecikler Yok” adlı kitabımız, Rusya’da düzenlenen 14. Uluslararası İllüstrasyon ve Kitap Tasarımı Yarışması’nda ödüle layık görüldü. “Bebekler de kitap sever” düşüncesiyle yola çıkarak yazdığım daha küçük yaş grubuna hitap eden “İda ve Mila” serimin de çok sevildiğini söyleyebilirim. “Bitmeyen Mitoloji” serim de yine 8+ yaş grubunda en beğenilen kitaplarımdan başında geliyor.

Eserleriniz arasında İyi ki Varsın Tilki Toni ile İda ve Mila hikâye serisinin devamını düşünüyor musunuz?

Şimdilik her iki serinin de devamını düşünmüyorum ama belki ileride İda ve Mila serime yeni kitaplar eklenebilir. Tilki Toni için ise serinin devamı şeklinde değil ama aklımda bambaşka bir kitap var. Bu kitapta Tilki Toni’ nin gittiği ülkelerden

Deniz'e mektup yazmasını, o ülkenin bir oyununu, bir yemeğini, bir deyişini, bir ritüelini, bir mimari eserini yine kendine has esprili bir dille anlatmasını düşünüyorum.

Okumaktan keyif aldığınız dünya ve Türk edebiyatı yazarları kimler?

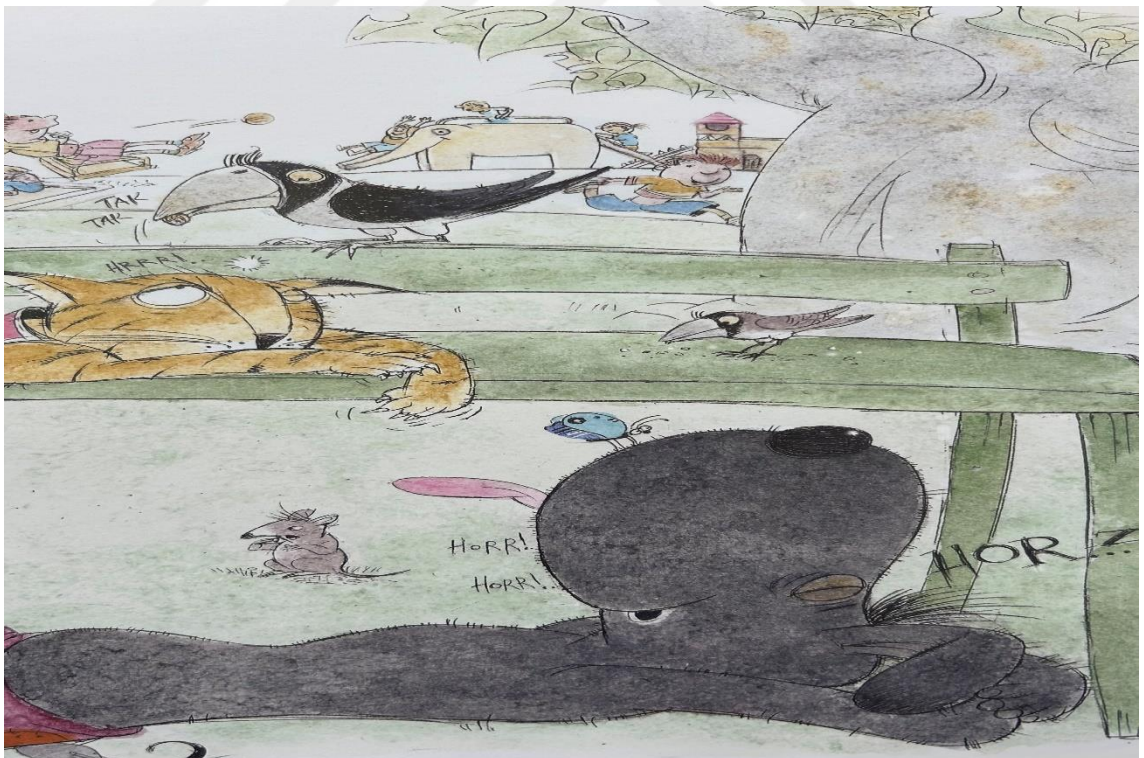
Okumaktan keyif aldığım çokça yazar ve çizer var. Türkiyeli yazarlar arasından Sevim Ak, Behiç Ak, Şiirsel Taş, Bilgin Adalı, Can Göknil, Feridun Oral ilk aklıma gelen isimler. Sven Nordqvist, Roald Dahl, René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, David Walliams, Rocio Bonilla, Julia Donaldson, Axel Scheffler, Asa Lind ise dünya edebiyatından severek okuduğum yazarlar.

EK- 2. İNCELENEN KİTAPLARDAKİ DİĞER GÖRSELLER**EK- 2. 1. Aslan'ın Doğum Günü Kitabından Bazı Görseller**

EK-2.2. Park Canavarı Kitabından Bazı Görseller

EK-2.3. Ayı Masalı Kitabından Bazı Görseller

onu gördün mü?"

Çita biraz düşündü. "Hayır, görmedim." diye mırıldandı.
"Eğer kuzunu görseydim mutlaka güçlü ve kaslı bacaklarımla koşup
onu yakalardım." dedi ve sonra da hızlıca oradan gitti.

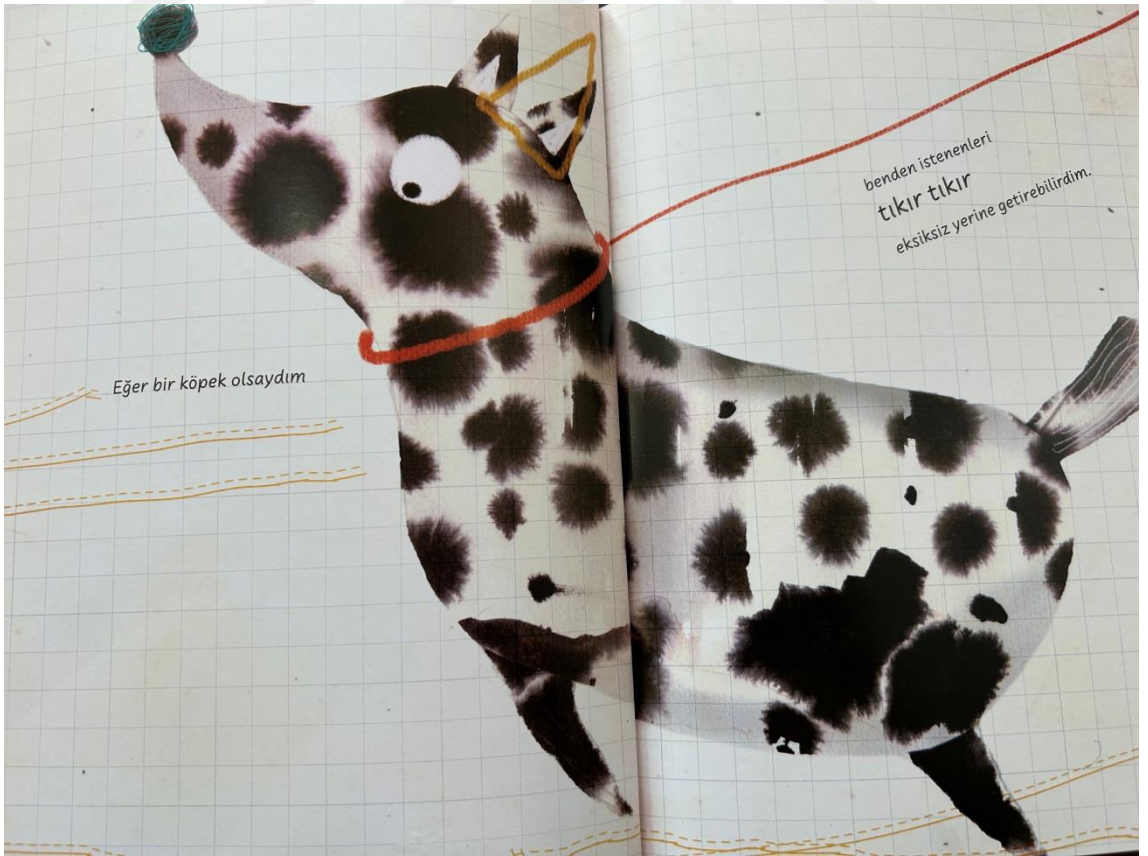

EK-2.4. Parkta Kimsecikler Yok Kitabından Bazı Görseller

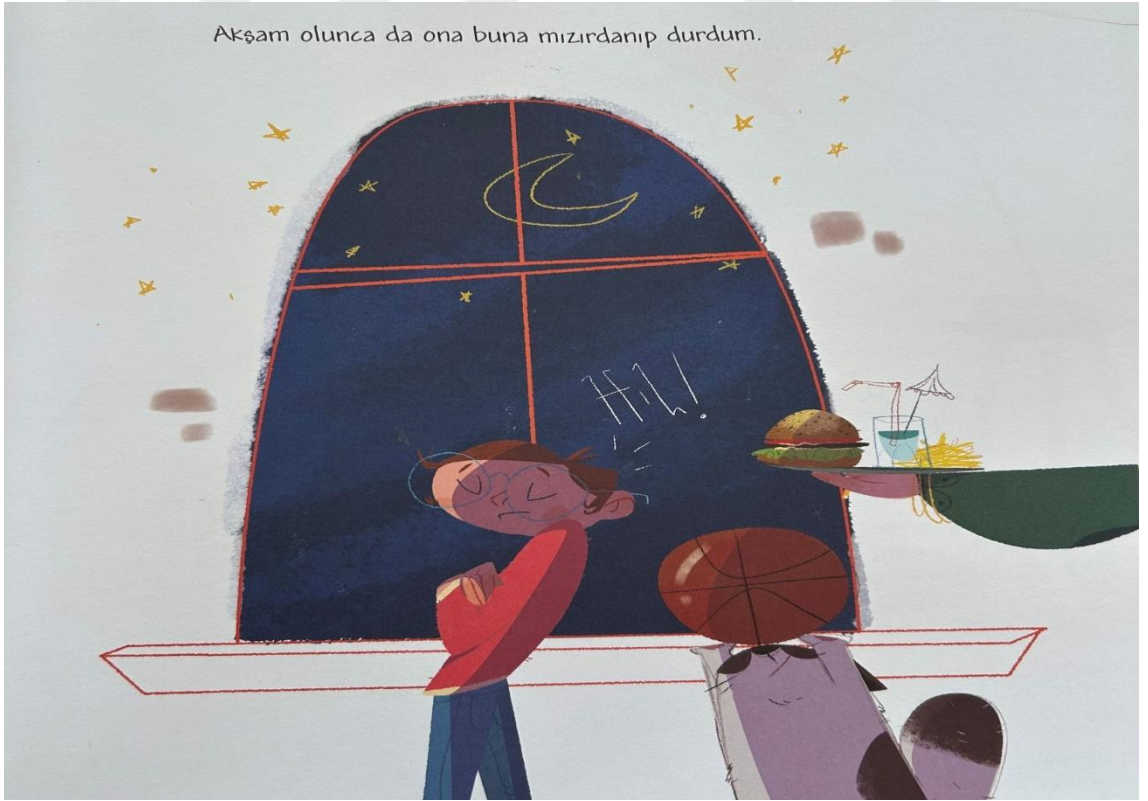

EK-2.5. Eğer Kitabından Bazı Görseller

EK-2.6. Annemin Kalbi Kuş Gibi Kitabından Bazı Görseller

EK-2.7. İda Ve Mila Kuş Gibi Kitabından Bazı Görseller

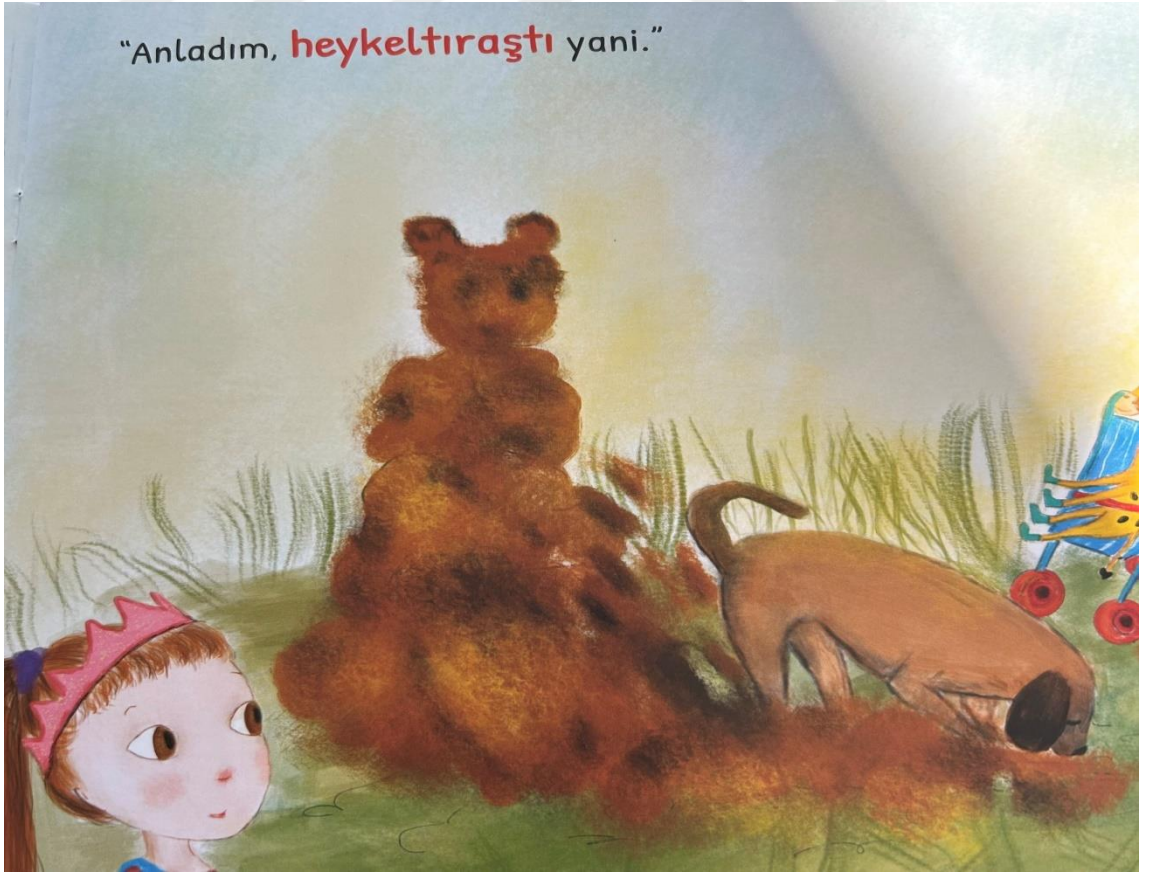

EK-2.8. İda Ve Mila Zürafan Ne Sever Kitabından Bazı Görseller

EK-2.9. İda Ve Mila Ressam Kedi Üzüm Kitabından Bazı Görseller

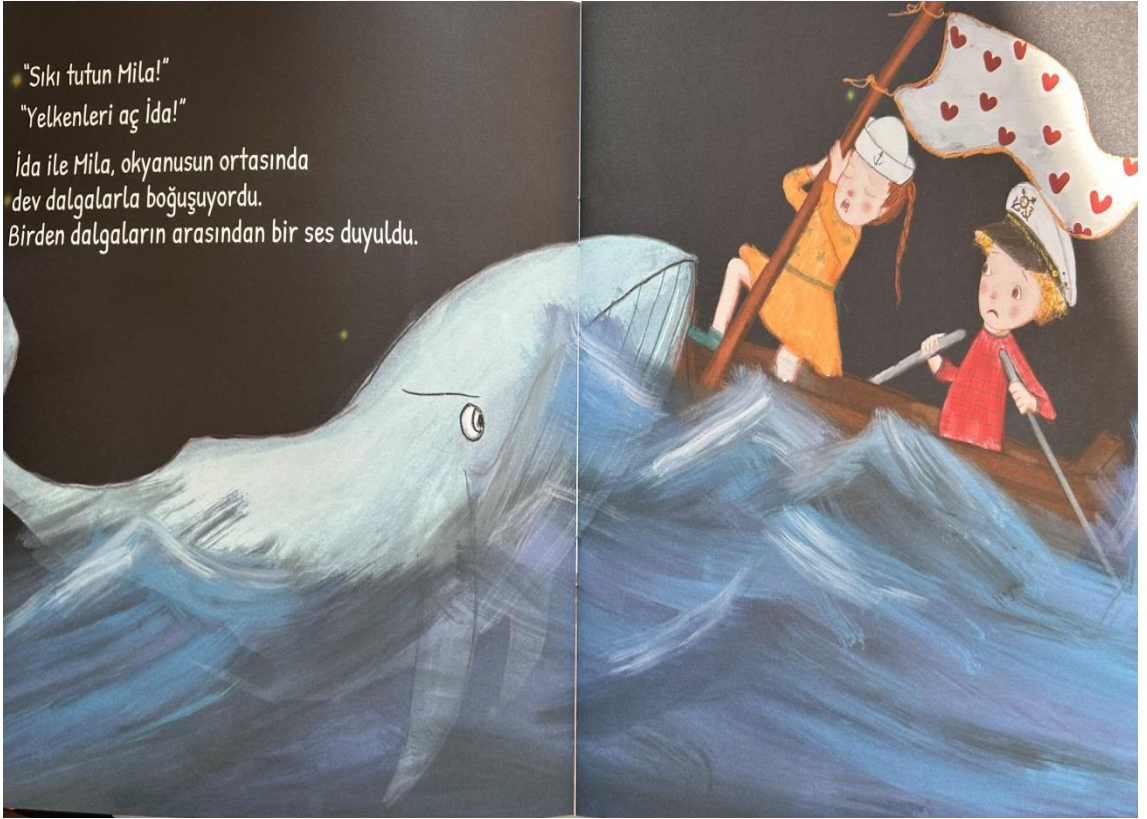
"Anladım, **heykeltıraştı** yani."

EK-2.10. İda Ve Mila Büyükanneye Yolculuk Kitabından Bazı Görseller

EK-2.11. Atatürk Gibi Kitabından Bazı Görseller

EK-2.12. Teşekkürler Kırçıl Kitabından Bazı Görseller

EK-2.13. Bitmeyen Mitoloji Kitabından Bazı Görseller

EK-2.14. Özgür Kediler Ülkesinde Kitabından Bazı Görseller

EK-2.15. İyi ki Varsın Tilki Toni 1 Arkadaşlık, Puding Gibidir Kitabından Bazı Görseller

EK-2.16. İyi ki Varsın Tilki Toni 2 Beş Duyu, Zaman Dipsiz Bir Kuyu Kitabından Bazı Görseller

EK-2.17. İyi ki Varsın Tilki Toni 3 Bir Dilek Tut Kitabından Bazı Görseller

EK-2.18. Bahara Merhaba Kitabından Bazı Görseller

